

2 (149)

ZIELONA GÓRA LUTY 2007

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-7867

**UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI**

REDAKCJA

ul. Podgórna 50
65-246 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
~2592, ~2354, ~2479

REDAKTOR PROWADZĄCY
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA

Krzysztof Białas-Heltowski, Marek Dankowski,
Agnieszka Gašiorowska, Paulina Komorowska-Birger,
Lidia Kozdrowska, Dorota Krassowska, Pola Kuleczka,
Barbara Literska, Andrzej Obuchowicz, Agnieszka Rożewska,
Magdalena Steciag, Anna Urbańska,
Natalia Walewska-Wojciechowska, Janina Wallis, Joanna Wyrwa

PROJEKT GRAFICZNY I ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniem autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych.

Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w lutym 2007 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

NA OKŁADCE - PAUL KLEE „SENECIO” 1922, KUNSTMUSEUM, BAZYLEA

...w numerze:

Z obrad Senatu	4
Zarządzenia JM Rektora	5
„Festiwal Nauki, Zielona Góra 2007” - rozmowa z prof. Józefem Korbiczem	9
Uniwersytet Zielonogórski w mediach	10
Diariusz prawniczy	11
Nowe laboratorium Instytutu Budownictwa	12
Akcja Uniwersytet Dzieciom	13
Wiadomości Wydziałowe	14
Wydział Artystyczny	14
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	18
Wydział Fizyki i Astronomii	20
Wydział Humanistyczny	20
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska	25
Wydział Mechaniczny	27
Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych	28
Serwis informacyjny pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą	32
Serwis informacyjny pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia	37
Tam gdzie student, tam jego uczelnia - czyli zdalne nauczanie	38
Relacja z Koncertu Charytatywnego	40
Fortyfikacje Głogowa - fragment książki Wojciecha Eckerta	42
Nowości wydawnicze	44
Redakcja otrzymała	46

EURO do wzięcia...

450 mln euro z Unii Europejskiej dla województwa lubuskiego to ogromne pieniądze. I mamy tylko siedem lat na ich wykorzystanie. Miejmy nadzieję, że będą to dla zielonogórskiej nauki lata „tłuste”. Że potrafimy wykorzystać daną nam szansę, co zresztą już nie raz udowodniliśmy. Tylko w tym numerze znajduje się obszerna informacja o raptem dwóch projektach, które przysporzyły Uniwersytetowi ponad 8 mln zł. A tyle jest jeszcze do wzięcia!

Wielu autorów projektów wie, że problemem jest nie tylko napisanie projektu tak aby został przyjęty. Wiele kłopotów sprawia później sama realizacja i rozliczenie konkretnych działań.

O tym jakby autorzy zapominają, uważając, że skoro na uczelni są poszczególne jednostki administracyjne (kadry, księgowość, płace, prawnicy, itp.) to one to załatwią. I niby wszystko w porządku, ale... Właśnie, jest jedno ale!

Podstawową zasadą wszystkich projektów unijnych powinno być zapewnienie środków finansowych w preliminarzu na całą realizację projektu-łącznie z jego rozliczeniem. Bo pomijam już pracę ludzi, dla których jest to dodatkowy obowiązek. Ale przecież trzeba jeszcze liczyć papier, amortyzację sprzętu, tusz do drukarek i tym podobne, jakże prozaiczne rzeczy. Rzeczy niestety kosztujące, a jest ich niezwykle dużo. Pieniądże z projektów można też wykorzystać w znacznym stopniu na promocję uczelni, wydziału czy instytutu. Ma to ogromne znaczenie szczególnie teraz, kiedy budżet na promocję jest naprawdę niewielki. A na ten cel można przeznaczyć naprawdę duże sumy!

I właśnie o tym, jak nie ominąć takich i podobnych spraw w pisanych projektach będzie mowa na seminariach zorganizowanych przez Biuro Promocji UZ wspólnie z Agencją Rozwoju Regionalnego oraz firmą PRESS SERVICE - monitoring mediów. Pierwsze seminarium już 1 marca w sali Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy ul. Szafrana 2 o godz. 11.00. Tematem wykładów będzie *Sprawozdawczość i promocja w ramach ZPORR oraz promocja i rozliczanie projektów w ramach SPO-RZL i SPO-WKP*. Seminarium jest oczywiście finansowane ze środków unijnych. Zapraszam wszystkich zainteresowanych.

Z O B R A D S E N A T U

Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2007 r. podjął następujące uchwały:

■ **Nr 195** w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne.

Uchwała określa rodzaje opłat pobieranych przez Uczelnię za świadczone usługi edukacyjne oraz szczegółowe zasady pobierania tych opłat, w tym:

- 1) zasady rozkładania opłat na raty i terminy wnoszenia opłat,
- 2) sposób określania opłaty za realizację pojedynczych przedmiotów wynikających z planów studiów, na studiach niestacjonarnych,
- 3) warunki zwalniania z opłat w części lub całości studentów i doktorantów osiągających wybitne wyniki w nauce, a także tych, którzy znaleźli się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej.

■ **Nr 196** zmieniającą uchwałę nr 235 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie wysokości narzutów ogólnouczelnianych.

W uchwale nr 235 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie wysokości narzutów ogólnouczelnianych § 1 ust. 1 pkt 1 otrzymał następujące brzmienie:

„1. dla Pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą:

na koszty ponoszone z dotacji ministra właściwego ds. nauki na działalność statutową - 30% (z wyłączeniem dotacji na aparaturę i działalność wspomagającą badania),”.

■ **Nr 197** w sprawie opinii dotyczącej wysokości opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych obowiązujących od semestru zimowego roku akademickiego 2007/2008.

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie ustalenia stawek podstawowych opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych, obowiązujących od semestru zimowego roku akademickiego 2007/2008, w następujących wysokościach:

*wychowanie fizyczne (pierwszego stopnia) 2 000,00 zł
pielęgniarstwo (pierwszego stopnia) 3 200,00 zł
automatyka i robotyka (pierwszego stopnia) 2 000,00 zł*

■ **Nr 198** w sprawie utworzenia kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.

Senat wyraził zgodę na utworzenie kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe, prowadzonego przez Wydział Ekonomii i Zarządzania w formie stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia.

■ **Nr 199** w sprawie wyrażenia warunkowej zgody na rekrutację na kierunek bezpieczeństwo narodowe w roku akademickim 2007/2008.

Senat wyraził zgodę na rekrutację na kierunek bezpieczeństwo narodowe w roku akademickim 2007/2008, pod warunkiem wejścia w życie, do czasu rozpoczęcia rekrutacji, przepisów określających standardy kształcenia dla tego kierunku.

■ **Nr 200** zmieniającą uchwałę nr 106 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 kwietnia 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2007/2008.

Senat przyjął zmiany w uchwale nr 106 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 kwietnia 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2007/2008, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

■ **Nr 201** w sprawie dodatkowych uprawnień przyznawanych na Uniwersytecie Zielonogórskim finalistom i laureatom olimpiad przedmiotowych stopnia central-

nego w rekrutacji na studia pierwszego stopnia w latach: 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010.

Senat przyjął dodatkowe uprawnienia przyznawane na Uniwersytecie Zielonogórskim finalistom i laureatom olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego w rekrutacji na studia pierwszego stopnia w latach: 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

■ **Nr 202** w sprawie limitów przyjęć na kierunki malarstwo i informatyka w semestrze letnim roku akademickiego 2006/2007.

W nawiązaniu do § 1 uchwały nr 147 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 września 2006 r. uzupełniającej uchwałę nr 316 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2006/2007, Senat ustalił następujące limity rekrutacyjne na kierunkach malarstwo i informatyka w semestrze letnim roku akademickiego 2006/2007:

1. malarstwo – studia niestacjonarne II stopnia – 30 miejsc,
2. informatyka – studia stacjonarne II stopnia – 45 miejsc.

■ **Nr 203** w sprawie limitów przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2007/2008.

Senat przyjął następujące wielkości limitów rekrutacyjnych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2007/2008, na poszczególnych kierunkach:

limity przyjęć na studia w roku akademickim 2007/2008				
wydział /kierunek	studia stac. stopień	studia stac. II stopień	studia niestac. I stopień	studia niestac. II stopień
Wydział Artystyczny				
ARCHITEKTURA WNĘTRZ	12		30	
EAWZSzM	10	10	15	15
EAWZSzP	12	24	20	20
GRAFIKA	8		20	
JAZZ i MUZYKA ESTRADOWA	8			
MALARSTWO	8	10	15	65
Wydział Ekonomii i Zarządzania				
BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE	60		60	
EKONOMIA	60		90	
ZARZĄDZANIE	120	120	150	120
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji				
AUTOMATYKA I ROBOTYKA	60		60	
ELEKTRONIKA I TELEKOMUNIKACJA	105		60	
ELEKTROTECHNIKA	105	15	60	30
INFORMATYKA	150	45	150	90
Wydział Fizyki i Astronomii				
ASTRONOMIA	30			
FIZYKA	30	20		

Wydział Humanistyczny				
FILOLOGIA, filologia angielska	70		90	
FILOLOGIA, filologia germańska	90	60	90	60
FILOLOGIA POLSKA	90	60	90	60
FILOLOGIA, filologia romańska	30		30	
FILOLOGIA, filologia rosyjska	60	30	30	30
FILOZOFIA	75	30	30	30
HISTORIA	90	60	90	120
POLITOLOGIA	90	60	120	120
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska				
BIOLOGIA	75		60	
BUDOWNICTWO	135	15	120	60
INŻYNIERIA ŚRODOWISKA	105	30	120	60
OCHRONA ŚRODOWISKA	75	30	90	70
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii				
INFORMATYKA I EKONOMETRIA	90		30	
MATEMATYKA	120		30	
Wydział Mechaniczny				
EDUKACJA TECHNICZNO-INFORMATYCZNA	90	30	90	90
INŻYNIERIA BIOMEDYCZNA	60			
MECHANIKA I BUDOWA MASZYN	110	30	120	60
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI	90	30	120	60
Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych				
PEDAGOGIKA	180	60	270	150
PIELĘGNIARSTWO	60		60	
SOCJOLOGIA	50	25	75	50
WYCHOWANIE FIZYCZNE	35		50	

■ **Nr 204** w sprawie opinii dotyczącej wysokości opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych na kierunku bezpieczeństwo narodowe, obowiązującej od semestru zimowego roku akademickiego 2007/2008.

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie ustalenia stawki podstawowej opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych na kierunku bezpieczeń-

stwo narodowe, obowiązującej od semestru zimowego roku akademickiego 2007/2008, w wysokości 2.000,00 złotych.

■ **Nr 205** w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Senat wyraził zgodę na wszczęcie postępowania w sprawie nadania prof. dr. hab. Julianowi Musielakowi tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego. Ponadto Senat wyraził pozytywną opinię w sprawach:

- 1) *powierzenia prof. dr. hab. Michałowi Kisielewiczowi obowiązków promotora w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr. hab. Julianowi Musielakowi;*
- 2) *powierzenia przygotowania opinii wspierających następującym uczelniom:*
 1. *Uniwersytetowi im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,*
 2. *Uniwersytetowi Śląskiemu w Katowicach,*
 3. *Uniwersytetowi Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie.*

■ **Nr 206** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. inż. Alfredem Brzózka - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

■ **Nr 207** w sprawie opinii dotyczącej struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania dotyczący:

1. *zniesienia w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych;*
2. *powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania Zakładu Zarządzania Bezpieczeństwem Publicznym.*

■ **Nr 208** w sprawie przyjęcia regulaminu ECTS (Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów Zaliczeniowych) w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Senat przyjął regulamin ECTS (Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów Zaliczeniowych) w Uniwersytecie Zielonogórskim, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

■ **Nr 209** w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie zobowiązania finansowego na spłatę kredytu.

Senat wyraził zgodę na zaciągnięcie zobowiązania finansowego w postaci kredytu długoterminowego w kwocie 6.000.000,00 PLN u wykonawcy wyłonionego w drodze przetargu, z przeznaczeniem na spłatę kredytu obrotowego w Kredyt Banku.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

■ **Nr 77** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia anglojęzycznych nazw jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Zarządzeniem tym wprowadzony został wykaz anglojęzycznych nazw jednostek Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wykaz nazw jest na bieżąco aktualizowany i znajduje się na stronie Działu Współpracy z Zagranicą, w sekcji Varia - www.dwz.uz.zgora.pl.

■ **Nr 78** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Mechanicznego.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Mechanicznego – Instytutu Budowy i Eksploatacji Maszyn, powołany został Zakład Bioinżynierii wraz z Laboratorium Chemii i Badań Korozyjnych.

■ **Nr 79** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.

Wprowadzone zostały następujące zmiany w strukturze organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska – Instytutu Budownictwa:

1. *w Zakładzie Budownictwa Ogólnego i Architektury*
- zniesiono:*

- 1) Laboratorium Materiałów Budowlanych,
- 2) Pracownię Budownictwa Ogólnego.
2. w Zakładzie Geotechniki i Geodezji zniesiono:
 - 1) Laboratorium Geotechniki,
 - 2) Pracownię Geodezji.
3. w Zakładzie Mechaniki Budowli zniesiono:
 - 1) Laboratorium Wytrzymałości Materiałów,
 - 2) Pracownię Komputerową.
4. w Zakładzie Konstrukcji Budowlanych zniesiono Laboratorium Konstrukcji Budowlanych.
5. w strukturze organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska – Instytutu Budownictwa powołano Laboratorium Instytutu Budownictwa z następującymi Pracownikami i Laboratoriami:
 - 1) Laboratorium Materiałów Budowlanych,
 - 2) Pracownią Budownictwa Ogólnego,
 - 3) Laboratorium Dróg i Mostów,
 - 4) Laboratorium Geotechniki,
 - 5) Pracownią Geodezji,
 - 6) Laboratorium Konstrukcji Budowlanych,
 - 7) Laboratorium Wytrzymałości Materiałów,
 - 8) Laboratorium Komputerowym.

■ **Nr 80** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska JM Rektor powołał jednostkę administracyjną do realizacji projektu unijnego pt. „Innowacyjność podejmowanych działań w obszarze odnawialnych źródeł energii”.

■ **Nr 81** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie umarzania kredytów i pożyczek studenckich oraz doktoranckich.

Zgodnie z tym zarządzeniem Dziekan wydziału ustala listę 5% najlepszych absolwentów na każdym kierunku studiów prowadzonych przez wydział, odrębnie dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Dziekan wydziału ustala również listę 5% najlepszych absolwentów studiów doktoranckich na każdym kierunku studiów, na którym prowadzone są studia doktoranckie, odrębnie dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Najlepsi studenci wyłaniani są spośród studentów, którzy złożyli pracę dyplomową w terminie określonym w § 58 ust. 1 lub § 59 ust. 1 regulaminu studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz obronili ją w terminie określonym w § 65 regulaminu.

Podstawą do ustalenia listy jest ocena ukończenia studiów obliczona według zasad określonych w § 68 regulaminu studiów, a w przypadku jednakowej oceny ukończenia studiów kolejnym kryterium jest średnia ostatecznych ocen zaliczeń i egzaminów.

Dziekan każdego z wydziałów, na którym prowadzone są studia doktoranckie zobowiązany jest do ustalenia, w porozumieniu z organem samorządu doktorantów, sposobu wyłaniania najlepszych absolwentów studiów doktoranckich.

■ **Nr 82** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie szkolenia studentów i doktorantów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na mocy niniejszego zarządzenia ustalono, że szkolenie studentów i doktorantów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy odbywać się będzie w formach samokształcenia. Sekcja ds. BHP opracowuje materiały szkoleniowe, a następnie przekazuje je w formie elektronicznej do dziekanatów. Dziekanaty zamieszczają materiały szkoleniowe w formie elektronicznej w internecie oraz przesyłają je na indywidualne konta pocztowe studentów i doktorantów. Studenci i doktoranci potwierdzają na druku, stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, odbiór materiałów oraz zobowiązują się do zapoznania się z materiałami w terminie do 20 grudnia oraz do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Studenci i doktoranci, poza obowiązkiem zapoznania się z materiałami szkoleniowymi, mogą korzystać z konsul-

tacji prowadzonych przez Sekcję ds. BHP. Konsultacje przeprowadzane są co najmniej raz w tygodniu przez 2 godziny. Terminy konsultacji ustala Sekcja ds. BHP.

■ **Nr 83** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie wysokości opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych w semestrze letnim roku akademickiego 2006/2007.

JM Rektor ustalił następujące stawki podstawowe opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych w semestrze letnim roku akademickiego 2006/2007:

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

GRAFIKA	2 500,00 zł
MALARSTWO	2 500,00 zł
ARCHITEKTURA WNĘTRZ	2 500,00 zł
EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUKI MUZYCZNEJ	2 400,00 zł
JAZZ I MUZYKA ESTRADOWA	2 400,00 zł
EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUKI PLASTYCZNEJ	2 500,00 zł

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

ZARZĄDZANIE I MARKETING (LICENCJACKIE, MAGISTERSKIE)	2 200,00 zł
ZARZĄDZANIE I MARKETING (INŻYNIERSKIE, MAGISTERSKO-INŻYNIERSKIE)	2 400,00 zł
EKONOMIA	2 200,00 zł

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

ELEKTRONIKA I TELEKOMUNIKACJA	2 000,00 zł
ELEKTROTECHNIKA	1 900,00 zł
INFORMATYKA (ZAWODOWE, PIERWSZEGO STOPNIA)	2 000,00 zł
INFORMATYKA (MAGISTERSKIE UZUPEŁNIAJĄCE, DRUGIEGO STOPNIA, NAUCZYCIELSKA)	2 000,00 zł

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

FILOLOGIA: FILOLOGIA GERMAŃSKA	2 200,00 zł
FILOLOGIA: FILOLOGIA ROMAŃSKA	2 000,00 zł
FILOLOGIA: FILOLOGIA ANGIELSKA	2 200,00 zł
FILOLOGIA: FILOLOGIA ROSYJSKA	2 000,00 zł
FILOLOGIA POLSKA	1 600,00 zł
FILOLOGIA POLSKA (SPECJALNOŚĆ: DZIENNIKARSTWO)	1 800,00 zł
FILOZOFIA	1 600,00 zł
HISTORIA	1 600,00 zł
POLITOLOGIA	1 900,00 zł

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

BUDOWNICTWO	1 900,00 zł
INŻYNIERIA ŚRODOWISKA	1 900,00 zł
OCHRONA ŚRODOWISKA	1 900,00 zł
BIOLOGIA	1 900,00 zł

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

INFORMATYKA I EKONOMETRIA	2 100,00 zł
MATEMATYKA	1 800,00 zł

WYDZIAŁ MECHANICZNY

MECHANIKA I BUDOWA MASZYN	1 900,00 zł
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI	1 900,00 zł
EDUKACJA TECHNICZNO-INFORMATYCZNA	1 900,00 zł

WYDZIAŁ NAUK PEDAGOGICZNYCH I SPOŁECZNYCH

PEDAGOGIKA	2 000,00 zł
SOCJOLOGIA	2 000,00 zł

■ **Nr 84** z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W Pionie Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą utworzone zostało stanowisko Pełnomocnika ds. Budżetu. W związku z powyższym w rozdziale 4 regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, ustalonego zarządzeniem nr 11 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, dodany został § 53¹ o następującym brzmieniu:

„Do zadań Pełnomocnika ds. Budżetu należy:

- 1) nadzór nad stanem i wykorzystaniem środków finansowych w Pionie,*
- 2) nadzór nad prawidłowym obiegiem i terminowym składaniem dokumentów finansowo-księgowych Pionu do odpowiednich jednostek organizacyjnych Uniwersytetu oraz wstępna merytoryczna kontrola tych dokumentów,*
- 3) współpraca z Działem Analiz i Planowania oraz Kwesturą, w szczególności w zakresie tworzenia budżetu i planu rzeczowo-finansowego Pionu i Uniwersytetu oraz ustalania zgodności sald.”*

Zarządzenie obowiązuje od 15 grudnia 2006 r.

■ **Nr 85** z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie trybu postępowania z książkami zakupionymi ze środków finansowych ministra właściwego ds. nauki przeznaczonych na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki.

Podstawowa jednostka organizacyjna lub jednostka znajdująca się w jej strukturze organizacyjnej i dokonująca zakupu książki ze środków finansowych ministra właściwego ds. nauki przeznaczonych na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. nr 238, poz. 2390 z p. zm.), po otrzymaniu książki rozlicza fakturę za tę książkę i w zakupionej książce umieszcza pieczęć jednostki. W ciągu 14 dni od rozliczenia faktury książkę rejestruje się w Bibliotece Uniwersyteckiej odpowiednio dokumentując tę czynność, zgodnie z procedurami obowiązującymi w Bibliotece Uniwersyteckiej. W uzasadnionych przypadkach Rektor może wyrazić zgodę na odstąpienie od tej procedury.

Biblioteka Uniwersytecka po wprowadzeniu książki do swojej ewidencji wypożycza książkę osobie, na której zamówienie dokonano jej zakupu. Czas, na jaki książka zostaje wypożyczona, nie powinien być dłuższy niż okres realizacji zadania finansowanego ze środków ministra właściwego ds. nauki. Zasady udostępniania książki po tym okresie czasu zostaną ustalone w trybie § 102 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego, w uzgodnieniu z jednostką, która dokonała zakupu książki.

■ **Nr 86** z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć językowych na kursach podnoszenia umiejętności językowych pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Na czas trwania kursów podnoszenia umiejętności językowych pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego powołany został Kierownik Kursu w osobie mgr Katarzyny Trychoń-Cieślak, która odpowiedzialna jest za:

- 1) organizację i przeprowadzenie zajęć lekcyjnych,*
- 2) wyznaczenie prowadzących zajęcia w odpowiednich grupach językowych,*
- 3) przekazywanie do Działu ds. Organizacji Kształcenia zatwierdzonych zbiorczych zestawień wypracowanych godzin osób prowadzących zajęcia.*

Zajęcia prowadzone będą przez pracowników UZ oraz pracowników z zewnątrz na podstawie umowy zlecenia, a podstawą realizacji zajęć będzie indywidualna karta obciążenia godzinowego osób prowadzących zajęcia, zatwierdzona przez Kierownika Kursu. Godzina zajęć trwa 45 minut, a stawka za 1 godzinę zajęć wynosi 50 zł brutto.

■ **Nr 87** z dnia 15 grudnia 2006 r. zmieniające zarządzenie nr 29 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu językowego dla osób zatrudnianych na stanowiskach asystenta lub adiunkta.

W zarządzeniu nr 29 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu językowego dla osób zatrudnianych na stanowiskach asystenta lub adiunkta, w § 5 dodany został ust. 3, który otrzymał następujące brzmienie:

„3. Za przeprowadzenie egzaminu, ustala się wynagrodzenie dla egzaminatora, w wysokości 50 złotych brutto.”

■ **Nr 88** z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie określenia rezerwy wydzielanej przez dziekana z przeznaczeniem na finansowanie zwolnień z opłat dla studentów.

JM Rektor ustalił, iż rezerwa wydzielana w roku budżetowym przez Dziekana z funduszu działalności ogólnej wydziału z przeznaczeniem na finansowanie zwolnień z opłat, równa jest podwójnej sumie pojedynczych opłat dla wszystkich form i kierunków studiów niestacjonarnych prowadzonych na wydziale. W przypadku gdy wydział nie prowadzi studiów niestacjonarnych, rezerwa równa jest iloczynowi liczby kierunków studiów stacjonarnych i kwoty 1.500 złotych.

■ **Nr 89** z dnia 27 grudnia 2006 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W strukturze organizacyjnej Pionu Prorektora ds. Rozwoju, w Dziale Analiz i Planowania, utworzone zostało stanowisko - Samodzielny referent ds. zamówień, do którego zadań należy:

- 1) ewidencja zamówień składanych przez jednostki organizacyjne Uniwersytetu,*
- 2) bieżąca kontrola składanych zamówień pod kątem posiadanych przez pion środków,*
- 3) bieżąca kontrola składanych zamówień pod kątem zasadności dokonywanych zakupów oraz zgodności z funduszem, z którego są realizowane,*
- 4) sprawdzanie zgodności składanych zamówień z zatwierdzonym kosztorysem,*
- 5) współpraca z Sekcją Księgowości Materiałowej w zakresie bieżącej aktualizacji posiadanego przez jednostki organizacyjne uczelni majątku (środki trwałe, wyposażenie),*
- 6) współpraca z Działem Aparatury, Działem Obsługi Informatycznej i Uczelnianą Komisją Likwidacyjną w zakresie:*
 - a) zakupu nowych środków trwałych,*
 - b) likwidacji nie nadających się do użytku środków trwałych,*
 - c) zmiany miejsca użytkowania posiadanych środków trwałych.*

Wskutek powyższych zmian w rozdziale 4 regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, ustalonego zarządzeniem nr 11 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego dodany został § 43¹ określający zadania samodzielnego referenta ds. zamówień.

■ **Nr 1** z dnia 4 stycznia 2007 r. w sprawie wysokości opłat za miejsce w pokojach przystosowanych na potrzeby studentów przekwaterowanych z DS. Wcześniak.

Zarządzeniem tym ustalone zostały następujące miesięczne opłaty wnoszone przez studentów przekwaterowanych z DS. Wcześniak za jedno miejsce

w pokojach przystosowanych na potrzeby studentów, w następujących budynkach:

1. DS. Piast – pokoje zaadaptowane, ul. Wyspiańskiego 58 (przy Stadionie), Dom Pracowniczy w Przylepie ul. 22 lipca 6B, Dom Pracowniczy w Przylepie ul. 22 Lipca 6C:
 - a) pokoje 4 os. – 105 zł,
 - b) pokoje 3 os. – 135 zł,
 - c) pokoje 2 os. – 180 zł,
 - d) pokoje 1 os. – 240 zł.
2. Dom Asystenta przy ul. Wyszyńskiego:
 - a) pokoje 3 os. – 150 zł,
 - b) pokoje 2 os. – 195 zł,
 - c) pokoje 1 os. – 255 zł.

■ **Nr 2** z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie powołania Komisji ds. opracowania projektów uchwał obojętnych.

JM Rektor powołał Komisję ds. opracowania projektów uchwał obojętnych w składzie:

1. dr hab. Krzysztof Urbanowski, prof. UZ – Przewodniczący,
2. dr hab. Stanisław Borawski, prof. UZ,
3. dr hab. Mirosław Frejman, prof. UZ,
4. dr Mariusz Kwiatkowski,
5. dr hab. Jerzy Motyl, prof. UZ,
6. dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz, prof. UZ,
7. mgr Monika Duchoń-Gawryś – radca prawny,
8. mgr Agnieszka Gąsiorowska.

■ **Nr 3** z dnia 17 stycznia 2007 r. zmieniające zarządzenie nr 30 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Zarządzenie niniejsze wprowadziło zmiany w przepisach regulaminu udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim dotyczących zadań Działu Zaopatrzenia oraz zadań, trybu powoływania i składu komisji przetargowych.

■ **Nr 4** z dnia 17 stycznia 2007 r. w sprawie wzoru umowy o warunkach odpłatności za kształcenie.

Ustalony został nowy wzór umowy o warunkach odpłatności za kształcenie, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia, uwzględniający ustalenia wypracowane z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

■ **Nr 5** z dnia 17 stycznia 2007 r. uchylające zarządzenie nr 53 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 8 września 2006 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów administracyjnych.

■ **Nr 6** z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne.

Zarządzenie to zawiera włączone do jego przepisów stawki podstawowe opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych, określone wcześniej zarządzeniem nr 83 z dnia 1 grudnia 2006 r. Stawki te obowiązywać będą od semestru letniego roku akademickiego 2006/2007. Zarządzeniem określone zostały także stawki podstawowe opłat za następujące zajęcia dydaktyczne, obowiązujące od semestru zimowego roku akademickiego 2007/2008 na studiach niestacjonarnych:

wychowanie fizyczne (pierwszego stopnia) 2 000,00 zł
 pielęgniarstwo (pierwszego stopnia) 3 200,00 zł
 automatyka i robotyka (pierwszego stopnia) 2 000,00 zł
 Ponadto zarządzenie zawiera przepisy dotyczące opłat za:

- 1) pojedynczy kurs realizowany na studiach niestacjonarnych oraz pojedynczy kurs na studiach stacjonarnych realizowany w trybie powtarzania zajęć lub nieobjęty planem studiów,
- 2) powtarzanie semestru,
- 3) wznowienie studiów,
- 4) prowadzenie studiów w językach obcych.

■ **Nr 7** z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany zarządzenia Rektora UZ nr 74 z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Zielonogórskim wzorów umów.

W zarządzeniu Rektora UZ nr 74 z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Zielonogórskim wzorów umów zmieniony został § 3 ust. 1, który otrzymał następujące brzmienie:

„1. Umowy zawierane są przez kierowników pionów organizacyjnych zgodnie z kompetencjami określonymi przez obowiązujące w uczelni akty prawne, przy czym na zawarcie umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych oraz na zawarcie umowy z pracownikiem UZ prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie tej działalności zgodę wyraża Rektor.”

■ **Nr 8** z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego polegającej na zmianie nazwy Parku Technologiczno-Przyrodniczego na Park Naukowo-Technologiczny.

■ **Nr 9** z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania zniesiony został Zakład Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych, natomiast powołano Zakład Zarządzania Bezpieczeństwem Publicznym.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2007 r.

Agnieszka Gąsiorowska
 Biuro Prawne

TEKSTY UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO POD ADRESEM: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Festiwal Nauki, Zielona Góra 2007

Rozmowa z prof. Józefem Korbiczem,
Prrektorem ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Rozpoczęły się już przygotowania do czwartej edycji Festiwalu Nauki. Jakie są tegoroczne plany, zamierzenia i oczekiwania?

W zasadzie jeżeli chodzi o tę imprezę to zamierzenia pozostają bez zmian w stosunku do pomysłu pierwotnego. Tzn. zależało mi na uzyskaniu lepszej komunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego ze społecznością miasta i regionu. I na tym zależy mi również dzisiaj. A to można zrealizować przede wszystkim poprzez pokazanie, że nauka na Uniwersytecie jest realizowana przez naukowców wielu pokoleń – od asystenta do profesora, ale również, że jest to nauka realizowana na dobrym poziomie. Z tym związane jest także pokazanie, jakie obszary badań naukowych są reprezentowane na naszej uczelni. A wachlarz ten jest bardzo szeroki. Chcę też, aby forma kontaktu ze społecznością była formą lekką, ale jednocześnie bardzo konkretną, tzn. aby projekty pokazujące pewne zjawiska fizyczne albo ciekawostki techniczne były atrakcyjne, a z kolei projekty humanistyczne czy społeczno-ekonomiczne zachęcały do dyskusji.

Czy dotychczasowe edycje Festiwalu Nauki spełniły te oczekiwania?

Jeżeli chodzi o ocenę poprzednich edycji, to zauważam znaczny wzrost zainteresowania pracowników udziałem w projektach oraz większe zainteresowanie ze strony społeczności Ziemi Lubuskiej. Niewątpliwie dobrym rozwiązaniem było wyjście uczelni do centrum miasta, tzn. realizacja części festynowej na deptaku i w rynku z udziałem instytucji kultury. Uważam, że pewna korekta w stosunku do roku ubiegłego będzie niezbędna, ale forma Festiwalu Nauki z roku 2006 będzie kontynuowana.

Na czym będą polegały zmiany?

Korekta będzie polegała przede wszystkim na zwiększeniu udziału w niedzielnym festynie projektów realizowanych na świeżym powietrzu i jednoczesnym ograniczeniu liczby wykładów do pięciu, sześciu z różnych dziedzin nauki – od techniki po sztukę. Wzorem lat ubiegłych zachowamy liczbę dyskusji panelowych do dwóch, trzech. Nie ulegnie zmianie natomiast drugi dzień Festiwalu Nauki, ujęty pod hasłem *Wydziały zapraszają*. W tym przypadku każdy z wydziałów jest w pełni odpowiedzialny za program i jakość jego realizacji. Analizując programy z lat ubiegłych, mogę tylko zachęcić wydziały do ograniczenia liczby realizowanych projektów. Mam tu na uwadze liczbę przygotowywanych wykładów. Na niektórych wydziałach rok temu było ich zbyt dużo, odbywały się równo-

cznie, a to spowodowało, że na wiele z nich słuchacze po prostu nie mogli dotrzeć.

Stałym punktem programu festiwalowego jest też uroczystość nadania godności Doctora Honoris Causa Uniwersytetu Zielonogórskiego. Czy w tym roku również odbędzie się taka uroczystość?

Festiwal Nauki to nie tylko festyn naukowy. To nie tylko możliwość odwiedzenia laboratoriów wydziałowych przez młodzież szkolną, ale również przyznanie honorowych doktoratów wybitnym naukowcom współpracującym z naszą uczelnią. W tym roku planujemy przyznanie dwóch doktoratów honorowych z takich dyscyplin jak energoelektronika i matematyka. Wzorem lat ubiegłych uroczystość tę połączymy z promocjami habilitacyjnymi – wręczeniem dyplomów doktorów habilitowanych przyznanych przez nasze Rady Wydziałów. Obydwie uroczystości odbędą się w czerwcu.

W ubiegłym roku do programu Festiwalu Nauki włączono piknik pracowniczy. Na stałe?

Rzeczywiście, rok temu piknik został zorganizowany po raz pierwszy i według zgodnych ocen zarówno pracowników, jak i władz uczelni, był to pomysł bardzo udany i godny kontynuacji. Dlatego też w roku 2007 taki piknik pracowniczy również zostanie zorganizowany. Znamy już datę – będzie to sobota, 26 maja, na tydzień przed festynem naukowym na zielonogórskim deptaku. Głównym celem organizacji takiego spotkania pracowników, ich rodzin i znajomych jest integracja środowiska oraz spowodowanie głębszego utożsamienia się ich z uczelnią. Zresztą tego typu imprezy są organizowane przez wiele firm zarówno w kraju jak i za granicą – co potwierdza, że oprócz spotkań w pracy ludzie potrzebują też kontaktów nieoficjalnych. Piknik daje właśnie taką możliwość.

Już dziś zapraszam serdecznie wszystkich Pracowników na nasz Festiwal Nauki, Zielona Góra 2007, szczególnie na piknik i festyn naukowy!

Rozmawiała Ewa Sapeńko

Uniwersytet Zielonogórski w M E D I A C H

Od 1 stycznia do końca grudnia 2006 roku 1561 razy w polskiej prasie pojawiło się hasło Uniwersytet Zielonogórski. Bywało różnie – od krótkich informacji o wolnych miejscach na UZ po duże artykuły o pracownikach, absolwentach czy studentach naszej uczelni. Kontekst w jakim pojawiał się Uniwersytet też bywał różny, ale jak mówią specjaliści od public relations: nieważne jak piszą byleby pisali. O UZ w większości pisali dobrze! Najczęściej oczywiście w gazetach lokalnych (Gazeta Lubuska [479 razy pisano w GL o UZ], Gazeta Wyborcza - dodatki: gorzowski i zielonogórski [314 info o UZ]), a poza tym w 145 innych dziennikach, tygodnikach, miesięcznikach – ogólnopolskich, regionalnych i branżowych. Miesięczne zestawienia artykułów znajdują się na stronie www.bp.uz.zgora.pl, natomiast artykuły do wglądu w Biurze Promocji i Bibliotece Uniwersyteckiej. Dotychczas monitoring obejmował 670 tytułów prasowych, w roku 2007 firma PRESS-SERVICE Monitoring Mediów monitoruje dla nas 800 tytułów prasowych, 500 portali internetowych a także radio i telewizję (tutaj oczywiście z pewnymi ograniczeniami ilościowymi). Zapraszamy do prasówki ☺

Oto lista tytułów prasowych objętych monitoringiem, w których w ub. r. pojawiły się informacje o Uniwersytecie Zielonogórskim:

1. ABC dziennik (2-3) nakład: 15000
2. ANGORA tygodnik nakład: 415030
3. ARCHITEKTURA - MURATOR miesięcznik nakład: 25000
4. ART & BUSINESS miesięcznik nakład: 7000
5. AUDIO VIDEO miesięcznik nakład: 15000
6. AURA miesięcznik nakład: 13600
7. AUTO MOTOR I SPORT miesięcznik nakład: 70000
8. BANK miesięcznik nakład: 3500
9. BIZNES POZNAŃSKI tygodnik regionalny nakład: 10000
10. BIZNES WARSZAWSKI dwutygodnik nakład: 9000
11. BIZNES WROCŁAWSKI tygodnik nakład: 1500
12. CEO miesięcznik nakład: 6500
13. CHIP FOTO-VIDEO nakład: brak danych
14. CHWILA DLA CIEBIE tygodnik nakład: 541000
15. COGITO dwutygodnik nakład: 60000
16. DLACZEGO miesięcznik nakład: 60000
17. DROGOWNICTWO nakład: 2000
18. DZIENNIK dziennik nakład: 673000
19. DZIENNIK BAŁTYCKI dziennik nakład: 77000
20. DZIENNIK ŁÓDZKI dziennik nakład: 68300
21. DZIENNIK POLSKI dziennik nakład: 80000
22. DZIENNIK WSCHODNI dziennik nakład: 25900
23. DZIENNIK ZACHODNI - JASTRZĘBIE nakład: brak danych
24. DZIENNIK ZACHODNI - RACIBÓRZ nakład: 0
25. DZIENNIK ZACHODNI - RYBNIK dziennik nakład: 10000
26. DZIENNIK ZACHODNI - ŻORY nakład: brak danych
27. DZIEŃ WOLSZTYŃSKI tygodnik nakład: 16500
28. ECHO MIASTA - POZNAŃ dziennik nakład: 12000
29. EKOPARTNER miesięcznik nakład: 5000
30. EKOTECHNIKA kwartalnik nakład: 4000
31. ELEKTROINSTALATOR miesięcznik nakład: 9500
32. FAKT dziennik nakład: 778000
33. FAKT - WARSZAWA dziennik nakład: 114000
34. FAKTY I MITY tygodnik nakład: 20000
35. FORUM EKSPLOATATORA nakład: brak danych
36. FOTO nakład: 30000
37. GAZ, WODA I TECHNIKA SANITARNA miesięcznik nakład: 3000
38. GAZETA BOGORIA miesięcznik nakład: 1200
39. GAZETA CZĘSTOCHOWSKA tygodnik nakład: 13000
40. GAZETA JAROCIŃSKA tygodnik nakład: 10400
41. GAZETA KRAKOWSKA dziennik nakład: 48500
42. GAZETA LUBUSKA dziennik nakład: 59000
43. GAZETA OLSZTYŃSKA dziennik nakład: 45800
44. GAZETA OSTROWSKA nakład: 6000
45. GAZETA POMORSKA dziennik nakład: 105500
46. GAZETA POMORSKA - TORUŃ dziennik nakład: 122566
47. GAZETA POZNAŃSKA dziennik nakład: 43800
48. GAZETA PRAWNA dziennik nakład: 135000
49. GAZETA SAMORZĄDU I ADMINISTRACJI dwutygodnik nakład: 4270
50. GAZETA SŁUPECKA tygodnik nakład: 5000
51. GAZETA SOŁECKA miesięcznik nakład: 55000
52. GAZETA WROCŁAWSKA dziennik nakład: 57200
53. GAZETA WYBORCZA dziennik nakład: 600000
54. GAZETA WYBORCZA - BIAŁYSTOK dziennik nakład: 11300
55. GAZETA WYBORCZA - BYDGOSZCZ dziennik nakład: 16000
56. GAZETA WYBORCZA - CZĘSTOCHOWA dziennik nakład: 10100
57. GAZETA WYBORCZA - GORZÓW dziennik nakład: 4500
58. GAZETA WYBORCZA - KATOWICE dziennik nakład: 63000
59. GAZETA WYBORCZA - KIELCE dziennik nakład: 13000
60. GAZETA WYBORCZA - KRAKÓW dziennik nakład: 46000
61. GAZETA WYBORCZA - LUBLIN dziennik nakład: 21000
62. GAZETA WYBORCZA - MAZOWSZE dziennik nakład: 20000
63. GAZETA WYBORCZA - OLSZTYN dziennik nakład: 13200
64. GAZETA WYBORCZA - OPOLE dziennik nakład: 11400
65. GAZETA WYBORCZA - POZNAŃ dziennik nakład: 52000
66. GAZETA WYBORCZA - RADOM dziennik nakład: 13000
67. GAZETA WYBORCZA - RZESZÓW dziennik nakład: 15000
68. GAZETA WYBORCZA - SZCZECIN dziennik nakład: 25000
69. GAZETA WYBORCZA - TORUŃ dziennik nakład: 17000
70. GAZETA WYBORCZA - TRÓJMIASTO dziennik nakład: 36000
71. GAZETA WYBORCZA - WARSZAWA dziennik nakład: 100000
72. GAZETA WYBORCZA - WROCŁAW dziennik nakład: 50000
73. GAZETA WYBORCZA - ZIELONA GÓRA dziennik nakład: 6500
74. GŁOS KOSZALIŃSKI dziennik nakład: 29000
75. GŁOS NAUCZYCIELSKI tygodnik nakład: 27200
76. GŁOS POMORZA - KOSZALIN dziennik nakład: 25700
77. GŁOS POMORZA - SŁUPSK dziennik nakład: 25700
78. GŁOS SŁUPSKI dziennik nakład: 29000

79. GŁOS WIELKOPOLSKI dziennik nakład: 43800
80. GNIĘŻNIENSKI TYDZIEŃ tygodnik nakład: 12000
81. HOME & MARKET miesięcznik nakład: 55000
82. INNE nakład: brak danych
83. KALEJDOSKOP BUDOWLANY miesięcznik nakład: 10000
84. KONKRETY tygodnik nakład: 17000
85. KURIER LUBELSKI dziennik nakład: 22000
86. KURIER SZCZECIŃSKI dziennik nakład: 38100
87. LINUX MAGAZINE nakład: brak danych
88. LOGISTYKA dwumiesięcznik nakład: 5000
89. MAGAZYN BCC miesięcznik nakład: 5000
90. MARKETING I RYNEK miesięcznik nakład: 15000
91. MEBLE PLUS miesięcznik nakład: 15000
92. METRO dziennik nakład: 181000
93. MIASTO dziennik nakład: 8000
94. MSI miesięcznik nakład: 5000
95. NASZ DZIENNIK dziennik nakład: 150000
96. NATIONAL GEOGRAPHIC miesięcznik nakład: 131000
97. NETWORK miesięcznik nakład: 5100
98. NEWSWEEK tygodnik nakład: 240000
99. NIE tygodnik nakład: 223000
100. NOWA TRYBUNA OPOLSKA dziennik nakład: 46400
101. NOWINY dziennik nakład: 45100
102. NOWINY JELENIOGÓRSKIE tygodnik nakład: 19000
103. NOWY TYGODNIK POPULARNY tygodnik nakład: 5000
104. OZON tygodnik nakład: 66000
105. PANORAMA LEGNICKA tygodnik nakład: 15000
106. PANORAMA LESZCZYŃSKA tygodnik nakład: 42000
107. PARKIET dziennik nakład: 20700
108. PERSPEKTYWY - nakład: 20000
109. PIAR.PL nakład: 5000
110. POLISH MARKET miesięcznik nakład: 8000
111. POLITYKA tygodnik nakład: 262700
112. POLSKIE DROGI miesięcznik nakład: 5000
113. PRESS miesięcznik nakład: 8900
114. PROFILE dwutygodnik nakład: 10000
115. PRZEGLĄD tygodnik nakład: 82000
116. PRZEGLĄD BUDOWLANY miesięcznik nakład: 15000
117. PRZEGLĄD KOMUNALNY miesięcznik nakład: 9500
118. PRZEGLĄD TECHNICZNY dwutygodnik nakład: 10000
119. PRZEKRÓJ tygodnik nakład: 140000
120. PRZYRODA POLSKA miesięcznik nakład: 15000
121. PULS BIZNESU dziennik nakład: 37800
122. RADIO LIDER miesięcznik nakład: 2000
123. RZECZPOSPOLITA dziennik nakład: 253000
124. RZECZPOSPOLITA - WARSZAWA dziennik nakład: 70000
125. SOFTWARE DEVELOPERS JOURNAL nakład: 6000
126. SUPER EXPRESS dziennik nakład: 345000
127. SUPER LINIA miesięcznik nakład: 115000
128. SUPER NOWOŚCI dziennik nakład: 30700
129. ŚWIAT NAUKI miesięcznik nakład: 36000
130. ŚWIAT WIN nakład: 8000
131. TRYBUNA dziennik nakład: 76100
132. TYGODNIK DZIERŻONIOWSKI tygodnik nakład: 2650
133. TYGODNIK NOWY tygodnik nakład: 24500
134. TYGODNIK POWSZECHNY tygodnik nakład: 44400
135. TYGODNIK SOLIDARNOŚĆ tygodnik nakład: 20000
136. TYLKO GORZÓW tygodnik nakład: 20000
137. VICTOR GIMNAZJALISTA dwutygodnik nakład: 75000
138. WARSTWY kwartalnik nakład: 10000
139. WIADOMOŚCI ŚWIDNICKIE tygodnik nakład: 4000
140. WPROST tygodnik nakład: 264500
141. WSPÓLNOTA dwutygodnik nakład: 15700
142. ZIELONY SZTANDAR tygodnik nakład: 37000
143. ZIEMIA GORZOWSKA tygodnik nakład: 10000
144. ŻYCIE CZĘSTOCHOWSKIE dziennik nakład: 10000
145. ŻYCIE KONINA tygodnik nakład: 10000
146. ŻYCIE PODKARPACKIE tygodnik nakład: 14000
147. ŻYCIE WARSZAWY dziennik nakład: 41500
148. ŻYJMY DŁUŻEJ miesięcznik nakład: 60000

esa

Diariusz prawniczy

W listopadzie i grudniu 2006 r. oraz w styczniu 2007 r. ukazały się nowe przepisy prawne, ważniejsze z nich publikujemy:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy oraz ekwiwalentu pieniężnego za okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego nauczycieli akademickich (Dz. U. 06. 203.1499);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. 06.224.1634);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych (Dz. U.06. 230.1680);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec studentów (Dz. U. 06.236.1707);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie stypendiów dla cudzoziemców polskiego pochodzenia studiujących w kraju swojego zamieszkania (Dz. U.06.240.1743);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych (Dz. U. 06.246.1796);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia (Dz. U. 06.247.1817);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. nr 251, poz. 1852);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie studiów doktoranckich prowadzonych przez jednostki organizacyjne uczelni (Dz. U. 07.1.3).

Urszula Dzikuć
Biuro Prawne

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Nowe laboratorium Instytutu Budownictwa

Instytut Budownictwa na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska znajduje się obecnie w fazie szybkiego rozwoju i bardzo ważnych, pozytywnych zmian. W najbliższych miesiącach zakończona zostanie przeprowadzka Instytutu do jego nowej siedziby – imponującego budynku A8 przy ul. prof. Zygmunta Szafrana 1 na kampusie A. Obecnie dobiega końca wyposażanie nowego budynku w meble dydaktyczne, laboratoryjne i biurowe.

Tradycje budownictwa na naszej Uczelni (najpierw Wyższej Szkole Inżynierskiej, potem Politechnice Zielonogórskiej, obecnie Uniwersytecie Zielonogórskim) mają blisko 40 lat i sięgają początków jej powstania, bowiem kształcenie na kierunku *budownictwo* odbywa się Zielonej Górze już od 1968 roku. Instytut Budownictwa zwiększył generalnie swoją aktywność w ostatnich latach, co przyczyniło się w sposób zasadniczy do uzyskania w ubiegłym roku przez nasz Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska wyższej, II kategorii przyznanej w dziedzinie budownictwa (poprzednio WILiŚ miał III kategorię).

Nowa siedziba Instytutu Budownictwa podnosi standard funkcjonowania i stwarza dalsze możliwości rozwoju Instytutu, przede wszystkim w zakresie laboratoriów naukowo-badawczych i świadczenia nowoczesnych usług laboratoryjnych. Nasze dotychczasowe laboratoria rozlokowane były w różnych budynkach na Uczelni, wyposażone w urządzenia i aparaturę, która już nie spełnia wymagań uniijnych standardów. Pomieszczenia laboratoryjne w nowym budynku stanowiły dla nas silną zachętę do podjęcia starań o pozyskanie środków finansowych na zakup najnowocześniejszej aparatury naukowo-badawczej, dostosowanej do współczesnych wymogów przewidzianych przez eurokody. Starania te

wymagały ogromnego zaangażowania i determinacji, oraz wielkiej pracy. Teraz możemy podzielić się dobrą nowiną: nasze starania zakończyły się dużym sukcesem.

Nasze wnioski złożyliśmy jeszcze w 2005 roku, decyzje o ich pozytywnym rozpatrzeniu otrzymaliśmy w ubiegłym roku, a obecnie jesteśmy na etapie realizacji zakupów. Inicjatorem i wykonawcą obu wniosków był prof. Mieczysław Kuczma (dyrektor Instytutu), który przy aktywnej pomocy prof. Józefa Gila (z-ca dyrektora) i wszystkich zainteresowanych pracowników Instytutu, przygotował finalne wnioski o granty. Efektywną pomoc przy opracowywaniu pierwszego wniosku okazali pracownicy Działu Analiz i Planowania naszej Uczelni.

Wniosek *Modernizacja i rozwój laboratorium badawczego Instytutu Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego* na kwotę 3 571 000,00 zł w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego, działanie 1.4.2 Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO-WKP) został pozytywnie oceniony i przyjęty do realizacji przez Ministra Gospodarki i Pracy oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie. Grant SPO-WKP obejmuje zakup wielu urządzeń i aparatury do następujących typów badań:

- (a) wyznaczania wytrzymałości oraz pomiaru przemieszczeń i odkształceń obciążonych próbek materiałów lub elementów konstrukcyjnych (maszyna wytrzymałościowa INSTRON 8804, nowoczesny system do pomiarów optycznych ARAMIS 3D);
- (b) wyznaczania właściwości fizycznych i chemicznych materiałów budowlanych lub innych (dyfraktometr XRD 3003 T/T, komora niskotemperaturowa, aparat FOX 314 do określania współczynnika przewodności cieplnej λ , zestaw do normowego badania betonu, itp.);
- (c) wyznaczania właściwości i wytrzymałości gruntów i podłoża budowlanego (aparat trójosiowego ściskania, dylatometr Marchettiego, udarowy zestaw do pobierania rdzeni, itp.).

Nasz drugi wniosek na zakup aparatury uzupełniającej do grantu SPO-WKP na kwotę 1 169 000,00 zł do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wówczas Komitetu Badań Naukowych) także został rozpatrzony pozytywnie.

Pozyskane w ramach tych grantów środki unijne i rządowe w kwocie blisko 5 mln zł nie wymagają dofinansowania ze środków własnych. Dzięki tym funduszom powstaje w Instytucie Budownictwa nowoczesne laboratorium, dobrze przygotowane do prowadzenia zaawansowanych, wysoko-specjalistycznych badań naukowych oraz do świadczenia usług dla firm zewnętrznych nie tylko branży budowlanej. Obowiązki kierowania powstałym Laboratorium Instytutu Budownictwa zostały powierzone mgr inż. Halinie Jasik. Nasze nowe laboratorium jest otwarte dla innych jednostek organizacyjnych naszej Uczelni – jesteśmy gotowi i zapraszamy do prowadzenia wspólnych badań interdyscyplinarnych. Sukcesywnie, w miarę realizacji zakupów, będziemy podawać bliższą charakterystykę zakupionych najważniejszych urządzeń. **Zapraszamy do współpracy.**

Marek Dankowski

FOT. MAREK DANKOWSKI

Akcja UNIwersytet Dzieciom

W tym roku obchodziliśmy jubileuszową, bo już V edycję Akcji Uniwersytet Dzieciom. Uświetnił ją karnawałowy koncert Jose Torresa oraz tradycyjna już licytacja fantów i obrazów.

19 stycznia br. prawie 300 osób zebrało się w auli Uniwersytetu przy ul. Podgórnej 50, by połączyć przyjemne z pożytecznym. Zanim zaczęła się karnawałowa zabawa, wszyscy mieli szansę wspomóc dzieci ze świetlic terapeutycznych, biorąc udział w licytacji fantów i obrazów przeznaczonych specjalnie na tę na aukcję. Dowodzenie nad tą częścią wieczoru objął aktor Sławomir Krzywiński, który nie tylko poprowadził licytację z dużą dawką humoru, ale zrobił to tak sprawnie, że już po godzinie prawie wszystkie przedmioty były sprzedane. W prowadzeniu licytacji pomagały mu także dwie studentki V roku Filologii Polskiej ze specjalnością dziennikarską – Katarzyna Piotrowska i Marita Kotkowska. Nie dało się też nie zauważyć bardzo sprawnie i szybko przemykających po sali dziewcząt w pięknych różowych strojach. W ten właśnie sposób Akcję wsparł Andrzej Gliwa, z tancerkami z zespołu rock'n'rolla akrobatycznego BUGS, które prezentowały publiczności eksponaty z bliska. Kiedy zakończyła się licytacja, na scenę nareszcie mogła wejść długo oczekiwana gwiazda wieczoru – Jose Torres. Jego niezwykle temperament momentalnie udzielił się zarówno publiczności, jak i reszcie zespołu, a wtedy zabawa rozpoczęła się na dobre. Koncertowi towarzyszyła feeria barw oraz prawdziwie kubańska atmosfera. W przerwach między piosenkami Jose rozbawiał publiczność swoimi żartami i dowcipami, a chwilę później temperaturę na nowo podnosiły dwie pięknie tańczące wokalistki. Koncert trwał ponad 1,5 godziny a publiczność nie chciała wypuścić artystów ze sceny. Nie obyło się więc bez bisów, przy których już prawie nikt nie mógł usiedzieć na miejscu, i które tak porwały publiczność, że zakończyły się wspólnym tańcem salsy między rzędami.

Podczas całej licytacji udało się zebrać w sumie 3960 zł. Największą cenę uzyskały okulary przeciwsłoneczne BULGARI, które osiągnęły sumę 600 zł. Niewiele tylko taniej, bo za 500 zł, został sprzedany obraz od prof. Leszka Balcerowicza, podarowany na rzecz Akcji już rok temu kupiony i ponownie wystawiony na sprzedaż. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także choinki oraz anioły wykonane samodzielnie przez dzieci. Dochód z aukcji zostanie jak zawsze przeznaczony na pomoc podopiecznym Akcji. W tej chwili pod skrzydłami Uniwersytetu Zielonogórskiego znajdują się 22 świetlice terapeutyczne oraz pogotowie opiekuńcze, w sumie ponad 500 dzieci. Pieniądze pomogą spełnić świetlicowe listy marzeń. A życzenia dzieci i ich opiekunów są bardzo różne. Uniwersytet pomógł już m.in. w dofinansowaniu autokaru dowożącego dzieci na basen, zakupie największego dostępnego w Zielonej Górze globusa, sprowadzeniu prawdziwych, drewnianych sanek dla pogotowia czy zakupie licznych gier planszowych. Zdążają się jednak i takie życzenia, jak prośby o podstawowe środki czystości czy nawet bieliznę dla dzieci. Jakie marzenia będziemy mogli spełnić w tym roku? Zobaczmy...

Katarzyna Szmidt

wiadomości wydziałowe

wydział
artystycznyInstytut Sztuk Pięknych

36

GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

W piątek, 23 marca 2007 o godz. 11.00 odbędzie się otwarcie wystawy pt. *Plakaty* Mirosława Adamczyka na którą serdecznie zapraszamy.

Janina Wallis

FOT. RADOSŁAW CZARKOWSKI

...Katedra Sztuki i Kultury Plastycznej

Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych – Leszno

Radosław Czarkowski

Hostessy

Radosław Czarkowski ur. 1966 w Zielonej Górze. W latach 1987-92 studiował w Państwowej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu na Wydziale Malarstwa, Grafiki, Rzeźby na kierunku Grafika.

Dyplom z wyróżnieniem obronił w Pracowni Rysunku prof. Jarosława Kozłowskiego. Obecnie jest adiunktem w Katedrze Sztuki i Kultury Plastycznej Wydziału Artystycznego. Prowadzi Pracownię Rysunku i Multimediów. Jest autorem i współautorem wielu wystaw i prezentacji indywidualnych oraz zbiorowych. Zajmuje się rysunkiem, grafiką, malarstwem, instalacją, obiektem, działaniami performatywnymi.

W MBWA w Lesznie artysta zaprezentował, jak sam powiada, obiekty oraz rysunki postgraficzne. Jak większość jego realizacji, i ta poświęcona jest poszukiwaniu tożsamości i kondycji ludzkiej w szerokim pojęciu tych znaczeń. Dla Czarkowskiego wieloaspektowość ludzkiego życia wymaga wielu sposobów narracji. Konsekwentnie wykorzystuje motywy, które od dawna obecne są w jego twórczości. Początkowo cytował dzieła sztuki klasyków. Powieliał wizerunki słynnych obrazów, a korzystając z cytatów z historii sztuki, wzajemnie je zestawiając budował nowe, autonomiczne treści i konteksty dla starych znaków. Do tej pory elementem szczególnie ważnym w jego twórczości jest multiplikacja. Powielony wizerunek staje się znakiem, buduje różnorodność kontekstów zastanej rzeczywistości. W swej codzienności, czasem trywialności ten znak nabiera cech niejednoznacznych, magicznych. Artysta w swoich realizacjach wykorzystuje również przedmioty gotowe.

Przetransponowuje je, tworząc nowe kody znaczeniowe. Kwiat róży, motyw i atrybut o bogatym znaczeniu, stał się istotnym elementem rozpoznawczym w jego twórczości. Róża to niezniszczalność, tajemnica, czystość, ale i miłość, męczeństwo, śmierć. W pracach Czarkowskiego pojawia się w formie rysunku, grafiki, obiektu. Widzimy ją zasuszoną, zabalsamowaną, zafoliowaną. W kontekście znaku jakim jawi się róża, artysta analogicznie powołuje motyw serca. Tu również odwołuje się do jego symboliki, sięga do wizerunku anatomicznego zestawiając ten wizerunek z „sercem duchowym”. Elementem całości są obiekty postgraficzne, zmultiplikowane wizerunki pięciu postaci naturalnej wielkości. Postaci niczym hostessy podają na dłoni...emocje. Swoim działaniem artysta zwraca uwagę na ulotne stany, zdarzenia. Pozostawia ślad obecności, kieruje uwagę na sferę ludzkiej duszy, nie pomijając całego bogactwa emocji, uczuć i przeżyć. Stawia pytania. Poszukuje. Istotna w jego rozważaniach refleksja na temat funkcjonowania świata, to refleksja dotycząca również kondycji i miejsca człowieka, jego duchowości, jego jako tajemnicy i zagadki.

Sylvia Erbert

Czas trwania wystawy: 1.12.2006 - 30.12.2006

Radosław Czarkowski *Hostessy*, Instalacja; foto autora

Wojciech Müller, *Prace 2007*

Oglądałam horyzontalne, górujące nad zebranymi gośćmi piątkowego wernisażu (26.01.2007) w Muzeum Ziemi Lubuskiej, wielkoformatowe wydruki – druki solwentowe. *PRACE 2007* profesora Wojciecha Müllera to najnowsza propozycja, jak autor wyraźnie podkreśla, powstała w odpowiedzi na własne zapotrzebowania i poszukiwania twórcze, jednak z myślą o konkretnej przestrzeni – Gallerii NOWY WIEK prowadzonej przez Leszka Kanę.

4 metry, 6 metrów, 9 przy wysokości około 1,5 metra – ekrany, obrazy. Całość ekspozycji składa się z sześciu takich właśnie elementów skompiłowanych z siatką niekrzyżujących się neonów, każdy około 0,5 metra. W chłodnych, w ciepłych barwach iluminują ponad głowami i myślami oglądających.

Ekspozycję dopełnia muzyka kompozycji syna artysty.

Müller, często i chętnie, podkreśla swój rodowód warsztatowy. Odchodzenie i jednocześnie trwanie przy idei i sensach tak silnej tradycji, jaką jest grafika – wydaje się wyznaczać ważną oś jego twórczości i osobowości. Decyzja o rezygnacji z ortodoksyjnych reguł technologicznych na rzecz, programowo nowych mediów (choćby druk i ostateczna obróbka cyfrowa) dostarczają obrazów lokujących się na styku sztuk rozmaitych. Być może właśnie w tym kryje się zasada alchemicznego postępowania Wojciecha Müllera. Konsekwentne wprowadzanie ostatecznego obrazu z kadru fotograficznego, czyni go nieskończonym. Formatem prac sugeruje zaledwie wycinek, niepoznanej przez nas, całości. Nawarstwienia i deformacje obrazów dają wrażenie ruchu, wyrwania się gestu z cyklu zdarzeń, zmian i następstw.

Müller dba o obrazy. Pracuje w rytmie dyktowanym trwaniem kolejnych sesji zdjęciowych oraz filmowych. Prowadzi, równoległe do rzeczywistych okoliczności, zapisy kamerą. Zdradza kuluary własnych poszukiwań, podkreśla rolę kobiety, modelki, choć nieprofesjonalistki, jej autentyczność. Opowiada o wyczekiwaniu na pełną naturalność fotografowanej osoby, na brak skrupowania, mimo nagości, pomimo ciągle trwających rejestracji.

Godziny pracy w atelier, w pracowni wyprowadzają sens opowieści artysty poza realny czas. Gubią ostrość i

jednoznaczność. Stajemy wobec fragmentów czyichś myśli, refleksji, zachwyków – właściwie bez możliwości zadawania pytań. Prawie, jak jego modelki... Nadzy, poubierani jednak we własne refleksje, doświadczenia, emocje oraz oczekiwania. Co uczynimy z obrazami prof. Müllera w nas? Zależy od nas samych.

Przywykliśmy podkreślać wolę i wolność artysty. Widz posiada wolę i wolność obserwatora.

Agnieszka Graczew-Czarkowska

Wojciech Müller, *Prace 2007*, Muzeum Ziemi Lubuskiej – Galeria Nowy Wiek, styczeń – marzec 2007

....Instytut Kultury i Sztuki Muzycznej

Muzyka na siedemdziesięciolecie

29 listopada 2006r. obchodziliśmy jubileusz siedemdziesięciolecia urodzin prof. Mirosława Bukowskiego. Program obchodów obejmował seminarium naukowe poświęcone twórczości i działalności dydaktycznej Profesora. Wygłoszono referaty: *Requiem Mirosława Bukowskiego aspekty muzyczne i literackie* (dr Barbara Literska), *Liryka wokalna Mirosława Bukowskiego* (ad. Bogumiła Tarasiewicz), *Wybrane problemy techniki kompozytorskiej oraz estetyka Interferencji Mirosława Bukowskiego* (mgr Tomasz Kienik), *Mirosław Bukowski: Często muzyka leży między dźwiękami*. *Zapis pewnej rozmowy.* (dr Rafał Ciesielski), *Spacer w gąszczu z przewodnikiem. Nauka kompozycji u Profesora Bukowskiego wspomnienia* (mgr Katarzyna Kwiecień-Długosz).

Ukoronowaniem naukowych dociekań był *Koncert zielonogórskiego środowiska kompozytorskiego*, który odbył się o godz. 18.00 w Sali Kameralnej Filharmonii Zielonogórskiej. W Programie znalazły się utwory Jubilata oraz kompozytorów zielonogórskich:

1. **Mirosław Bukowski - III Sonata na fortepian (1972)**
2. **Mirosław Bukowski – Tryptyk na mezzosopran i fortepian do tekstu B. Leśmiana (1958)**
Róża
W słońcu
Samotność
3. **Mirosław Bukowski - IV Sonata na fortepian (1995)**
I. Allegro inquieto
II. Poético con delizio
III. Precipitando
4. **Juliusz Karcz – Pieśni do słów H.Szyłkina**
Jabłonie

Wilno

Dwie ojczyzny

5. **Juliusz Karcz - Chorał na dwa akordeony (2005-2006)**

6. **Juliusz Karcz - Toccata na dwa akordeony (2005-2006)**

7. **Andrzej Tuchowski – Jazz- Suita AMERICANA (2003-2004)**

I. Preludio

II. Blues

III. Allegro con fuoco

IV. Vivo

8. **Katarzyna Kwiecień-Długosz – Mazurek (2005)**

Wykonawcami koncertu byli znakomici muzycy z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z Lublina, Akademii Świętokrzyskiej z Kielc, Akademii Muzycznej z Poznania oraz z Uniwersytetu Zielonogórskiego i Filharmonii Zielonogórskiej.

Joanna Marcinkowska – fortepian (3) Bogumiła Tarasiewicz – mezzosopran (2) Anna Ulwańska – sopran (4) Maciej Huszcza – wiolonczela (8) Jakub Kotowski – skrzypce (8) Karol Schmidt – fortepian (1, 2, 4) Ryszard Zimnicki – fortepian (8) Świętokrzyski Duet Akordeonowy (5, 6, 7) Elwira Śliwkiewicz-Cisak – akordeon Jerzy Mądrawski – akordeon

Koncert prowadzili studenci - Magdalena Molińska oraz Mateusz Urbański, a uroczyste i szlachetne *Plurimos Annos* zaśpiewał chór studentów naszego instytutu pod dyktando ad.Łucji Nowak. Owa aktywna obecność młodzieży zadecydowała o niecodziennej atmosferze koncertu, spowodowanej również obecnością zaproszonych gości: JM Rektora UZ, prof. zw. dr. hab. Czesława Osękowskiego oraz Kanclerza UZ mgr. inż. Franciszka Orlika.

Jubileuszowy dzień miał wiele odcieni – refleksji naukowych oraz artystycznych i osobistych poruszeń.

BL

Sukces uniwersyteckiego zespołu wokalnego Vox Humana!

Zespół wokalny Vox Humana reprezentujący Uniwersytet Zielonogórski zdobył Złote Pasma (Golden Zone) w kategorii chórów mieszanych na VII Międzynarodowym Festiwalu Kolęd *Christmas*, który odbywał się w dniach 8-10.12.2006.

W festiwalu udział wzięły zespoły/chóry z wielu krajów Świata: Czech, Rosji, Singapuru, Ukrainy, Południowej Afryki, Norwegii, Węgier, Estonii, Słowenii, Kazachstanu oraz Polski (Chór Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy). Konkurs podzielony był na trzy kategorie: chóry dziecięce, żeńskie i mieszane. Program festiwalu był profilowany i musiał składać się z kolęd oraz pastorałek.

Młodzi muzycy z naszego Uniwersytetu zaprezentowali przede wszystkim polskie kompozycje, wykonując renesansowe *Magnum nomen Domini* Bartłomieja Pękiela, *Kolędę nr 1* cionego na świecie współczesnego kompozytora poznańskiego Andrzeja Koszewskiego oraz dwa opracowania kolęd autorstwa Jarosława Kostki: polskie *Pasterze mili* i znane chyba na całym świecie *Adeste fideles*. Tak zróżnicowany program zyskał uznanie jury i pozwolił dobrze zaprezentować się na estradzie. Vox Humana był najmłodszym chórem w swojej kategorii, mimo to pokonał w rywalizacji bardziej doświadczone zespoły. Ostatecznie zespół „Vox Humana” zdobył Złote Pasma (Golden Zone) w kategorii chórów mieszanych i chociaż nie wygrał Grand Prix festiwalu, to znalazł się w międzynarodowej czołówce chórów. Laureatem Grand Prix został Państwowy Chór Republiki Kalamyika z Rosji.

Podczas festiwalu zespół wystąpił pod batutą młodego dyrygenta Krzysztofa Purzyckiego - tegorocznego absolwenta EAWSM UZ w klasie dyrygowania ad. Bartłomieja Stankowiaka. Bartłomiej Stankowiak, pracownik Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej UZ, jest także szefem artystycznym chóru i opiekunem koła naukowego Vox Humana. Zespół został założony w 2005 roku przez studentów i absolwentów Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej UZ. Od grudnia ubiegłego roku Vox Humana znalazł swoje miejsce w strukturze organizacji studenckich Uniwersytetu i działa jako koło naukowe, co pozwoliło uzyskać wsparcie dla swojej działalności od MEN i Parlamentu Studenckiego UZ. Bez tego wsparcia niemożliwy byłby

udział w praskim festiwalu, zakończony tak znaczącym sukcesem. Główną ideą koła naukowego jest wspólne muzykowanie i rozwijanie swoich szeroko pojętych umiejętności muzycznych oraz wiedzy dotyczącej wykonywanych kompozycji. Repertuar składa się głównie z muzyki sakralnej od renesansu, przez barok, romantyzm, po muzykę współczesną. Vox Humana występował wielokrotnie w Zielonej Górze, jak i innych miastach Ziemi Lubuskiej, wszędzie zbierając pozytywne opinie i uznanie słuchaczy. Brał udział m. in. w Wałbrzyskich Spotkaniach Muzycznych, na których wystąpił gościnnie, wieńcząc swoim występem całoroczny cykl koncertów. Działa także na terenie Uniwersytetu, biorąc udział w koncertach dyplomowych Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej oraz uroczystościach absolutorijnych na innych wydziałach.

Vox Humana ma ambitne plany na przyszły rok. Dalsze doskonalenie umiejętności zespołu zależy oczywiście także od pieniędzy, ale przede wszystkim od codziennej pracy, do której po udanych występach za granicą z pewnością nie zabraknie w tym roku motywacji.

Bartłomiej Stankowiak

wydział elektrotechniki, informatyki i telekomunikacji

Nowy doktor Mariusz Mądry

6 grudnia 2006 na Wydziale Elektrycznym Politechniki Poznańskiej odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. inż. Mariusza Mądry pod tytułem *Planowanie obsługi sieci dystrybucji odpadów poprodukcyjnych z wykorzystaniem technik programowania ograniczeń*. Promotorem rozprawy był prof. Zbigniew Banaszak z Politechniki Koszalińskiej, recenzentami byli prof. Andrzej Kasiński z Politechniki Poznańskiej oraz prof. Jerzy Józefczyk z Politechniki Wrocławskiej. Rada Wydziału pod przewodnictwem prof. Krystyny Balińskiej, zdecydowała o nadaniu mgr. inż. Mariuszowi Mądry stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej automatyka i robotyka, w specjalności naukowej automatyzacja procesów dyskretnych.

Mariusz Mądry urodził się 11 stycznia 1973 roku w Bartoszycach. W roku 1993 ukończył Technikum Elektroniczne w Zielonej Górze. Tytuł magistra inżyniera w zakresie inżynierii systemów informatycznych uzyskał po ukończeniu studiów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Zielonogórskiej w roku 1998. Promotorem pracy dyplomowej pt. *Sterowanie i wizualizacji stanu pieca tunelowego w systemie czasu rzeczywistego QNX* był prof. Andrzej Pieczyński. Po zakończeniu studiów podjął pracę w Pracowni Systemów Informatycznych Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych.

Przedmiotem rozprawy są zagadnienia planowania zadań transportowych i składowania w sieci przedsiębiorstw wytwórczych i zakładów utylizacji odpadów produkcyjnych. Rozprawa poświęcona jest metodyce formułowania zadania logistycznego, a następnie rozwiązywaniu tego zadania przy użyciu opracowanego w pracy komputerowego Systemu Planowania Przepływu Odpadów. Opracowany system wykorzystuje propono-

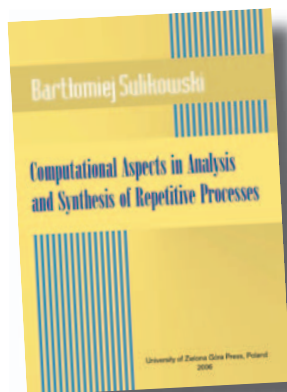
wane w pracy heurystyczne algorytmy programowania całkowitoliczbowego z ograniczeniami. Rozwiązywany problem jest złożony już w przypadku sieci o niewielkiej liczbie węzłów, głównie ze względu na konieczność uwzględnienia licznych ograniczeń zmiennych stanu, licznych zmiennych decyzyjnych oraz warunków odnoszących się do porządku i czasu wystąpienia zdarzeń dyskretnych zachodzących w systemie.

Rozwiązywany w rozprawie doktorskiej problem ma duże znaczenie praktyczne ze względu na powszechne występowanie rozproszonych systemów produkcyjnych w gospodarce. Istotne jest zatem prawidłowe i formalne wyspecyfikowanie systemu – jego opis matematyczny, uwzględnienie warunków procedencji, właściwe odzwierciedlenie ograniczeń zmiennych. W wyniku opisu zazwyczaj zostaje zdefiniowane trudne zadanie programowania matematycznego, o dużym rozmiarze, wymagające zastosowania specyficznych technik programowania, z konieczności pozostawiających duży margines dla heurystyk.

W proponowanym w pracy rozwiązaniu odchodzi się od najczęściej do tej pory stosowanych metod symulacyjnych poszukiwania rozwiązania problemu na rzecz nowszego narzędzia – deklaratywnego języka programowania z ograniczeniami (CLP – ang. *Constraints Logical Programming*). W uproszczeniu, techniki CLP bazują na naprzemiennym stosowaniu procedur propagacji (ograniczania dziedzin zmiennych decyzyjnych) i dystrybucji (ukonkretniania wartości zmiennych decyzyjnych). Proponowany w pracy algorytm uwzględnia przypadki, gdy liczba zmiennych decyzyjnych nie jest ustalona a priori. W pracy zaproponowano m. in. metodykę tworzenia zunifikowanego modelu matematycznego złożonej sieci dostaw, obejmującego zakłady produkcyjne, flotę transportową, infrastrukturę komunikacyjną i zakłady utylizacji odpadów poprodukcyjnych.

Andrzej Obuchowicz

Publikacja z serii „Prace naukowe z Automatyki i Informatyki”

Bartłomiej Sulikowski,
Computational aspects in analysis and synthesis of repetitive processes, (Lecture Notes in Control and Computer Science, Vol. 11), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2006, 168 p.

W grudniu ub. r. Oficyna Wydawnicza UZ wydała kolejną książkę z serii *Lecture Notes in Control and Computer Science* pt. *Computational aspects in analysis and synthesis of repetitive processes (Aspekty obliczeniowe analizy i syntezy procesów powtarzalnych)*.

Autorem tej publikacji jest pracownik Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych, Bartłomiej Sulikowski. Książka bazuje na rozprawie doktorskiej autora, która została obroniona na WEliT w lutym 2006 r.

Wyniki badań zaprezentowane w książce dotyczą własności specyficznej podklasy układów 2D. Dokładniej mówiąc, autor ograniczył swoje badania do komputero-wo wspomaganego rozwiązywania zadań analizy i syntezy liniowych procesów powtarzalnych. Spośród wielu modeli procesów powtarzalnych w publikacji rozważane są modele dyskretne typu podstawowego i uogólnionego oraz model różniczkowy typu podstawowego. Problemy analizy wybranej klasy procesów dynamicznych ograniczono do badania stabilności asymptotycznej i stabilności wzdłuż pasa. Takie umotywowanie dziedziny badań zostało podyktowane faktem, że istniejące techniki umożliwiające rozwiązywanie rozważanych zadań, z praktycznego punktu widzenia, nie mogą być stosowane. Niska stosowalność dostępnych warunków, w zależności od rozważanego zadania wynika z tego, że część istniejących warunków analizy (i co za tym idzie syntezy) należy do klasy zadań NP-trudnych jak i z tego wykorzystanie pozostałych rozważanych warunków wymaga przetwarzaniu macierzy o potencjalnie ogromnych rozmiarach, (co wpływa negatywnie na szybkość obliczeń i może powodować powstawanie błędów numerycznych). Dodatkowym ograniczeniem w stosowaniu ogólnie znanych warunków jest to, że przedstawiają one jedynie rozwiązanie zadania analizy. Nie dostarczają one możliwości naturalnego przekształcenia do warunków syntezy. W celu wyeliminowania, bądź częściowego ograniczenia, powyżej wymienionych problemów, w książce zaprezentowano szereg wyników, które, dzięki zastosowaniu Liniowych Nierówności Macierzowych (ang. *Linear Matrix Inequalities - LMIs*), okazały się skutecznym sposobem prowadzącym do:

- znacznego przyspieszenia otrzymywania rozwiązania,
- możliwości przedstawienia oryginalnych zadań NP-trudnych w postaci przybliżonych zadań z klasy P,
- ograniczenia możliwości wystąpienia błędów numerycznych, dzięki przetwarzaniu macierzy symetrycznych, dodatnio określonych.

Pomimo zastosowania LMI do rozwiązywania zadań analizy i syntezy procesów powtarzalnych, w dalszym ciągu istnieją pewne ograniczenia dotyczące ich stosowania. Szczególnie odnosi się to do rozmiaru rozwiązywanego problemu. A zatem problem można teraz przedstawić następująco: dla otrzymanego warunku LMI,

operującego na ogromnych macierzach, opracować efektywne sposoby, umożliwiające rozwiązanie postawionego zadania.

W publikacji autor przedstawił trzy takie rozwiązania, tj.: rozwiązanie „sprzętowe”, polegające na zapewnieniu dużej mocy obliczeniowej poprzez wykorzystanie technik obliczeń równoległych (klastry); opracowanie podejścia iteracyjnego, umożliwiającego wykorzystanie zalet procedur iteracyjnych; oraz zaproponowanie metody uproszczenia spektrum rozważanej macierzy o dużych rozmiarach, poprzez wprowadzenia etapu wstępnej syntezy, a następnie rozwiązanie otrzymanego zadania syntezy. Warto podkreślić, iż książka zawiera wiele przykładów numerycznych ilustrujących działanie proponowanych rozwiązań.

Krzysztof Gałkowski

IT Academic Day

Już po raz trzeci, dzięki współpracy działającego w Instytucie Informatyki i Elektroniki Koła Naukowego UZ.NET oraz Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji z firmą Microsoft, studenci naszej uczelni mieli okazję poznać najnowsze rozwiązania w informatyce. Otwarta konferencja informatyczna IT Academic Day odbyła się 30 listopada 2006 r. w auli Uniwersytetu i zgromadziła blisko 300 osób, w tym studentów i kadrę naukową oraz przedstawicieli zielonogórskich firm wytwarzających oprogramowanie.

Po oficjalnym otwarciu, podczas którego uczestników konferencji przywitał prof. Andrzej Pieczyński, dziekan Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, o najważniejszych inicjatywach Microsoft skierowanych do społeczności akademickich opowiedział Eugeniusz Licznarowski z Developer & Platform Group w polskim oddziale firmy. W swojej prezentacji *Programy akademickie Microsoft* wymienił m.in. możliwość bezpłatnego i legalnego uzyskania oprogramowania przez studentów i pracowników wydziałów informatycznych w ramach programu MSDN AA, a także opowiedział o tegorocznej edycji Imagine Cup, ogólnoświatowego konkursu informatycznego, w którym od lat polscy studenci odnoszą znaczące sukcesy.

Eugeniusz Licznarowski poprowadził również prezentację „Programowanie pod Windows Vista”, która poświęcona była najnowszym technologiom wchodzącym w skład dynamicznie rozwijającej się platformy deweloperskiej Microsoft: Windows Presentation Foundation, Windows Communication Foundation oraz Windows Workflow Foundation. Była to wyjątkowa okazja, by poznać możliwości tych technologii zaledwie trzy tygodnie po ich premie-

rze! Ponadto dla uczestników, którzy poprawnie odpowiadali na pytania zadawane w czasie prezentacji, przygotowano upominki w postaci najnowszych książek wydawnictwa Microsoft Press.

Ostatnią prezentację konferencji – *ASP.NET 2.0 w praktyce* – przygotował Grzegorz Kupidura, student V roku informatyki na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, a także członek Koła Naukowego UZ.NET. Pokazał on, jak w godzinę stworzyć funkcjonalny szkielet witryny WWW, wyposażony m.in. w mechanizmy uwierzytelniania i autoryzacji użytkowników oraz system nawigacji po stronach, wykorzystując gotowe komponenty platformy ASP.NET 2.0 oraz możliwości wizualnego tworzenia dynamicznych stron WWW

w środowisku Visual Studio 2005. Osiągnięty rezultat nie wymagał praktycznie napisania ani jednej linii kodu!

Na zakończenie odbyła się sesja pytań do publiczności, podczas której rozdano pozostałe upominki. Ponadto dla wszystkich osób, które wcześniej zarejestrowały się na konferencję, przewidziano zestaw materiałów konferencyjnych, wśród których znalazła się m.in. płyta DVD z materiałami do samodzielnej nauki.

IT Academic Day był doskonałą okazją do zdobycia wiedzy o najnowszych technologiach informatycznych. Liczymy, że sukces konferencji przyczyni się do organizacji większej ilości tego typu wydarzeń na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Aleksander Polak

wydział fizyki i astronomii : Nowy doktor w Instytucie Fizyki

21 listopada 2006 w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Śląskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej Marcina Kośmidera, który jest pracownikiem Instytutu Fizyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nadanie stopnia naukowego doktora nauk fizycznych nastąpiło 5 grudnia 2006 roku na posiedzeniu Rady Instytutu Fizyki Uniwersytetu Śląskiego. Temat pracy doktorskiej brzmi: *Badanie dynamiki atomów i molekuł w pobliżu powierzchni nanostruktur węglowych - symulacje komputerowe*. Praca została wykonana w Zakładzie Metod Komputerowych Instytutu Fizyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, pod kierunkiem prof. dr. hab. Zygmunta Gburskiego (Instytut Fizyki, UŚ) a recenzentami byli dr hab. Karol Pasterny (Instytut Fizyki, UŚ) oraz dr hab. Waldemar Gład (Instytut Fizyki, UAM w Poznaniu). Celem pracy było zbadanie dynamiki klastrow, złożonych z atomów gazów szlachetnych lub cząsteczek wody, oddziałujących z powierzchniami nanostruktur węglowych takich jak nanorurki i fulleren C₆₀. Wyznaczenie dynamicznych charakterystyk opisujących zachowanie się klastrow w takich układach przeprowadzone zostało przy pomocy symulacji komputerowych metodą dynamiki molekularnej. W pracy rozważone zostały trzy rodzaje układów - układy egzohedralne składające się z klastrow argonu otaczających jednościenne węglowe nanorurki o chiralnościach (10,10), (915,4) i (12,12), drugim rodzajem badanych układów były układy endohedralne składające się z klastrow argonowych uwieczonych wewnątrz jednościennych nanorurek węglowych oraz klastra wody uwieczonego również wewnątrz nanorurki węglowej. Trzecim typem układów badanych były układy egzohedralne składające się z cienkich warstw (jednoatomowych) argonu i neonu otaczających fulleren C₆₀ i nanorurki (8,0) i (5,5). W przypadku trzeciego typu układów za pomocą

metod dynamiki molekularnej zostały wyznaczone widma indukowanego zderzeniami rozpraszania światła. Dr Marcin Kośmider zajmuje się symulacjami dynamiki molekularnej nanoukładów takich jak klastry swobodne, klastry osadzone na powierzchniach, nanorurki i fullereny, które stanowią elementy nanotechnologii.

Dr Marcin Kośmider jest aktywnym pracownikiem naukowym. Jego dorobek naukowy stanowi 7 publikacji w czasopismach z listy filadelfijskiej.

Jeszcze raz serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej.

Seminaria w Instytucie Fizyki

Seminaria odbywają się we wtorki w budynku A29 przy ul. Prof. Z. Szafrana o godz. 11:15 w sali 216

- *Polowanie na wysokowymiarowe solitony*
Dr hab. Van Cao Long, 2007-01-23
- *Badanie dynamiki atomów i molekuł w pobliżu powierzchni nanostruktur węglowych - symulacje komputerowe*
Dr Marcin Kośmider, 2007-01-16
- *Supercalkowalność i częściowa całkowalność układów hamiltonowskich*
Prof. Andrzej Maciejewski, 2007-01-09
- *Kategoryzacja jednostek naukowych 2006*
Prof. Krzysztof Urbanowski, 2006-12-19
- *Świat obiektów paramagnetycznych w kryształach; rezonans magnetyczny spinowy*
prof. Paweł B. Sczaniecki, 2006-12-05
- *Profil implantacji pozytonów w materii*
Prof. Jerzy Dryzek, 2006-11-28
- *Sensory elektroaktywne z wskaźnikiem potencjometrycznym*
Prof. Alfons Planner, 2006-11-21

Lidia Kozdrowska

wydział humanistyczny :Instytut Filologii Polskiej

Zbigniew Herbert w nowszych badaniach Warszawski Festiwal Poezji im. Zbigniewa Herberta gościł w Zielonej Górze

Czwartego grudnia 2006 roku w auli nr 8 Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja poświęcona twórczości Zbigniewa Herberta. Spotkanie to mogło mieć miejsce dzięki inicjatywie Warszawskiego Festiwalu Poezji im. Zbigniewa Herberta, którego dy-

rektorem jest Józef Maria Ruszar. Impulsem do realizacji przedsięwzięcia było również niemałe zainteresowanie twórczością Zbigniewa Herberta ze strony Koła Literaturoznawców działającego przy Zakładzie Teorii Literatury IFP – jego członkowie aktywnie uczestniczyli w dotychczasowych, organizowanych przez Festiwal warsztatach i konferencjach, a tym razem zaangażowali się w organizację spotkania na Uniwersytecie.

Tematyka konferencji dawała jej uczestnikom możliwość zapoznania się z różnymi spojrzeniami na twórczość Herberta. W dwóch sesjach – porannej i popołudniowej – słuchacze mogli też skonfrontować dorobek Herberta z twórczością innych autorów.

JOZEF M. RUSZAR - DYREKTOR FESTIWALU POEZJI IM. ZBIGNIEWA HERBERTA

PROF. MAREK ADAMIEC I PROF. SŁAWOMIR KUFEL - PROWADZĄCY OBRADY

PROF. MAREK ADAMIEC, JOZEF M. RUSZAR, PROF. EWA WIEGANTDT, DR PAWEŁ GOGLER

W. PRZERWIE, KONFERENCJA, NA ZDZICIU, DR HAB. DANUTA OPACKA-WALASEK, PROF. DARIUSZ PAWELEK, DR MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK, DR ANASTAZJA SEUL, DR ANNA SZOSTAK

PROF. SŁAWOMIR KUFEL (PROWADZĄCY OBRADY) I DR MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK

PROF. DARIUSZ PAWELEK I PROF. SŁAWOMIR KUFEL

Pierwszą część zatytułowaną „Dialog i spór. Herbert a inni poeci i pisarze” (sesję tę poprowadził prof. Sławomir Kufel) otwierał referat dr hab. Marka Adamca (UG), dotyczący związków poezji Herberta z liryką Norwida. Autor starał się naszkicować portret obu jako poetów *civitas* oraz wskazać na podobieństwa nie tylko między ich poezją, ale też między jej odbiorem wśród współczesnych. Następnie uczestnicy mogli wysłuchać prelekcji prof. Ewy Wiegandt (UAM), w której badaczka zajęła się omówieniem eseistyki Herberta w zestawieniu z eseistyką Wittlina. Jak zauważyła sama referująca – niewiele znany jest zarówno dorobek, jak i życiorys drugiego twórcy, była to więc okazja do zapoznania się z informacjami na ten temat. Wykład dr Małgorzaty Mikołajczak (UZ) odnosił się do związków między poezją Herberta i Rilkego. Jak się okazuje, „miejsca wspólne” między tymi poetami są liczne, a wyobraźnia poetycka Herberta zasilana jest obrazowaniem, które znaleźć można w twórczości austriackiego poety. Tę część spotkania zamykał wykład prof. Dariusza Pawełka (UŚ), od którego usłyszeliśmy, dlaczego „Fortynbras nie ma sensu” – jeśli porównamy twórczość Herberta i Wirpsy.

W popołudniowym cyklu rozważań zagościła tematyka inspiracji filozoficznych, część tę poprowadził dr hab. Marek Adamiec. O „nieprzerwanym szumie ogromnej klepsydry” mówiła dr hab. Danuta Opacka-Walasek (UŚ), analizując czas w poezji Herberta poprzez m. in. przybliżanie wizerunków zegara, jakie w swych lirykach zaprezentował poeta. Natomiast Paweł Gogler (UAM) wyłożył problematykę filozofii Nietzschego w kontekście twórczości Herberta, ukazując przy tym, iż postmodernistyczny świat, w którym żyjemy, jest labiryntem bez nici prowadzącej ku wyjściu. Ostatnim referentem był sam dyrektor

Festiwalu – Józef Maria Ruszar, który mówiąc o zmysłach i wartościach według Zbigniewa Herberta, przybliżył słuchaczom istotną dla poety problematykę epistemologiczną. Po tym zamykającym całość wystąpieniu nie zabrakło pytań do prelegentów. Dyskusja okazała się niezwykle burzliwa, jednak problemy poruszone przez dyskutantów nie zostały ostatecznie rozstrzygnięte. Część pytań o Herberta i jego twórczość nadal ma charakter otwarty.

Podczas trwania konferencji miała miejsce promocja nowych książek z serii Biblioteka Pana Cogito. W prezentowanych wydawnictwach znalazły się referaty, które przedstawiali obecni w Zielonej Górze naukowcy, jak również te, które zostaną wygłoszone w innych miastach (m. in. w Poznaniu, Krakowie, Katowicach). Festiwal podróżuje bowiem po wszystkich większych ośrodkach akademickich, a zielonogórskie spotkanie zainaugurowało ów cykl konferencji. Pomysł, by rozprawić o Herbercie w murach zielonogórskiego uniwersytetu z pewnością nie był chybiony, o czym świadczy między innymi spore zainteresowanie ze strony słuchaczy (pełna aula). Jest przy tym nadzieja na kontynuację tego typu spotkań: dyrektor Festiwalu, Józef Maria Ruszar zapowiada bowiem dalsze spotkania naukowe i podróże śladami Herberta – jednego z tych poetów, którego twórczość zdaje się być wciąż niezwykle aktualna i inspirująca.

Agata Wikierska

autorka jest studentką IV roku polonistyki

....Instytut Filozofii

Gość ze Lwowa

23 i 24 października odbyły się w Instytucie Filozofii UZ dwa wykłady docenta Olega Hirnego z Lwowskiego Instytutu Oświaty. Nie był to jego pierwszy pobyt w naszym kraju, gdyż wielokrotnie był już uczestnikiem konferencji filozoficznych w Polsce, był także stypendystą Kasy im. Mianowskiego oraz Ministerstwa Kultury RP. Doc. Hirnyj z wykształcenia filozofem nie jest, gdyż stopień doktora zdobył z fizyki w Moskwie. Jednakże jego szerokie zainteresowania sprawiły, że przez psychologię i pedagogikę dotarł kilkanaście lat temu do filozofii, w której za najważniejsze dla siebie odkrycie uznał twórczość Kazimierza Twardowskiego (1866-1938), znakomitego filozofa, pedagoga i organizatora, który swoją intelektualną biografię związał właśnie ze Lwowem. Jedną z najbardziej inspirujących idei Twardowskiego było położenie nacisku na jasność myślenia i klarowność wyrażania myśli – niezbędne w pracy naukowej, i jakże potrzebne w pracy dydaktycznej.

Doc. Hirnyj przyjechał do Zielonej Góry na zaproszenie Instytutu Filozofii i zielonogórskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Jego wykłady miały miejsce w ramach Zielonogórskiego Konwersatorium Filozoficznego. Oto ich tytuły: *Lwów okresu międzywojennego – intelektualne środowisko rozwoju szkoły lwowskiej* oraz *Stan piśmiennictwa filozoficznego na Ukrainie*.

Najwięcej publiki zgromadził wykład pierwszy, i nic w tym dziwnego, tłumnie przybyli przedstawiciele kierunków filologicznych, oraz – oczywiście – filozofii. Prelekcja okraszona była kilkudziesięcioma fotografiami, prezentującymi miejsca związane z intelektualną historią Lwowa, a więc i historią ówczesnej Polski, a także zabytkami lwowskimi. Zabytki, w tym kościoły i cerkwie, pojawiły się nieprzypadkowo, jedna bowiem z tez wykładu brzmiała: Lwów, miasto w którym pojawiła się i rozwijała ważna szkoła filozoficzna, pozwalająca Polakom

DYREKTOR IF PROF. L. KIEJZIK I DOC. O. HIRNYJ

na większą skalę włączyć się w życie filozoficzne Europy, tenże Lwów był tygłem religii, kultur, narodowości i języków. Jakkolwiek zasługi Twardowskiego w dziedzinie filozofii, dydaktyki filozofii i organizacji życia filozoficznego są niewątpliwe, to w intelektualnym środowisku Lwowa nie były niczym niezwykłym. Lwów nie był bowiem kulturalną pustynią, rozwijała się szkoła matematyczna, ze Stefanem Banachem na czele, druga połowa XIX wieku to także czas, kiedy we Lwowie zapoczątkowano ukraińską szkołę historyczną. Podkreślmy raz jeszcze, na co rzadko zwraca się w Polsce uwagę: praca Twardowskiego nie była w środowisku lwowskim niczym wyjątkowym, jednakże na polu filozofii sprawy miały się inaczej. Zarówno Twardowski, jak i jego uczniowie, występowali przeciwko polskiej tradycji filozoficznej XIX wieku, z mesjanizmem na czele. Niewątpliwie filozofia w Polsce była reprezentowana wcześniej przez szereg ważnych nazwisk, ale dopiero organizacyjna i dydaktyczna praca Twardowskiego ukazała filozofię jako dziedzinę nauki poddaną surowej intelektualnej dyscyplinie. Ta dyscyplina pozwalała mu wyklądać w sposób niezwykle uporządkowany i rozumiały dla słuchaczy. Tym samym zwiększała się świadomość tego, czym jest filozofia, wśród tych, którzy zawodowo się nią nie zajmowali – Twardowski nie stronił bowiem od tzw. wykładów powszechnych.

W tym względzie działalność Twardowskiego ma wartość także dzisiaj, dlatego też doc. Hirnyj podejmuje we Lwowie trud propagowania idei szkoły lwowskiej, i trzeba przyznać, że wiele jeszcze pozostało w tej dziedzinie do zrobienia. Pierwsze kroki zostały już poczynione. Szereg lwowskich instytucji naukowych organizuje coroczną konferencję pt. *Czytania poświęcone pamięci K. Twardowskiego*, na której pojawiają się filozofowie z Polski, także z IF UZ (patrz: „Miesięcznik UZ”, marzec 2005). Doc. Hirnyj jest jednym z nielicznych propagatorów filozofii polskiej w języku ukraińskim, przełożył na ten język kilka prac Twardowskiego oraz tom trzeci znanego podręcznika, *Historii filozofii* Władysława Tatarkiewicza. Nic więc dziwnego, że wykłady doc. Hirnego były wygłoszone poprawną polszczyzną z charakterystyczną kresową manierą, co tylko dodawało im autentyzmu.

Dodać jeszcze trzeba, że doc. Hirnyj, wraz z dr. T. Mrozem z IF UZ, został zaproszony do wieczornej audycji red. K. Stanglewicz w Radiu Zachód. Mimo iż słuchacze podzielili się na dwie grupy, z których jedna wołała słuchać o lwowskich sentymentach a druga o filozofii z lwowskiego kręgu, to chyba udało się je pogodzić.

Niewątpliwie takie kontakty między Polakami i Ukraińcami, którzy filozofię uprawiają zawodowo, czy też popularyzującą, są odzwierciedleniem szerszego procesu, prowadzącego do poznania wspólnych korzeni, co prowadzi do obustronnego zrozumienia i pozwala na przełamanie wielu historycznych sporów. Wniosków z tego spotkania jest jednak więcej. Wydaje się, że filozofowie polscy powinni przejawiać szersze zainteresowanie popularyzacją wśród ukraińskich czytelników tych idei filozoficznych, które stanowią część wspólnego polsko-ukraińskiego dziedzictwa. Z pewnością nie powinno ich zabraknąć podczas kolejnych Czytań Twardowskiego.

Tomasz Mróz

Konkretnie uniwersalia w Instytucie Filozofii

6 grudnia br. zielonogórski Instytut Filozofii miał przyjemność gościć mgr. Pawła Rojka (Uniwersytet Jagielloński), który przybył do naszego miasta na zaproszenie Koła Naukowego Studentów Filozofii UZ. Paweł Rojek, doktorant prof. Jerzego Szymury, za przedmiot swoich filozoficznych dociekań obrał sobie problematykę ontologiczną, rozwijaną w duchu współczesnej filozofii analitycznej. Do szczególnych zainteresowań P. Rojka zaliczyć należy tzw. spór o uniwersalia, którego interesująca próba rozwiązania była przedmiotem jego wykładu Konkretnie i abstrakcyjne uniwersalia oraz warsztatów naukowych pt. Hegłowska logika pojęć.

Podczas swoich wystąpień P. Rojek, wychodząc od scholastycznej definicji universale, jako unum versus omnia, zaznajamiał słuchaczy z rozróżnieniem pomiędzy uniwersaliami abstrakcyjnymi (ogólnymi własnościami, mającymi składać się na rzeczy jednostkowe) a uniwersaliami konkretnymi (których charakterystyką jest to, że to one mają się składać z poszczególnych rzeczy jednostkowych). Sam ten podział wydaje się rzeczą nieortodoksyjną, bowiem zdarza się, że intuicyjnie utożsamiamy pojęcia „tego, co abstrakcyjne”, z „tym, co ogólne”, w związku z czym „konkretna ogólność” zdawać się może pojęciem wewnętrznym sprzecznym. Okazuje się jednak, że za tą ogólnością kryje się niezwykle interesująca myśl, bowiem, podczas gdy pojęcie ujęte w terminach ogólności abstrakcyjnej (czyli będące ogólną własnością wyabstrahowaną z poszczególnych rzeczy), jest dość ubogo wyposażone w treść (treść ta maleje wraz ze wzrostem ogólności pojęcia), tak pojęcie jako universale konkretne jest w tę treść, wraz ze wzrostem ogólności, coraz bogatsze, co zawiadza temu, że składają się na nie treści poszczególnych rzeczy jednostkowych (ergo: z treścią każdej dodatkowej rzeczy składającej się na dane [ogólnie konkretne] poję-

PAWEŁ ROJEK PODCZAS WYKŁADU 1

cie, jego ogólna treść zostaje wzbogacona o właśnie tę szczególną treść stanowiącą pojedynczą rzecz).

Źródło samego pojęcia „konkretnego universale” należy szukać w filozofii G.W.F. Hegla, które to poszukiwania były przedmiotem popołudniowego spotkania warsztatowego. Podczas owych warsztatów P. Rojek zaproponował odczytanie fragmentu *Przedmowy do Fenomenologii Ducha* Hegla, właśnie pod kątem odszukania myśli o konkretnych powszechnikach. Uczestnicy warsztatów mieli okazję się przekonać, że taka interpretacja jest jak najbardziej do utrzymania i, co więcej, wskazuje ona na niebanalne przedsięwzięcie, jakiego podjął się sam Hegel. Dążył on bowiem, w kontekście omawianej problematyki, do rozważań o pojęciach konkretnych o coraz większej ogólności, których treść znacznie przekraczała treści pojęcia ujmującego w swojej ogólności dwa pojęcia jednostkowe (a warto zauważyć, że nie jesteśmy w stanie objąć bogactwa całości treści, jakie niosą z sobą poszczególne pojęcia jednostkowe wzięte z osobna). Mamy tu więc do czynienia z rozważaniami, których przedmiot wykracza znacznie poza możliwości ujmowania rozumem ludzkiego, z czego możemy śmiało wyprowadzić wniosek, że doniosłość filozoficznych dociekań jest czasem niedostępna w całości nawet tym, którzy te dociekania przeprowadzają.

Zarówno wykład, jak i warsztaty, zostały bardzo dobrze przyjęte nie tylko przez studencką część uczestniczącą w nich publiczności, lecz również przez przedstawicieli kadry dydaktycznej zielonogórskiego Instytutu Filozofii. Nasi filozofowie szczególnie cenili sobie jasność i precyzyjność wywodów prelegenta, po części z racji tego, że dążenie do jak najbardziej ścisłego wyrażania twierdzeń jest już wizytówką zielonogórskiego środowiska filozoficznego. Ponadto innowacyjne podejście do rozważania problemu, którego korzenie sięgają początków europejskiej myśli filozoficznej, nie mogło nie spotkać się z uznaniem zebranych zielonogórczy, tym bardziej, że P. Rojek jest dopiero na początku swojej filozoficznej kariery, w związku z czym mieliśmy okazję zapoznania się z myślą wciąż się rozwijającą, której trafność i nowatorstwo wróżą naszemu gościowi znakomitą filozoficzną przyszłość.

Maciej Makarewicz

....Instytut Historii

Konferencja naukowa *Stan wojenny na Ziemi Lubuskiej* 11 grudnia 2006 roku

13 grudnia 1981 r. ogłoszono w Polsce stan wojenny, który kończył krótkotrwałą odwilż polityczną w PRL, związaną z istnieniem NSZZ „Solidarność”. Dekret o stanie wojennym oznaczał zawieszenie działalności związków zawodowych, stowarzyszeń i organizacji społecznych; zakazano jakichkolwiek zgromadzeń, pochodów, manifestacji i strajków; wprowadzono godzinę milicyjną oraz zakaz przemieszczania się obywateli po kraju, cenzurę przesylek i rozmów telefonicznych. Zmilitaryzowano wiele zakładów pracy, a ich pracownicy mieli za naruszenie prawa wojennego odpowiadać przed sądami wojskowymi. Władze internowały tysiące działaczy „Solidarności”. Wybuchające gdzieś strajki tłumiono przy użyciu milicji i wojska. Nie obyło się przy tym bez ofiar. Do największej tragedii doszło 16 grudnia w kopalni „Wujek”, gdzie do strajkujących górników otwarto ogień, zabijając 9 osób i raniąc wiele innych.

Od wprowadzenia stanu wojennego minęło właśnie ćwierć wieku. W tym czasie wyrosło w Polsce nowe pokolenie Polaków, dla których data 13 grudnia jest tak samo odległa jak 11 września, czy 11 listopada. Jednocześnie dla kilku starszych pokoleń stan wojenny był i jest nadal jednym z najważniejszych wydarzeń w ich życiu. Dlatego temperatura sporów dotyczących okoliczności dramatycznej decyzji gen. Wojciecha Jaruzelskiego jest wciąż wysoka. W dalszym ciągu również częściej stronami są główni aktorzy wydarzeń sprzed 25 lat, nie zaś historycy. Ci ostatni mają jednak coraz więcej do powiedzenia, a ich głos będzie w miarę upływu czasu zastępował liczne polemiki, często o wyraźnie politycznym charakterze.

Dotyczy to również lokalnego wymiaru wydarzeń stanu wojennego na Ziemi Lubuskiej, jakim poświęcono konferencję naukową, która odbyła się 11 grudnia 2006 r. w Bibliotece Wojewódzkiej im. C. K. Norwida w Zielonej Górze. Jej organizatorami byli Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Archiwum Państwowe w Zielonej Górze i Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim. W skład komitetu organizacyjnego konferencji weszli m. in. Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski oraz przewodniczący zarządów regionów NSZZ „Solidarność” w Zielonej Górze – Maciej Jankowski oraz w Gorzowie Wielkopolskim – Jarosław Porwich. Patronat medialny nad obradami sprawowały *Gazeta Wyborcza*, *Gazeta Lubuska*, TVP 3 Lubuska i *Radio Zachód*. Konferencji towarzyszyła wystawa na temat stanu wojennego na Ziemi Lubuskiej oraz krwawych wydarzeń w Lubinie w 1982, prezentowana w Bibliotece Wojewódzkiej w dniach 8-14 grudnia 2006 r.

Obrady rozpoczął dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Dariusz Dolański. Pierwsza część konferencji rozpoczęła się od referatu prof. Czesława Osękowskiego pt. *Przygotowania władz do wprowadzenia stanu wojennego w Polsce*. Trzy kolejne wystąpienia dotyczyły przebiegu stanu wojennego w województwie gorzowskim (dr Dariusz Rymar), województwie zielonogórskim (dr Tadeusz Dzwonkowski) oraz w Głogowie (dr Marek Zawadka).

W drugiej części obrad przedstawiono referaty dotyczące charakterystyki źródeł do badań nad stanem wojennym na Ziemi Lubuskiej, przechowywanych w zasobach Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu (dr hab. Stanisław Jankowiak), Archiwum Państwowym w Gorzowie Wielkopolskim (dr Dariusz Rymar) oraz Archiwum Państwowym w Zielonej Górze (dr Tadeusz Dzwonkowski). Informacje o dokumentacji źródłowej będą stanowiły cenną wskazówkę dla wszystkich badaczy zamierzających podjąć dalsze prace naukowe i analizy okresu stanu wojennego w naszym regionie.

Trzecia część konferencji miała charakter wspomnieniowy. Wystąpili w niej członkowie zielonogórskiej i gorzowskiej „Solidarności”, biorący aktywny udział w związku zarówno w okresie jego legalnego istnienia w latach 1980-1981, jak i w konspiracji, już po wprowadzeniu stanu wojennego. Powracając pamięcią do wydarzeń sprzed ćwierćwiecza wspominali swoje losy, związane z tragiczną nocą z 12 na 13 grudnia 1981 r., internowaniem, szykanami ze strony organów bezpieczeństwa i działalnością podziemną. Mecenasa Waleriana Piotrowskiego opowiadał o procesach politycznych członków „Solidarności” w województwie zielonogórskim. Włodzimierz Bogucki i Andrzej Perlak przywołali dramatyczne chwile swego internowania i pobytu w więzieniu. Stanisław Żytkowski przedstawił własny udział w podziemnych strukturach „Solidarności” w Gorzowie Wielkopolskim. Marek Rusakiewicz wspominał o aktywności

ności środowisk młodzieżowych po 13 grudnia 1981 r., natomiast Grażyna Pytlak mówiła o rozwoju prasy podziemnej w okresie stanu wojennego. Z kolei Edward Mincer przypomniał szlaki, których, jako dziennikarz związany z „Solidarnością”, doświadczył po zdelegalizowaniu związku.

Obrady konferencji, jak również towarzysząca im wystawa, spotkały się z dużym zainteresowaniem. Wśród gości znaleźli się m. in. przedstawiciele władz Zielonej Góry obecnej i poprzedniej kadencji oraz parlamentarzyści z województwa lubuskiego. Na sali nie zabrakło także osób, które pamiętały stan wojenny, oraz – co szczególnie ważne – studentów i uczniów zielonogórskich szkół średnich, dla których konferencja była wyjątkową okazją do poszerzenia wiedzy na temat tragicznych wydarzeń grudnia 1981 r.

Prezentowane w trakcie obrad referaty zostaną wkrótce opublikowane jako drugi tom realizowanego przez Instytut Historii UZ cyklu wydawniczego pt. *Z dziejów Ziemi Lubuskiej po II wojnie światowej*.

Robert Skobelski

„Auberge Espagnole à la belge” – czyli Erasmus w Brukseli

Przygoda, nowe znajomości, nowe doświadczenia, słynne miejsca, niezapomniane przeżycia... – jak zdefiniować Erasmusa? Każdy student, mający okazję brać udział w tej wymianie, ma niewątpliwie swą własną opinię na temat tego programu. A już na pewno ma wiele do opowiadania. Może więc zainteresują was przeżycia „Erasmusek” w stolicy Europy?

Kim jesteśmy? Studentkami języka francuskiego na naszym zielonogórskim uniwersytecie. Nasz kierunek jest w bardzo komfortowej sytuacji, bo miejsc na udział w programie było aż dziesięć. W tym dwa w Brukseli, na semestr. Sami rozumiecie, że studia w stolicy Europy były bardzo kuszącą perspektywą.

Bruksela – stolica Europy, centrum wydarzeń kulturalnych, europejska wieża Babel

W taki oto sposób we wrześniu znalazłyśmy się w Brukseli. Pierwsze wrażenia? Ogromne miasto i poczucie zagubienia... Jak tu nie zabłądzić? Okazało się, że można. Brukselska komunikacja miejska: metro, tramwaje i autobusy – są bardzo pożytecznym wynalazkiem, a dzięki nim i samo miasto nie aż tak ogromne. Oczywiście przez pierwsze dni odkrywałyśmy Brukselę: Grand-Place (Stary Rynek), Manneken Pisa (statuetkę sikającego chłopczyka), parki, najciekawsze dzielnice. To na początek. Potem znalazł się czas na muzea, Parlament Europejski, Atomium, spektakle teatralne, koncerty. No właśnie, jeśli o koncertach mowa, to we wrześniu udało się nam być na polskim koncercie zorganizowanym w ramach obchodów 25 rocznicy powstania „Solidarności”. Niezmiernie miło jest zobaczyć na belgijskiej scenie polskich wykonawców: Perfect, Manaam czy Zakopower. Publiczność bardzo liczna i w większości polska, co nie dziwi, zważywszy, że w samej Brukseli mieszka ponad 5 400 Polaków.

Zresztą jeszcze nigdzie nie spotkałam się z równie wielkim zróżnicowaniem etnicznym i kulturowym. Czy to w metrze, na ulicy, w sklepie czy bibliotece usłyszeć można było wszystkie języki świata, zobaczyć wszystkie kolory skóry. Nikogo to nie dziwi, bo przecież i sama Belgia jest krajem, w którym współistnieją aż trzy oficjalne języki: francuski, flamandzki i niemiecki. Ale czy to

zróżnicowanie jest równe tolerancji? W większości tak, chociaż i tam można spotkać się z przejawami ksenofobii i rasizmu. Na szczęście reakcje na nie są natychmiastowe i żywe. Niech przykładem będzie spontaniczna manifestacja przeciw przemocy i rasizmowi ze strony belgijskich studentów po zabójstwie, jakiego dokonał na tle rasistowskim młody Belg.

Studia

Mówi się, że Erasmus to jedna wielka impreza i wakacje od nauki. Też tak słyszałam. No cóż, w naszym wypadku tak nie było. Nie do końca. Oczywiście, jak większość „Erasmusów” byłyśmy traktowane nieco ulgowo w porównaniu z innymi studentami. Tym niemniej pracowałyśmy równie ciężko. Zająć było bardzo dużo: od poniedziałku do piątku od rana do popołudnia. Z przerwą obiadową – na szczęście. Ale było warto. Nasz poziom znajomości języka francuskiego znacznie się poprawił. Odkryłyśmy takie domeny kultury i literatury francuskiej i frankofońskiej, do których nie ma dostępu w Polsce. Praktyki pedagogiczne w klasie wielonarodowościowej w belgijskiej podstawówce stały się niezapomnianym przeżyciem.

Kadra pedagogiczna na naszym kierunku była bardzo miła, a zajęcia odbywały się w tak kameralnym gronie, że trudno było pozostać anonimowym. I dobrze – w ten sposób nie czułyśmy się wyobcowane. Studenci belgijscy okazali się w większości bardzo otwarci i chętni do pomocy. Co ciekawe, znalazłyśmy w ich gronie słowiańską koleżankę – Maszę z Białorusi, która nie przyjechała do Belgii w ramach żadnego programu, tylko podjęła studia na równi z rodowitymi Belgami. I pomimo wielu trudności (administracyjnych czy finansowych) świetnie sobie radziła.

Warto jeszcze wspomnieć o kilku innych zaletach Brukseli.

Po pierwsze biblioteki. Jest ich tam dużo i są świetnie wyposażone. Nam się udało zapisać do kilku. I było warto. Wszystkim polecamy bibliotekę uniwersytecką (ULB) – świetnie wyposażoną i zorganizowaną. Można było tam spędzać całe dnie i nie było czasu na znużenie.

Poza tym księgarnie-antykwarjaty. Ogromny wybór książek i co najważniejsze – w cenie na miarę studenckiej kieszeni. Trzeba jednak znać limity swojego bagażu – w moim przypadku skończyło się na zakupie dodatkowej walizki.

No i jeszcze jedno: możliwość uczestnictwa w kursach językowych za niewielką cenę. Ja na przykład uczyłam się włoskiego i wierzcie lub nie, za całoroczny kurs zapłaciłam niewiele ponad 240 zł.

Wśród tych wszystkich „ochów” i „achów” zachwyty, znajdzie się także kilka „ale”. Nie zawsze jest tak pięknie i różowo i nieraz trzeba się nieźle nabiegać, żeby coś załatwić. Tym niemniej uprzedzam wszystkich potencjalnych „Erasmusów”, że nie należy przerażać się biurokratycznymi problemami, które – jak wszędzie – na początku się spotyka. Przy odrobinie samozaparcia „Erasmus” ze wszystkim sobie poradzi.

Międzynarodowe przyjaźnie i niezapomniane chwile

Cóż, Bruksela Bruksela, ale przecież Belgia to tylko jedno z wielu miejsc, do których można się wybrać w ramach programu Socrates Erasmus. Zresztą to, co najbardziej się liczy nie jest wcale związane z miejscem, tylko z ludźmi, których się tam poznaje. A zaważyłyśmy tam wiele nowych znajomości. Mieszkałyśmy w międzynarodowym, erasmusowym gronie. Mamy teraz przyjaciół we Włoszech, na Węgrzech, w Hiszpanii, w Rumunii, a nawet w Wietnamie. Wiele z tych przyjaźni może nie przetrwać próby czasu, ale wspaniałych wspomnień nikt nam nie odbierze.

Jeśli to, co tu napisałam wydaje się wam niewystar-

czające i wciąż trudno Wam sobie wyobrazić taki wyjazd, zachęcam do obejrzenia filmu Cedrica Klapischa *Smak życia* (tytuł oryginalny: *Auberge Espagnole*), opowiadającego historię Xaviera, francuskiego studenta, wyjeżdżającego w ramach Erasmus do Barcelony. On świetnie oddaje atmosferę Erasmusowskiej przygody. Ja go oglądałam na długo przed swoim własnym wyjazdem i nie ukrywam, że miało to ogromny wpływ na moją decyzję.

A później już wszystko w waszych rękach.

Agnieszka Szafrńska

autorka jest absolwentką filologii romańskiej

„MÓWIŁY NIE PRZEMOCY I RASIZMOWI”
– MANIFESTACJA BELGIJSKICH STUDENTÓW
NA JEDNEJ Z ULIC BRUKSELI

WIZYTA ERASMUSÓW W PARLAMENCIE
EUROPEJSKIM

KONCERT Z OKAZJI OBCHODÓW
ROZCZYNICY POWSTANIA „SOLIDAR-
NOŚCI”

DZIECI Z PAKISTANU, KONGA,
MAROKA, HISPANII, RUMUNII...
– WIELE KULTUR W JEDNEJ KLASIE.

Z posiedzenia Rady Wydziału

wydział inżynierii lądowej i środowiska

Na posiedzeniu Rady Wydziału 17 stycznia, któremu przewodniczył dziekan prof. Tadeusz Kuczyński, zaopiniowano i podjęto ustalenia m.in. w następujących sprawach:

- Pozytywnie zaopiniowano wniosek w sprawie zatrudnienia prof. Michała Stosika na stanowisko profesora zwyczajnego w dyscyplinie *mikrobiologia* w specjalności *mikrobiologia i immunologia*.
- Pozytywnie zaopiniowano wniosek w sprawie zatrudnienia dr hab. Jarosława Barskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w dyscyplinie *biologia medyczna* w specjalnościach: *inżynieria genetyczna, histologia, fizjologia człowieka i zwierząt* w Zakładzie Biologii Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska.
- Pozytywnie zaopiniowano wniosek w sprawie zatrudnienia dr hab. Marleny Piontek na stanowisko profesora nadzwyczajnego w dyscyplinie *inżynieria środowiska* w specjalności: *mikrobiologia techniczna* w Zakładzie Ekologii Stosowanej Instytutu Inżynierii Środowiska.
- Pozytywnie zaopiniowano wniosek w sprawie rozpisania konkursu na stanowisko asystenta w specjalności *chemia* w Zakładzie Biotechnologii Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska.
- Pozytywnie zaopiniowano wniosek Wydziałowej Komisji ds. Nauki w sprawie przedłużenia terminu rozstrzygnięcia konkursu na stanowisko asystenta w Zakładzie Ochrony i Rekultywacji Gruntów Instytutu Inżynierii Środowiska.
- Uchwałą powołano recenzentów rozprawy doktorskiej mgr Jolanty Nietrzeba-Marcinonis w osobach: prof. Wojciech Krzaklewski z Akademii Rolniczej w Krakowie, oraz prof. Michał Drab z Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- Uchwałą wyznaczono egzaminy doktorskie mgr Jolancie Nietrzeba-Marcinonis z dyscypliny podstawowej: rekultywacja gleb, z dyscypliny dodatkowej: socjologia, język obcy: język niemiecki. Rad Wydziału powołała Komisję Egzaminacyjną oraz egzaminatorów do każdego egzaminu.
- Powołano Komisję do przeprowadzenia niektórych czynności związanych z przewodem doktorskim w dyscyplinie *inżynieria środowiska* mgr Katarzyny Bednar w osobach: prof. Andrzej Greinert, prof. Andrzej Jędrzak, prof. Urszula Kołodziejczyk, prof. Zygmunt Lipnicki.
- Uzupełniono składy Komisji do przeprowadzenia niektórych czynności związanych z przewodem doktorskim: mgr Anny Asani, mgr Anity Jakubaszek, mgr Moniki Suchowskiej-Kisielewicz, mgr Krzysztofa Batonia, mgr Krzysztofa Kuli, mgr. Krystyny Urbańskiej, mgr. Andrzeja Łęgosza.
- Wyrażono opinię dotyczącą utworzenia Wydziału Nauk Biologicznych.
- Wyrażono zgodę na zatrudnienie na umowę zlecenie: dr. hab. Józefa Wranika oraz mgr. Wojciecha Janki.
- Uchwałą zatwierdzono limity rekrutacyjne na rok 2007/2008.

Konferencje

2 grudnia 2006 r. w Instytucie Inżynierii Środowiska UZ odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-

-Techniczna o nazwie *Alternatywne Źródła Energii*. Organizatorami Konferencji byli: Instytut Inżynierii Środowiska i Instytut Edukacji Techniczno-Informatycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi – Oddział Ziemi Lubuskiej, CONVOCO – Negocjacja i Koordynacja Europejskich Projektów Badawczych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biogaz Inwestor Spółka z o.o. w Toruniu, CEBra – Centrum für Energietechnologie Brandenburg (Niemcy), „BIOGASMAX” – unijny projekt, w którym uczestniczy Uniwersytet Zielonogórski i BTW – Brandenburgische Technische Universität Cottbus. Konferencja dofinansowana była przez Unię Europejską w ramach Funduszu Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Euroregionu „Sprewa – Nysa – Bóbr”.

W ramach Konferencji przedstawiono 27 referatów z czego 5 zaprezentowali goście z Niemiec.

Cytując dr. Adama Małeckiego, jednego z głównych organizatorów spotkania, oraz dr. Karola Gajewskiego z Instytutu Inżynierii Środowiska UZ, można określić, że celem Konferencji jest „...przedstawienie ogólnej sytuacji energetycznej w Polsce i na świecie oraz dyrektyw unijnych, pod wpływem których powinien nastąpić zwrot ku zrównoważonemu rozwojowi a przede wszystkim bezpieczeństwu energetycznemu krajów Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań polskich”.

We wnioskach opracowanych w wyniku obrad zaproponowano szczegółowe rozwiązania i zalecenia w celu wykorzystania istniejącej sytuacji w agro- i bioenergetyce do rozwoju obszarów wiejskich regionu lubuskiego.

Seminaria naukowe

W ostatnim okresie w Instytucie Budownictwa odbyły się następujące seminaria naukowe:

Zakład Dróg i Mostów

- 15.01.07 – prof. Czesław Machelski przedstawił temat *Podatność zespolenia w mostach stalowych*;
- 22.01.07 – mgr Anna Staszczuk – *Środowiskowa ocena cyklu życia wybranych materiałów stosowanych w systemach odwadniania drogowych obiektów inżynierskich*.

Zakład Konstrukcji Budowlanych

- 16.01.07 – prof. Antoni Matysiak omówił zagadnienie pt. *Stan zarysowania żelbetowej konstrukcji chłodni wentylatorowej elektrociepłowni*;
- 23.01.07 – mgr Marek Pawłowski – *Wykorzystanie programu RM-Win w projektowaniu elementów żelbetowych cz. II*.

Zakład Mechaniki Budowli

- 16.01.07 – dr Waldemar Szajna przedstawił zagadnienie na temat *Możliwości badawcze współczesnej aparatury geotechnicznej*.
- 23.01.07 – dr Grzegorz Cyrok – *Wzmocnienie konstrukcji żelbetowych taśmami kompozytowymi*.

Marek Dankowski

Prof. zw. dr hab. inż. Edward Stanisław Kempa

Ze smutkiem przyjęliśmy informację, że odszedł od nas Prof. zw. dr hab. inż. Edward Stanisław Kempa – człowiek wyjątkowy, wybitny uczyony, nauczyciel i wychowawca wielu pokoleń studentów. Do nas, do Zielonej Góry przyjechał z Wrocławia, z Politechniki Wrocławskiej. Tu, w Wyższej Szkole Inżynierskiej, dzisiaj Uniwersytecie Zielonogórskim współtworzył kierunek inżynieria środowiska.

Profesor Edward S. Kempa podjął pracę w naszej uczelni w 1986 r. Pełnił funkcję kierownika Katedry Technologii Wody Ścieków i Odpadów do uzyskania prawa do emerytury w 1997 r. W podziękowaniu za wszystko co zrobił dla Instytutu Inżynierii Środowiska przygotowywana na maj 2007 r. Międzynarodowa Konferencja „Woda-Ścieki - Odpady w Środowisku” miała być poświęcona Jubileuszowi 80 rocznicy urodzin Profesora oraz 55-lecia Jego działalności naukowej.

W czasie pracy w Zielonej Górze Profesor Edward S. Kempa opublikował 3 książki i 80 artykułów. Napisał kilkadziesiąt recenzji książek naukowych. Zawsze życzliwą opieką otaczał studentów. W jego seminariach uczestniczyło ponad 500 dyplomantów, a blisko 50 pod Jego kierunkiem wykonało prace magisterskie i inżynierskie.

Poza pracą naukowo-badawczą i dydaktyczną Profesor prowadził działalność projektowo-inżynierską rozwiązując problemy miasta Zielona Góra i regionu. Był głównym autorem 30 projektów oczyszczalni ścieków, z których 13 położonych jest na terenie województwa lubuskiego.

Profesor Edward S. Kempa kochał swój zawód i wykonywał go z pełnym poświęceniem, nie szczędząc zdrowia i czasu, do ostatnich dni życia. Zawsze był otwarty na problemy innych, wspierał ich swoją obecnością i zainteresowaniem. We współpracownikach dostrzegał nie tylko zaangażowanie i wiedzę zawodową, ale również człowieka z jego charakterem i indywidualnością.

Profesor posiadał cenną cechę – pasję życia i tworzenia, którą potrafił zarażać innych. Jego śmierć jest wielką stratą, nie tylko dla rodziny i przyjaciół, ale również, dla wszystkich ludzi, którzy Go znali.

W naszej pamięci, Profesor pozostanie znakomitym naukowcem i inżynierem, mistrzem w słowie mówionym i pisanym, ale równocześnie, a może przede wszystkim, człowiekiem wielkiego serca, serdecznym kolegą i przyjacielem.

Dzielimy się z Państwem tą smutną wiadomością o śmierci Naszego Profesora z przekonaniem, że pamięć o Nim będzie żywa wśród nas na zawsze.

W imieniu pracowników Instytutu Inżynierii Środowiska
prof. Andrzej Jędrzak

Uroczysta Rada Wydziału Mechanicznego

20.12.2006, odbyła się uroczysta Rada Wydziału Mechanicznego, której przewodnił dziekan, prof. E. Kowal. Celem spotkania było wręczenie dyplomów okolicznościowych osobom, które w szczególny sposób przyczyniły się do rozwoju Wydziału oraz złożenie życzeń świątecznych.

Krzysztof Białas-Heltowski

SOKRATES - nieograniczone możliwości i korzyści naukowe z wyjazdów zagranicznych

Studia za granicą tworzą olbrzymią możliwość rozwoju swoich umiejętności związanych zarówno z kierunkiem studiów, jak również z nauką języków obcych. Z tego właśnie powodu, wraz z Cezarym Zaleskim, postanowiliśmy podjąć to wyzwanie. Wykorzystaliśmy daną nam szansę na studia w Wielkiej Brytanii. Wyjazd ten był możliwy dzięki rozwiniętej współpracy między Uniwersytetem Zielonogórskim, a Sheffield Hallam University w Anglii oraz programowi SOCRATES / ERASMUS. Wymiana studencka była zorganizowana poprzez Wydział Mechaniczny. Studiowaliśmy na uczelni w jednym z największych miast Anglii. Spędziliśmy tam 4 miesiące realizując projekt dotyczący sieci bezprzewodowych, pracujących w standardzie ZigBee.

Podczas całego pobytu byliśmy pełnoprawnymi studentami uniwersytetu. Posiadaliśmy karty studenta tzw. SHUcard, dzięki którym mieliśmy dostęp do bezprzewodowego Internetu w akademiku, wszystkich komputerów znajdujących się na uczelni, jak również mogliśmy korzystać z całego księgozbioru znajdującego się w uniwersyteckiej bibliotece.

Po przyjeździe zostaliśmy bardzo miło przyjęci przez naszego opiekuna dr. Martina Howartha, który osobiście oprowadził nas po uniwersytecie, jak również przedstawił kilku pracownikom uczelni, którzy zawsze służyli nam swoją pomocą.

Podczas naszego wyjazdu pracowaliśmy nad zastosowaniem ZigBee do bezprzewodowego sterowania urządzeniami. Poznaliśmy kilka programów komputerowych niezbędnych do uruchomienia sieci, pracującej w tym

standardzie: Chipcon Z-Stack, Programmer Notepad, AVR Studio i Chipcon Packet Sniffer. Podczas pracy nad postawionym zadaniem niezbędna okazała się wiedza nie tylko z samych sieci komputerowych, ale również elektroniki i programowania. Musieliśmy napisać oprogramowanie do Chipcon CC2420Zigbee DK Development Kit oraz zbudować układ elektroniczny pozwalający na odpowiednie sterowanie (załączanie i odłączanie) dołączonym do sieci urządzeniem np. solenoidem.

Podczas godzin spędzonych w laboratorium mieliśmy również okazję spróbować swoich sił w pisaniu oprogramowania do robota przemysłowego Staubli RX 90, niewielkich robotów zbudowanych z klocków lego oraz obrabiarki programowanej komputerowo.

Wieczorami korzystaliśmy z bezpłatnego kursu języka angielskiego. Zajęcia przez 5 dni w tygodniu po dwie godziny zegarowe dawały ogromną możliwość doskonalenia języka angielskiego, jak również poznanie innych studentów zagranicznych.

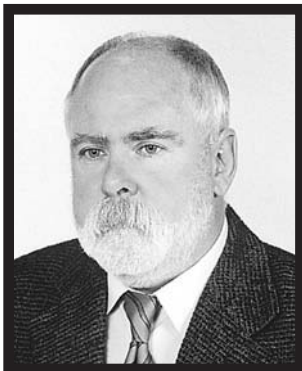
Czas wolny od pracy, przeważnie w weekendy, wykorzystywaliśmy na zwiedzanie interesujących miejsc. Urzekł nas park narodowy Peak District znajdujący się zaledwie kilkanaście minut jazdy autobusem od samego Sheffield. Można tam wspinać się na skałkach, jak również spacerować po górskim terenie. Dzięki Unii Studenckiej, która organizuje wycieczki jednodniowe dla studentów z zagranicy, udało nam się zwiedzić Oxford i Chatsworth. Oprócz tego odwiedziliśmy wiele innych ciekawych miejsc. Między innymi: Manchester, położony nad morzem Liverpool oraz historyczny York.

Przed wszystkim chcielibyśmy serdecznie podziękować Panu dr. Martinowi Howarthrowi oraz pracownikom technicznym, za życzliwość i poświęcony nam czas w Sheffield. Za wskazówki i wszelką pomoc dotyczącą projektu, jak również spraw formalnych związanych z naszym pobytem w Anglii. Chcielibyśmy bardzo serdecznie podziękować za daną nam szansę oraz pomoc w zorganizowaniu wyjazdu Pani dr hab. inż. Elżbiecie Krasickiej – Cydzik, Panu dr hab. inż. Wiesławowi Miczulskiemu oraz pracownikom Działu Współpracy z Zagranicą.

Tego typu wyjazdy to ogromne wyzwanie dla każdego studenta. Pozwalają one na sprawdzenie się nie tylko w dziedzinie zawodowej, ale również w codziennym, samodzielnym życiu. Pobyt w Anglii jest dla nas niezapomnianym przeżyciem, które z pewnością przyniesie same korzyści w przyszłości.

Małgorzata Rożnowska

**wydział
mechaniczny**

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że odszedł od nas

prof. dr hab. Witold Rybarczyk

Z WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Zmarły był długoletnim pracownikiem naukowo-dydaktycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a następnie Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Był twórcą zielonogórskiego środowiska ergonomistów, wywodzącego się z Instytutu Techniki WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze (później UZ) i ze środowiskowego naukowo-badawczego Zespołu Ergonomii Przemysłowej (1984-1990)

Był redaktorem naczelnym kwartalnika „Zastosowania Ergonomii” wydawanego

przez: - PAN – Komisję Ergonomii Oddziałów w Poznaniu i Wrocławiu, Polskie Towarzystwo Ergonomiczne, Centrum Zastosowań Ergonomii

W Zmarłym straciliśmy wybitnego naukowca i wychowawcę młodzieży, autora wielu publikacji naukowych.

Wyrazy serdecznego współczucia Rodzinie Zmarłego składają

Rektor, Senat oraz pracownicy i studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego

wydział nauk pedagogicznych i społecznych

Obrony doktorskie

12 grudnia 2006 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej pt. *Sytuacje społeczne w szkole dzieci z dysleksją* autorstwa mgr Anety Rudzińskiej-Rogoży. Promotorem była prof. Krystyna Ferentz (Uniwersytet Zielonogórski). Recenzentami natomiast dysertacji byli: dr hab. Jadwiga Izdebska, prof. Uniwersytetu w Białymstoku (Uniwersytet w Białymstoku) i dr hab. Aleksandra Maciarz, prof. DSWE (Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej we Wrocławiu). Gratulujemy.

Justyna Zbączyński

Warsztaty teatralne

Koło Naukowe Animatorów Kultury „Mrowisko²” zaproponowało studentom I i II roku pedagogiki nietypową formę spędzenia piątkowego przedpołudnia 24 listopada. Dwudziestu studentów Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych miało okazję zapoznać się z codzienną praktyką aktorską, na pięciogodzinnych warsztatach teatralnych. Ćwiczenie swojego głosu, prawidłowego oddechu i dykcji, wyobraźni oraz koncentracji miało miejsce w sali teatralnej Zakładu Pedagogiki Kulturalno-Oświatowej. Warsztaty zorganizowali studenci IV roku animacji kultury: Małgorzata Bejgier, Emilia Rogala, Marek Pakoński i Łukasz Sawiński, w ramach autorskiego projektu praktyk studenckich. Była to pierwsza impreza tego typu, z całego cyklu zaplanowanych przez nowopowstałe Koło Naukowe.

Organizatorzy planują przeprowadzenie warsztatów, o podobnej formule, w zielonogórskich liceach. Będą one miały za zadanie nie tylko dostarczyć umiejętności związanych z publicznymi występami przyszłym maturzystom, ale także dać szansę zapoznania się ze specyfiką specjalności animacja kultury, potencjalnym studentom Uniwersytetu Zielonogórskiego. Po zakończeniu szeregu spotkań warsztatowych, animatorzy zamierzają zebrać grupę aktywnych młodych ludzi (zarówno uczniów jak i studentów) i stworzyć teatr.

Opiekunem merytorycznym przedsięwzięcia jest mgr Mirosław Gancarz, zaś patronat honorowy nad projektem objął Dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych prof. Zbigniew Izdebski. Imprezę wspiera Parlament Studencki, gazeta studencka „UZetka”, oraz akademickie radio „Index”.

Małgorzata Bejgier, Emilia Rogala

Migracja zarobkowa w Roku Mobilności Pracowniczej – mobilność bez granic relacja z konferencji naukowej

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze wraz z Uniwersytetem Zielonogórskim – Zakładem Edukacji Pozaszkolnej Instytutu Pedagogiki Społecznej zorganizował 11.12.2006 r. konferencję naukową pod tytułem *Migracja zarobkowa w Roku Mobilności Pracowniczej – mobilność bez granic*. Konferencja sfinansowana została ze środków unijnych. Uczestniczyło w niej ponad 120 osób. Patronat nad konferencją sprawował Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, który dokonał uroczystego otwarcia. Kazimierz Piątak – dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz prof. Zdzisław Wołk – kierownik Zakładu Edukacji Pozaszkolnej podziękowali licznie przybyłym pracownikom służb zatrudnienia, pracownikom uniwersytetu oraz studentom za przybycie i zachęili do wysłuchania przygotowanych wystąpień oraz zapoznania się z materiałami prezentowanymi podczas konferencji na stoisku WUP.

Rok 2006 został ogłoszony przez Komisję Europejską Europejskim Rokiem Mobilności Pracowników. Inicjatywa ta miała na celu przede wszystkim rozwój świadomości praw pracowników do swobodnego przemieszczania się, korzyści i kosztów z tym związanych oraz działalności służb wspierających mobilność pracowników, a także wspieranie badań w tym zakresie. Europejski Rok Mobilności Pracowników miał za zadanie podnoszenie świadomości praw, istniejących możliwości mobilności geograficznej i zawodowej, barier napotykaných przez potencjalnych pracowników migrujących w obrębie jednego państwa lub między Państwami Członkowskimi. A także wymianę doświadczeń i dobrych praktyk między zainteresowanymi stronami, w szczególności władzami i instytucjami państwowymi, partnerami społecznymi oraz sektorem prywatnym. Znacząca jest również chęć pełnego poznania skali i natury mobilności w Unii Europejskiej. Będą to rok, dzięki któremu tematyka mobilności miała zostać upowszechniona, a także powinna stać się impulsem do wypracowania istotnych rozwiązań politycznych w tej materii. Europejski Rok Mobilności Pracowników odbywał się równocześnie z kilkoma inicjatywami prawnymi i pozaprawnymi, od których oczekiwano, że doprowadzą do podjęcia ważnych decyzji dotyczących przejściowych rozwiązań w sprawie swobodnego przepływu osób w rozszerzonej UE oraz uzupełnią działania w ramach Planu Działania Umiejętności i Mobilności.

W ramach Europejskiego Roku Mobilności organizowane były cztery typy działań:

1. działania i wydarzenia na poziomie unijnym na rzecz promowania mobilności i zwiększenia świadomości związanych z nią wyzwań i korzyści;
2. krajowe, regionalne, ponadregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe działania w ramach globalnych celów Roku Mobilności, popularyzowane przez zainteresowane strony na wszystkich poziomach;
3. badania i przeglądy na poziomie

krajowym, ponadnarodowym i unijnym;

4. w ramach Roku Mobilności organizacje państwowe lub prywatne mogą podejmować inne inicjatywy, pod warunkiem, że ich działalność przyczynia się do spełnienia jednego lub kilku celów tego Roku.

Głównym celem konferencji był aktualny wgląd w stan wiedzy na temat migracji zarobkowej w Polsce i w krajach Unii Europejskiej, a także wnikięcie w głąb doświadczeń studentów Uniwersytetu odnoszących się do migracji zarobkowej ich samych, bądź ich rodzin czy znajomych. Biorąc pod uwagę fakt, iż migracja siły roboczej ma na celu uzyskanie lub zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia uznano, iż wypowiedzenie się w tej kwestii pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego, pracowników Urzędu Pracy (w tym doradców EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy) w Zielonej Górze oraz samych studentów ma istotne znaczenie z perspektywy lokalnego rynku pracy.

Program konferencji obejmował trzy wystąpienia zorganizowane w problematyce migracji zarobkowej:

- I. *Pogranicze Polski po wejściu do Unii Europejskiej* – prof. dr hab. Irena Machaj

Pilotem zmian w Polsce jest społeczeństwo Polski zachodniej. Usytuowanie terytorialne bardziej sprzyja zmianom na terenach zachodnich niż wschodnich. Społeczeństwo ma na zachodzie Polski większe zdolności adaptacyjne do nowych sytuacji. Szybciej przyjmuje nowe technologie, różnorodne nowości, a obecnie szybciej rozprzestrzenia się internet. Badania porównawcze pogranicza Polski ukazują dość wyraźne różnice między Polakami mieszkającymi na zachodzie i wschodzie kraju. Nie bez przyczyny wschodnie tereny określa się „ścianą płaczu”. Zachód jest bogatszy, wschód bardziej zacofany cywilizacyjnie, poczynając od infrastruktury, sieci dróg, po budownictwo mieszkaniowe i wyposażenie gospodarstw domowych. Baza cywilizacyjna ziem zachodnich została po wojnie i już wówczas była lepsza, stąd i start był tam inny. Zmiany widoczne są również w świadomości mieszkańców obu pogranicz. Dotyczą one sposobu myślenia, gotowości do działania. Społeczeństwo zachodnie cechuje bardziej zaawansowany indywidualizm. Na wschodzie mamy do czynienia z większym kolektywizmem myślenia, mocniej działają regulatory kulturowe i religijne ...

- II. *Migracja zarobkowa szanse i dylematy* – mgr Edward Kraszewski

Problematyka migracji zarobkowej jest wieloaspektowa. Z jednej strony mówimy o emigracji Polaków do innych państw, z drugiej zaś o zatrudnianiu cudzoziemców w Polsce. Aktualnie trwa żywa dyskusja, połączona z próbą odpowiedzi na wiele nurtujących nas obecnie pytań. Czy wyjazdy Polaków, a przede wszystkim młodych osób, za granicę w celu poszukiwania pracy jest pozytywnym czy też negatywnym zjawiskiem? Czy to jest dla nich szansa? Czy to jest dla nas, dla Polski, zagrożeniem? Czy zatrudnianie w Polsce obcokrajowców, przy tak wysokim bezrobociu, jest konieczne? Czy nie powinniśmy zamknąć naszego rynku pracy dla innych nacji? Z pozoru odrębne pytania łączą się ze sobą nierozdzielnie. Zachęcam do poznania odpowiedzi na postawione pytania w materiałach pokonferencyjnych.

- III. *Edukacja dla mobilności zawodowej* – prof. dr hab. Zdzisław Wołk.

Praca jest doświadczeniem niezbywalnym, koniecznym każdemu współczesnemu człowiekowi jeżeli myślimy o jego podmiotowym życiu. Wystąpienie oparte zostało o cztery główne tezy:

- 1) warunki zewnętrzne (czyli warunki realizacji życia i kariery zawodowej)
 - edukacja współcześnie nie urabia, nie ogranicza; ma sprzyjać rozwojowi, ma czuwać nad każdym człowiekiem społeczności;
 - postęp techniczny, postęp informatyzacji, komunikowania;
 - deficyt pracy;
 - starzenie się społeczeństw.
- 2) młodzież – „stoi w obliczu niegościnniej przyszłości”

młodzież coraz odważniej spogląda w przyszłość; edukacja ma zadbać o adekwatną samoocenę człowieka.
- 3) edukacja – jako edukacja ustawiczna

młodzież w centrum zainteresowania edukacji.
- 4) mobilność zawodowa młodzieży

wsparcie młodzieży w podejmowaniu decyzji dotyczącej ich mobilności.

Drugą część treściową konferencji stanowiły wystąpienia studentów dotyczące ich doświadczeń związanych z pracą za granicą. Wzbudziły one żywe zainteresowanie biorących udział w konferencji studentów, a także pracowników UZ i WUP. W większości wystąpienia miały charakter porad kierowanych pod adresem ludzi młodych, pragnących spróbować swoich sił w pracy za granicą. Ukazywały często błędy jakie popełniają młodzi Polacy szukając pracy, a także zalety migracji zarobkowej. Wśród studentów głos zabrali:

1. Bogumiła Ozgowicz - *Migracje zarobkowe. Droga do celu, czy cel sam w sobie*

Jak wynika z moich obserwacji, większość młodych Polaków wyjeżdżających za granicę, w momencie podjęcia decyzji o opuszczeniu rodzinnego kraju, nie bierze pod uwagę pozostania poza jego granicami na stałe. Samo podjęcie decyzji nie jest proste. Najczęściej to względy ekonomiczne powodują, że ostateczna decyzja zostaje podjęta.

Spora liczba znanych mi absolwentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, przebywa obecnie poza granicami naszego kraju. Choć wielu z nich podczas studiów nie brało pod uwagę podjęcia długookresowej migracji zarobkowej. Ich doświadczenia związane z poszukiwaniem pracy oraz jej warunkami, jak również realna ocena możliwości uzyskania samodzielności ekonomicznej przy obecnej sytuacji na polskim rynku pracy spowodowały, że zdecydowali się na podjęcie próby znalezienia pracy w krajach Unii Europejskiej. Jak pokazywały badania przeprowadzone w 2004 r. już wtedy dwie trzecie studentów w Polsce deklarowało chęć podjęcia pracy w innym kraju UE po zakończeniu studiów. W chwili obecnej można zauważyć, że coraz większa liczba studentów decyduje o wyjeździe w celu znalezienia pracy za granicą podejmując już podczas studiów, bez prób podjęcia pracy w Polsce. W moim odczuciu związane jest to w większości z doświadczeniami znanych im osób, które przebywają obecnie w krajach Unii Europejskiej ...

2. Monika Giedyna - *Praca za granicą jako droga do realizacji potrzeb materialnych*

Studentka V roku Pedagogiki Pracy i Poradnictwa Zawodowego UZ pisze pracę magisterską na temat migracji Polaków do Wielkiej Brytanii. Na konferencji przedstawiła historię 39 – letniego Grzegorza, który od 3 lat pracuje w Anglii. Wyjechał z powodów finansowych, a winą za swoją migrację obciąża rząd - „mam żal do mojego kraju, że nie dał mi perspektyw rozwojowych”...

3. Agnieszka Dłubała - *Wolontariat międzynarodowy*

Wolontariat międzynarodowy ma swoje źródła w Europie Zachodniej w latach dwudziestych XX wieku. Pierwszą znaną w literaturze inicjatywą były działania podjęte przez szwajcarskiego pacyfistę. Pierre Ceresole przekonany był, że „poprzez wspólną współpracę międzynarodowej grupy, która pomaga w potrzebie, można zbudować pomosty między powstałymi podczas wojny głębokimi okopami oraz promować spokój i zrozumienie”.

W chwili obecnej wolontariusze nie tylko uczestniczą w odbudowie zrujnowanych domów, kościołów, przychodni czy szpitali a także wielu innych dziedzinach życia społecznego. Nie zasypują okopów, ale często „walczą” ze stereotypowym myśleniem. Każdy z wolontariuszy może znaleźć dla siebie ciekawe zajęcie jak na przykład: pomoc starszym, bezdomnym, bezrobotnym; pomoc niepełnosprawnym; pomoc przy ochronie zdrowia; zwalczanie narkomanii i alkoholizmu; pomoc imigrantom i zwalczanie rasizmu; usuwanie skutków kataklizmów i zniszczeń wojennych; integracja społeczna i walka z wykluczeniem społecznym; działania na rzecz wyrównywania szans; zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży; ochrona dziedzictwa narodowego; ochrona przyrody; media i komunikacja społeczna.

Miejsca wykonywania obowiązków są bardzo różne w zależności od rodzaju projektu, mogą to być domy dziecka, domy starości, schroniska, turnusy dla osób niepełnosprawnych a także obozy misyjne lub placówki dla uchodźców na całym świecie...

4. Agnieszka Ilkowska - *Migracje zarobkowe polską wersją „Carpe Diem”*

Migracje zarobkowe są dla wielu ogromną szansą. Myślę, że można to odnieść do starej dewizy „Carpe Diem”, która przypuszczalnie jest wejściem na lepszą ścieżkę życia. Wyjazd w celach zarobkowych powoduje, że człowiek czuje się bardziej dowartościowany, odbudowuje wiarę w siebie samego, wiarę we własne umiejętności.

Dla mnie opisywane zjawisko ma jak najbardziej ambiwalentne znaczenie. Z jednej strony cieszy to, że młodzi ludzie są na tyle odważni, że potrafią stawić czoło wyzwaniom, jakie niesie niezależne życie za granicą. Z drugiej jednak strony, przygnębiające jest to, że aż tak dużo rodaków musi wyjechać z Ojczyzny, aby uporać się z problemami samodzielnego i dorosłego życia, aby móc pozwolić sobie na założenie rodziny i dostatnie życie.

Migracje zarobkowe są mi bliskim tematem, ponieważ mam wielu znajomych, którzy bez wahania wyjechali za granicę. Różne były tego przyczyny, jednak cel był ten sam, a mianowicie poprawa sytuacji materialnej. Trafnym przykładem migracji zarobkowej jest postać jednego z moich przyjaciół. Skończył

technikum elektroniczne. Niestety w kraju nie mógł znaleźć pracy, w której mógłby wykorzystać swoje umiejętności, a na studia nie miał wystarczających środków finansowych. Pracował na budowie, jednak ta praca nie zapewniała godnego wynagrodzenia, ani nie dawała mu satysfakcji. Wyjechał, ponieważ chciał coś zmienić w swoim życiu, wprowadzić coś nieprzeciętnego. ...

5. Aneta Irska - *Praca na emigracji. Doświadczenia z Irlandii*

Jednym z moich przyjaciół jest osoba, która uważała, iż w ojczystym kraju nie ma żadnej nadziei na godziwą przyszłość, a która już od dwóch lat pracuje w Irlandii w miejscowości Cork. W rozmowie ze mną wspomina, że na początku było ciężko przyzwyczaić się do nowych realiów życia a język angielski nie był jego mocną stroną. Ale ponoć jeśli czegoś bardzo się chce, można to osiągnąć. On to osiągnął swoją ambicją, uporem i ciężką pracą.

A wszystko zaczęło się od tego, iż Mariusz, bo tak ma na imię mój przyjaciel, bardzo chciał studiować medycynę, ale nie było go na to stać, gdyż jego tato był bezrobotny a mama pracowała w sklepie i utrzymywała rodzinę. Kiedy było im bardzo ciężko tato postanowił wyjechać do pracy do Irlandii, bo tam potrzebowali ludzi do pracy z jego kwalifikacjami i uprawnieniami na dźwigi. Jakies pół roku po wyjeździe zachęcał on swojego syna do podjęcia pracy za granicą, ponieważ tam jest „świetlana przyszłość”- dokładnie tak to określił. Mariusz bardzo chciał wyjechać z kraju i zacząć życie na własną rękę. Ale wiedział dobrze, że to nie będzie takie proste. Wspomina, że bardzo bał się sam pojechać praktycznie w nieznaną, bo pracy nie miał tam załatwionej. Ale powiedział, że „kto nie ryzykuje ten nie wygrywa”...

6. Katarzyna Wawszczyk - *Doświadczenia innych wyniesione z emigracji zarobkowej*

Moi znajomi zaryzykowali i wyjechali. Części z nich się to opłaciło, części nie. Rodzina mojej przyjaciółki o wyjeździe za granicę zdecydowała w ciągu jednego wieczoru. Jak sami mówią chcieli spróbować czegoś innego. W Polsce powodziło im się całkiem dobrze, ale postanowili odmienić trochę swoje życie. Mama mojej koleżanki przeczytała w gazecie o pracy w Izraelu. Zaraz na drugi dzień zadzwoniła pod wskazany numer i umówiła się na spotkanie. Dokładnie przestudiowała ofertę, podzwoniła w parę miejsc sprawdzając jej autentyczność i po tym rozpoczęła załatwianie formalności związanych z wyjazdem. Po dwóch miesiącach, ona wraz z córką i mężem, wyjechali. Przed wyjazdem codziennie wraz z kasetą VHS oraz książką do nauki języka hebrajskiego ćwiczyli język. Jak sami mówią znajomość języka jest najważniejsza, i nie ma co się wybierać do pracy za granicą nie znając choćby podstawowych zwrotów. Mama mojej koleżanki najęła się do opieki nad osobami starszymi a moja przyjaciółka została opiekunką do dzieci. Jak sami twierdzą przebywając w obcym kraju i pracując na co dzień z ludźmi, z którymi trzeba rozmawiać w ich języku, nie sposób się go nie nauczyć. Po dwóch miesiącach pobytu w Izraelu język hebrajski mieli opanowany bardzo dobrze. Cała rodzina była tam trzy lata. Obecnie mieszkają już we Włoszech i tam pracują...

7. Monika Buczyńska - *Realia pracy w charakterze au pair*

Na rynku polskim istnieje wiele możliwości wyjazdu zagranicznego. Jednym z bardziej popularnych jest udział w programie au pair. Słowo to pochodzi z języka francuskiego i oznacza „na tym samym poziomie”. Co roku korzysta z tego programu kilka tysięcy Polek oraz bardzo niewielu młodych Polaków.

Zasady, według których program funkcjonuje, zostały uregulowane przez Radę Europy 24 listopada 1969 r. Stworzono wtedy konwencję nr 068 pod nazwą *European Agreement on „au pair” Placement*, a także dodano do niej raport objaśniający.

Według powyższych dokumentów wyjazd au pair charakteryzują 4 cechy:

- tymczasowość zatrudnienia;
- kulturalny cel wyjazdu;
- uczestnik musi być obcokrajowcem;
- oraz musi mieszkać z rodziną goszczącą.

Au pair nie może mieć mniej niż 17 i nie więcej niż 30 lat, a jedynie w przypadkach usprawiedliwionych można podwyższyć górną granicę. Osoba spełniająca te warunki powinna także cechować się dobrym stanem zdrowia.

Również firmy, a także same rodziny wprowadzają dodatkowe wymagania względem kobiet, które powinny być niezamężne, bezdzietne, niepalące i doświadczone w pracy z dziećmi, jak i względem mężczyzn, którzy powinni dodatkowo znać dobrze język obcy, posiadać prawo jazdy „oraz bardzo dobre doświadczenie w opiece nad dziećmi, najlepiej poparte zaświadczeniem o ukończonych kursach w zakresie opieki”...

8. Dorota Markiewicz - *Rodzinne konsekwencje migracji zarobkowej*

„Najważniejszym powodem każdej emigracji zarobkowej, także mojego wyjazdu jest pogoń za pieniędzmi, za innym światem, chęć przygody, wielkie wyzwanie. Dlaczego sam? Dlatego, iż jedziesz w nieznaną, nie wiesz co Cię czeka, nie wiesz jak to będzie, co trzeba będzie robić. Wyjeżdża się z ogromną determinacją i gotowością do wszelkich poświęceń. Jeśli małżeństwa wyjeżdżają razem to nie w ciemno, tylko do kogoś, na coś gotowego.

Czas rozłąki dał mi czas do namysłu i spojrzenia z dystansu. Okres tej rozłąki też jest jakby sprawdzianem, sprawdzeniem czy to jest prawdziwy związek, czy to jest prawdziwa miłość, czy tylko szczeniackie zauroczenie, no i czasem się okazuje, że jednak to nie była miłość.

Po pewnym czasie, kiedy wszystko zaczyna się układać, wzrasta wiara w swoje siły, i umiejętności poradzania sobie z tak wielkim wyzwaniem jak życie na obczyźnie. Zaczyna wzrastać poczucie różności tego nowego świata, a tego co zostało za plecami, w ojczyźnie. Jest to też dobry moment na refleksję i zastanowienie się nad dotychczasowym życiem. Zrobienie bilansu zysku i strat. Często zaczyna się dostrzegać rzeczy, których się wcześniej nie widziało. Zaczynasz cieszyć się samodzielnością i wiarą we własne siły. Uświadamiasz sobie, że samemu jesteś w stanie sobie poradzić, ułożyć życie. Narasta uczucie smutku, iż kraj Twych ojców nie był w stanie dać Ci tego co dają Ci inni, obcy ludzie...

9. Edyta Warcholińska - *Opinie Szwedów o polskich*

pracownikach w świetle doświadczeń własnych

Pracuje i przebywam znaczną część czasu na terenie południowego regionu Skane. Wyjeżdżając miałam już zapewnioną pracę i miejsce zamieszkania. Zrozumiałam, iż wyjeżdżając do Szwecji trzeba mieć na uwadze przede wszystkim ich otoczenie kulturowe. Przebywając dłuższy okres czasu za granicą miałam możliwość zaobserwowania najczęściej popełnianych błędów przez Polaków przyjeżdżających szukać zatrudnienia...

10. Dominika Kardowska, Edward Szmigielski - *University of Western Sydney – Mobilność studenta (doświadczenia australijskie)*

Przed wyjazdem do Australii studiowałam na Akademii Rolniczej we Wrocławiu na kierunku *biologia*. Po roku studiowania podjęłam decyzję o wyjeździe do innego kraju na studia. Początkowo brałam pod uwagę wyjazd w ramach programu Erasmus ale ponieważ był on na krótki okres czasu i dość dużo traciłam na rodzimej uczelni, postanowiłam sprawy wziąć w swoje ręce. Wzięłam do ręki Newsweek, w którym opisane są uniwersytety na świecie, następnie skontaktowałam się z agentem i w pół roku wyjechałam do Australii. Wyjeżdżając, nie miałam pojęcia, że Australia jest innym „światem” niż Europa. Wszystko jest odwrotnie niż w Europie. Moja rodzina zawsze mówi, że my w Australii „chodzimy na głowach” – tzn. inna kultura, po innej stronie drogi się jeździ, odwrotna pora roku i ludzie są odmienni. Gdy zaczęłam studia, byłam bardzo zdziwiona, że około 90% studentów pracuje. Głównie dorabiają sobie jako kelnerki i barmani. Wiele osób już na trzecim roku studiów podejmuje pracę związaną z kierunkiem nauki. Nawet jeśli studenci nie muszą pracować w czasie roku szkolnego, to pracują w wakacje lub organizują sobie praktyki w czasie roku szkolnego, tak aby zdobyć doświadczenie zawodowe. Jak sami wiedzą, pracodawcy poszukują młodych i doświadczonych pracowników. Studenci po ukończeniu studiów bez żadnej praktyki, mają bardzo małe szanse na zdobycie pożądanej pracy...

Migracje zarobkowe są zjawiskiem o charakterze makroekonomicznym, a także edukacyjnym. W procesie uczenia się odgrywają niezwykle ważną rolę ze względu na tworzenie się dzięki nim nowych umiejętności oraz zdobyte doświadczenie. Tematyka migracji zarobkowej jest także istotna z perspektywy prognoz, które wskazują, że liczba osób pracujących w Europie zmniejszy się o ponad 20 mln.

Konferencja podsumowana zostanie w postaci publikacji przybliżającej tematykę migracji zarobkowej dając jednocześnie szansę ewaluacji zmian dokonujących się w omawianym zjawisku współcześnie.

Zainteresowanie tematyką konferencji w środowisku uczelnianym i pracowników Urzędu Pracy zaowocowało pomysłem kontynuacji owych spotkań, tworząc kolejne edycje omawianej konferencji.

* mobilność zawodowa – to częstotliwość, z jaką pracownicy zmieniają zawód; mobilność geograficzna – to zmiana miejsca pracy w obrębie jednego kraju lub między państwami.

Magdalena Zdaniewicz

**pion
prorektora
ds. nauki
i współpracy
z zagranicą**

**....Akademicki
Inkubator
Przedsiębiorczości**

Seminarium pt.: Fundusze strukturalne na lata 2007-2013

W dniu 7 grudnia 2006 r. w siedzibie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości odbyło się seminarium nt.: *Strukturalne fundusze europejskie na lata 2007-2013*. Seminarium było adresowane do pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz przedsiębiorców prowadzących działalności gospodarczą w ramach AIP.

Prezentacje zostały przeprowadzone przez pracowników Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze: panią Aleksandrę Głazowską – Kierownika Oddziału Wyboru Projektów ZPORR oraz panią Kamilę Gierę – Specjalistkę ds. Informacji i Promocji ZPORR.

Podczas seminarium przedstawiono ogólną charakterystykę programów operacyjnych oraz zaprezentowano Lubuski Regionalny Program Operacyjny. Celem Programu jest stworzenie warunków wzrostu konkurencyjności województwa poprzez wykorzystanie regionalnego potencjału oraz przeciwdziałanie marginalizacji zagrożonych obszarów, przy racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności województwa. Przewiduje się, że na realizację zadań w ramach programu dla województwa lubuskiego przeznaczona będzie kwota ok. 495 mln euro.

W ramach LRPO przewiduje się następujące priorytety:

- Priorytet I. *Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu.*
- Priorytet II. *Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego.*
- Priorytet III. *Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.*
- Priorytet IV. *Poprawa jakości życia mieszkańców.*
- Priorytet V. *Rozwój lokalny i współpraca terytorialna.*
- Priorytet VI. *Pomoc techniczna.*

Ze względu na profil uczestników seminarium szczegółowo przedstawiono specyfikę wsparcia w ramach Priorytetu II *Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego*, gdzie możliwe będzie uzyskanie wsparcia na rozwój firmy (inwestycje, doradztwo, wprowadzenie nowych technologii) oraz transfer wiedzy ze świata nauki do przedsiębiorstw.

Materiały ze spotkania dostępne są na stronach internetowych Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii pod adresem:

http://www.cptt.uz.zgora.pl/dokumenty/dzialalnosc/FS_2007-2013_prezentacja.ppt,

natomiast szczegółowe informacje na temat Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 dostępne są na stronach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego pod adresem:

http://www.lubuskie.pl/pl/download/lrpo/LRPO_14_07.pdf.

Ponadto omówiono założenia Programów Operacyjnych *Kapitał Ludzki* oraz *Innowacyjna Gospodarka*, które również zakładają możliwość uzyskania dotacji ze środków europejskich dla jednostek naukowo-badawczych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Sylvia Hollett

**....Centrum
Przedsiębiorczości
i Transferu Technologii**

Inauguracja 7 Programu Ramowego na Uniwersytecie Zielonogórskim

Dnia 14 grudnia 2006 r. odbyła się konferencja inauguracyjna 7 Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technologii i Wdrożeń Unii Europejskiej na Uniwersytecie Zielonogórskim. Na spotkaniu zaprezentowano założenia Programu: informacje na temat celów, budżetu, zasad udziału, struktury i jego głównych elementów. Konferencja została przeprowadzona przez koordynatorów z Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Ramowych w Warszawie – panią Małgorzatę Gliniecką, Regionalnego Punktu Kontaktowego – Fundacji Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu – panie: Ewę Kocińską i Izabelę Stelmaszewską oraz dr inż. Justynę Patalas z Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ.

7. Program Ramowy jest największym mechanizmem finansowania i kształtowania badań naukowych na poziomie europejskim. Jest to program siedmioletni (2007-2013) o budżecie wynoszącym prawie 54 miliardów EUR, co przy obecnych kosztach stanowi wzrost o około 63% w porównaniu z 6PR. 7. PR jest podstawowym instrumentem realizacji celu strategicznego, jaki wyznaczyła w marcu 2000 roku w Lizbonie Rada Europejska: przekształcenie UE w najbardziej konkurencyjną i dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarkę na świecie, zdolną do zapewnienia trwałego wzrostu gospodarczego, stworzenia liczniejszych i lepszych miejsc pracy oraz zagwarantowania większej spójności społecznej. Trójkąt wiedzy, który tworzą edukacja, badania i innowacje, jest niezbędny do osiągnięcia tego celu.

Biorąc pod uwagę wyzwania stojące przed Europą, 7PR ma następujące cele:

- wspieranie współpracy ponadnarodowej we wszystkich obszarach badań i rozwoju technologicznego,
- zwiększenie dynamizmu, kreatywności i doskonałości europejskich badań naukowych w pionierskich dziedzinach nauki,
- wzmocnienie potencjału ludzkiego w zakresie badań

i technologii poprzez zapewnienie lepszej edukacji i szkoleń, łatwiejszego dostępu do potencjału i infrastruktury badawczej, wzrost uznania dla zawodu naukowca oraz zachęcenie badaczy do mobilności i rozwijania kariery naukowej,

- zintensyfikowanie dialogu między światem nauki i społeczeństwem w Europie celem zwiększenia społecznego zaufania do nauki,
- wspieranie szerokiego stosowania rezultatów i rozpowszechniania wiedzy uzyskanej w wyniku działalności badawczej, finansowanej ze środków publicznych.

7. PR składa się z czterech programów szczegółowych, uzupełnionych o program szczegółowy obejmujący badania nuklearne (*EURATOM*) i działania Wspólnotowe Centrum Badawczego (*JRC*).

■ COOPERATION (WSPÓŁPRACA)

Program ma na celu wspieranie ponadnarodowej współpracy naukowo-badawczej w wybranych dziesięciu obszarach tematycznych:

- Zdrowie,
- Żywność, rolnictwo i biotechnologia,
- Technologie informacyjne i komunikacyjne,
- Nanonauki, nanotechnologie, materiały i nowe technologie produkcyjne,
- Energia,
- Środowisko (łącznie ze zmianami klimatycznymi),
- Transport (łącznie z aeronautyką),
- Nauki społeczno-ekonomiczne i humanistyczne,
- Przestrzeń kosmiczna,
- Bezpieczeństwo.

■ IDEAS (POMYSŁY)

Program będzie wspierał badania znajdujące się na granicy wiedzy (*frontier research*) inicjowane przez naukowców we wszystkich dziedzinach nauki.

■ PEOPLE (LUDZIE)

Celem programu jest ilościowe i jakościowe wzmocnienie potencjału ludzkiego w zakresie badań i rozwoju technologicznego w Europie oraz zachęcanie do mobilności międzynarodowej i międzysektorowej.

■ CAPACITIES (MOŻLIWOŚCI)

Program ma na celu wspieranie kluczowych aspektów europejskiego potencjału w zakresie badań, rozwoju technologicznego i innowacji takich, jak infrastruktury badawcze, regionalne klastry badawcze, rozwój pełnego potencjału badawczego we wspólnotowych regionach konwergencji i regionach najbardziej oddalonych, badania na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, problemy budowy społeczeństwa opartego na wiedzy, koordynacja polityki badawczej oraz horyzontalne działania w zakresie współpracy międzynarodowej.

■ JOINT RESEARCH CENTRE (WSPÓLNOTOWE CENTRUM BADAWCZE) – JRC

7.PR będzie wspierał działania naukowe i technologiczne prowadzone przez JRC nie należące do obszaru badań jądrowych. JRC uzupełnia działania prowadzone przez w państwach członkowskich związane z wykorzystaniem funduszy strukturalnych, zwłaszcza w przemyśle, rolnictwie i edukacji, ochronie środowiska.

■ EURATOM

Program ma na celu wspieranie działań badawczo-szkoleniowych z zakresu energetyki jądrowej.

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy na strony Punktu Kontaktowego Programów Ramowych na Uniwersytecie Zielonogórskim (<http://www.pkpb.uz.zgora.pl/>) do zakładki 7. Program Ramowy, gdzie znajdują się bieżące informacje na temat Programu. Zachęcamy również do odwiedzania stron Krajowego Punktu Kontaktowego 7.PR (<http://www.kpk.gov.pl/7pr/>), gdzie znajdują Państwo informacje na temat szkoleń, konferencji w Polsce i w Europie dotyczących Programu) oraz na strony CORDIS (<http://cordis.europa.eu/en/home.html>), która jest oficjalną stroną Komisji Europejskiej dotyczącą programów ramowych.

Informacji udzielają również pracownicy Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii – dr inż. Justyna Patalas i mgr Kinga Włoch (tel. 068 328 3209, e-mail: J.Patalas@cptt.uz.zgora.pl, K.Wloch@cptt.uz.zgora.pl, Kampus A, bud. A-2, sala 9-3 (siedziba Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości). Zapraszamy.

Kinga Włoch

7 Program Ramowy UE – nowe możliwości dla Uniwersytetu i MŚP regionu

Inauguracja 7. Programu Ramowego na naszej Uczelni odbyła się w grudniu 2006 r. Z misją promocji Programu przyjechał, na zaproszenie prof. J. Korbicza, dyrektor Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Ramowych – dr Andrzej Siemaszko oraz pani Małgorzata Snarska-Świdarska.

Spotkanie odbyło się 16 stycznia 2007 r. i miało na celu zaprezentowanie możliwości finansowania badań, działań inwestycyjnych, możliwości stypendialnych dla pracowników naukowych Uniwersytetu oraz form współpracy firm z sektora MSP z uczelnią przy realizacji projektów. Dyrektor A. Siemaszko wskazywał na możliwości łączenia strumieni finansowania działań podejmowanych na UZ ze środków europejskich (7.PR, fundusze strukturalne) oraz ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Podkreślał również znaczenie

współpracy pomiędzy władzami miasta i województwa, przemysłem regionalnym oraz sferą naukową. Pani M. Snarska-Świdorska przedstawiła możliwości pozyskania środków na innowacyjne działania dla firm z naszego województwa.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Urzędu Miasta i Agencji Rozwoju Regionalnego, prezesi i reprezentanci firm z województwa: Lumel, Zastal, OBR Metrol, Mestil, LfC (m.in.) oraz pracownicy naukowcy naszego Uniwersytetu. Wyrażamy przekonanie, że CPTT stanie się pomostem łączącym interesy wszystkich grup i liczymy na dalszą, ścisłą współpracę z partnerami.

Zainteresowanych serdecznie zapraszamy na strony Punktu Kontaktowego Programów Ramowych na Uniwersytecie Zielonogórskim (<http://www.pkpb.uz.zgora.pl/>) do zakładki 7. *Program Ramowy*, gdzie znajdują się bieżące informacje na temat Programu oraz do linku *Aktualności*, gdzie znajdują Państwo informacje o zbliżających się spotkaniach i konferencjach oraz materiały z poprzednich seminariów.

Informacji udzielają również pracownicy Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii – dr inż. Justyna Patalas i mgr Kinga Włoch (tel. 068 328 3209, e-mail: J.Patalas@cptt.uz.zgora.pl, K.Wloch@cptt.uz.zgora.pl, Kampus A, bud. A-2, sala 9-3 (siedziba Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości). Zapraszamy.

Kinga Włoch

....Dział Nauki

Program wspierania nauki polskiej w 2007 r.

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej (FNP) przedstawiła nowy program na 2007 r. Fundacja zamierza przeznaczyć 26 mln na wsparcie nauki polskiej. Środki przeznaczone na wsparcie nauki mają trafić do naukowców i instytucji naukowych w formie stypendiów, nagród i różnego rodzaju subwencji.

Wśród ofert są programy skierowane do młodych badaczy m.in. programy stypendialne – *START* i *KOLUMB* oraz programy subwencyjne *POWROTY/HOMING* i *FOCUS*, prowadzone z myślą o wspieraniu rozwoju ich samodzielnych karier naukowych oraz program *INNOWATOR*, oferujący szkolenie i pomoc w komercjalizacji przedsięwzięć naukowych dla doktorantów i młodych doktorów.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej Fundacji – <http://www.fnp.org.pl>, tam też jest bieżąca informacja o inicjatywach i nowych projektach wspierania naukowców.

Poniżej przedstawione są terminy składania wniosków w ramach poszczególnych stypendiach krajowych i programach:

A. NAGRODY I STYPENDIA

■ Nagroda FNP

Nagrody przyznawane są za wybitne osiągnięcia i odkrycia, które stanowią istotny wkład w życie duchowe i postępy cywilizacyjny naszego kraju oraz zapewniają Polsce miejsce w nauce światowej. Kandydatów do nagrody mają prawo zgłaszać dotychczasowi laureaci nagrody FNP oraz inni wybitni uczeni zaproszeni imiennie przez Radę Fundacji. **Termin zgłaszania kandydatur upływa 20 stycznia 2007 r.**

■ Program MISTRZ

Subsydia profesorskie (edycja 2007 – nauki ścisłe) Celem konkursu jest wspieranie wybitnych uczonych poprzez przyznawanie im trzyletnich subsydiów, które mają pomóc w kontynuacji już prowadzonych prac albo umożliwić podjęcie nowego kierunku badań. Program jest ukierunkowany na właściwe wykorzystanie środ-

ków i zarazem łączenie pracy naukowej z kształceniem młodej kadry. Kandydatów zgłasza kilkudziesięciu wybitnych, zaproszonych przez Fundację uczonych, uznawanych za autorytety w danej dziedzinie.

■ Program START

Stypendia krajowe dla młodych uczonych

Program skierowany jest do młodych badaczy, którzy mogą już się wykazać sukcesami w swojej dziedzinie. O stypendium mogą ubiegać się młodzi uczeni, którzy:

- nie przekroczyli w roku składania wniosku 30 lat lub 32 w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych;
- są pracownikami lub doktorantami w szkole wyższej lub innej krajowej instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych;
- mają dorobek udokumentowany publikacjami i/lub artykułami w uznanych periodykach naukowych.

Wnioskodawcą jest instytucja zatrudniająca lub kształcąca kandydatów do stypendium. Wnioski muszą być podpisane przez prorektora uczelni. Podstawą oceny kandydata jest jego dorobek naukowy lub przedstawione plany badawcze. **Termin składania wniosków o przyznanie stypendium na rok 2008 upływa 31 października 2007 r.**

■ Program WSPÓŁPRACA KRAJOWA

Krajowe stypendia wyjazdowe

Program ma na celu wspieranie rozwoju kadry naukowej stwarzając młodym uczonym możliwości kilkumiesięcznych wyjazdów do najważniejszych ośrodków badawczych w Polsce. O stypendium mogą ubiegać się młodzi uczeni, którzy:

- posiadają stopień doktora;
- nie przekroczyli w roku składania wniosku 35 lat lub 37 w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych i mają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu;
- są pracownikami lub doktorantami w szkole wyższej lub innej krajowej instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych;
- podczas planowanego wyjazdu nie będą jednocześnie beneficjentami innych programów stypendialnych FNP, z wyjątkiem stypendium konferencyjnego.

Termin składania wniosków upływa 15 kwietnia.

■ Program POWROTY/HOMING

Subsydia dla powracających

Program jest skierowany do badaczy powracających z dłuższego (ponad 9 miesięcy) zagranicznego pobytu. O subsydiu mogą ubiegać się osoby, które:

- posiadają co najmniej stopień naukowy doktora i znajdują się na wczesnym etapie kariery naukowej (do 4-let po doktoracie);
- pracują naukowo za granicą albo przebywają na stażu zagranicznym i planują w ciągu 6 miesięcy powrót do kraju lub powrócili do niego nie wcześniej niż 12 miesięcy przed upływem terminu składania wniosków;
- mają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu;
- są lub będą zatrudnione w chwili podpisania umowy z FNP w krajowych instytucjach, do których celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych, przy czym preferowania będą kandydaci zatrudnieni w innej jednostce niż ta, w której uzyskali stopień doktora;
- podczas planowanego wyjazdu nie będą jednocześnie beneficjentami innych programów stypendialnych FNP, z wyjątkiem stypendium konferencyjnego

Termin składania wniosków upływa 15 października. Wnioski do konkursu należy składać w języku polskim i angielskim.

■ Program FOCUS

Subsydia na tworzenie zespołów naukowych

Celem programu jest wspieranie młodych badaczy posiadających liczący się dorobek naukowy. Wsparcie Fundacji ma umożliwić młodym uczonym podjęcie

nowych kierunków badań, a także zapewnić pomoc w budowie własnego zespołu naukowego. Fundacja przyznaje do pięciu subsydiów rocznie wypłacanych przez trzy kolejne lata. **Termin składania wniosków upływa 15 października.** Wnioski do konkursu należy składać w języku polskim i angielskim.

■ Program NESTOR

Stypendia dla emerytowanych uczonych

Program adresowany jest do wybitnych polskich uczonych, którzy po przejściu na emeryturę chcieliby wykorzystać swoją wiedzę i doświadczenie, aby wesprzeć rozwijające się placówki naukowe w innych ośrodkach, budujących swoją naukową pozycję. Z wnioskiem o przyznanie stypendium występuje jednostka zapraszająca, po uprzednim uzgodnieniu z osobą zainteresowaną celu, terminu i okresu trwania stypendium. **Wnioski można składać w 2 terminach: do 31 marca i do 15 listopada.**

■ Program KOLUMB

Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów

Stypendia te umożliwiają młodym uczonym, którzy po uzyskaniu stopnia doktora nie odbyli jeszcze długo-terminowych (ponad 6 miesięcy) staży zagranicznych, wyjazdy na pobyty badawcze do wiodących ośrodków naukowych na świecie. **Termin składania wniosków o stypendia zagraniczne upływa 15 marca.**

■ Granty wspomagające

Laureaci programu stypendialnego dla młodych doktorów mogą ubiegać się po zakończeniu stypendium i powrocie do kraju o grant wspomagający, który ma im ułatwić lepsze wykorzystanie zdobytej wiedzy. Grant może być przeznaczony na zakup aparatury naukowej, wydawnictw, sprzętu ułatwiającego prace badawczą czy też na rozwijanie współpracy międzynarodowej.

■ Program KWERENDA

Stypendia na kwerendy za granicą

Stypendia te przeznaczone są na prowadzenie za granicą kwerend archiwistycznych, których celem jest poszukiwanie i analizowanie materiałów źródłowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, niezbędnych do badań naukowych, a w Polsce niedostępnych. O stypendium mogą ubiegać się osoby, które posiadają co najmniej stopień naukowy doktora, mają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu. Stypendium może być przyznane na okres od 1 do 3 miesięcy na prowadzenie kwerendy w jednej lub w uzasadnionych przypadkach większej liczbie bibliotek czy archiwów za granicą. **Termin składania wniosków upływa 15 września.**

■ Stypendia konferencyjne

Celem programu jest dofinansowanie uczestnictwa polskich uczonych w międzynarodowych kongresach, sympozjach i konferencjach naukowych w Polsce lub za granicą. O stypendium mogą się ubiegać osoby w wieku do 35 lat, które:

- mają udokumentowany dorobek naukowy w dziedzinie odpowiadającej tematycznie konferencji,
- zamierzają wygłosić na konferencji zaaprobowany przez organizatorów referat, komunikat lub przedstawić plakat,
- są pracownikami bądź doktorantami w szkole wyższej
- mają obywatelstwo polskie.

Wnioski przyjmowane są w czterech terminach: do 28 lutego, do 30 kwietnia, do 30 czerwca, do 30 października.

B. WSPIERANIE ROZWOJU WARSZTATÓW NAUKOWYCH

■ Program NOVUM

W ramach tego programu będzie udzielane wsparcie finansowe wyjątkowym inicjatywom o istotnym znaczeniu dla nauki w Polsce, które nie mogą uzyskać dofinansowania z innych źródeł, a zarazem nie są objęte pozostałymi programami Fundacji. Fundacja nie ograni-

cza listy działań, które mogą zostać objęte programem, lecz rozpatruje indywidualnie każdy wniosek, oceniając go wszechstronnie pod kątem jego zasadności, wartości naukowych lub technicznych. Uwzględniany jest także dorobek wnioskodawcy. **Wnioski przyjmowane są bez ograniczeń terminu.**

C. WSPIERANIE TRANSFERU TECHNOLOGII

■ Program INNOWATOR

(szkolenie i pomoc we wdrożeniach)

Program skierowany jest do młodych uczonych, doktorantów i młodych doktorów, którego celem jest zaznajomienie naukowców z funkcjonowaniem mechanizmów rynkowych i zasadami biznesowymi oraz pomoc doradczą i finansową w przygotowaniu innowacyjnych projektów na wczesnym etapie komercjalizacji.

Program skierowany jest do młodych uczonych – doktorantów i młodych doktorów zajmujących się dowolną dyscypliną naukową, którzy planują obronić doktorat w ciągu 2 lat od daty upływu terminu zgłaszania się do programu lub uzyskali doktorat nie wcześniej niż 4 lata przed tą datą. **Termin składania wniosków do I etapu konkursu mija 15 czerwca.**

D. WYDAWNICTWA I KONFERENCJE

■ Program MONOGRAFIE

Celem programu jest publikacja wyłonionych w drodze stałego konkursu monografii z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Nadsyłane monografie kierowane są do recenzentów i na podstawie ich opinii Rada Wydawnicza FNP rekomenduje Zarządowi Fundacji najlepsze prace do wydania w serii Monografie FNP. Fundacja pokrywa koszty wydania monografii, uwzględniając także honorarium dla laureatów konkursu. Prace w jednym egzemplarzu, wraz z wypełnionym formularzem wniosku, można składać w Fundacji **w dowolnym terminie.**

■ Projekty wydawnicze

Wsparcie finansowe mogą uzyskać zespoły badawcze – wydawnicze pracujące nad przygotowaniem wydawnictw ciągłych, naukowo dokumentujących dziedzictwo historyczne i cywilizacyjne Polski. W 2007 r. możliwe jest otwarcie nowych projektów wydawniczych.

■ Projekt POLSKI SŁOWNIK BIOGRAFICZNY

W latach 2007-2010 fundacja będzie kontynuować dofinansowanie publikacji kolejnych zeszytów Polskiego Słownika Biograficznego.

■ Projekt ORIGINES POLONORUM

Cykl kilkunastu monografii pod wspólną nazwą *Origines Polonorum*, które się ukażą mają służyć przedsięwzięciom naukowym dotyczącym najstarszych dziejów Polski i badaniom jej miejsca w geopolitycznej strukturze wczesnośredniowiecznej Europy.

■ Program KONFERENCJE

Konferencja *Fundacji dyskusje o nauce*

W 2007 r. zostanie zorganizowana 12-ta konferencja z cyklu *Fundacji dyskusje o nauce*. Będzie to spotkanie zaproszonego imiennie grona wybitnych uczonych, zorganizowane wspólnie z jednym z krajowych środowisk naukowych.

E. PROGRAM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

■ Nagroda naukowa COPERNICUS – COPERNICUS AWARD

Celem nagrody jest wyróżnienie najbardziej aktywnych uczestników polsko-niemieckiej współpracy naukowej, którzy mogą wykazać się wybitnym dorobkiem badawczym będącym rezultatem tej współpracy, jak również znaczącymi sukcesami w promowaniu młodej kadry badawczej. Do nagrody mogą kandydować uczeni, którzy posiadają co najmniej stopień naukowy doktora, nie ukończyli 65 lat,

pracują w polskiej bądź niemieckiej instytucji naukowej, zaś w chwili przyznawania nagrody zaangażowani są w polski-niemiecki projekt naukowy. **Termin** składania wniosków do edycji 2008 zostanie podany na stronie internetowej Fundacji do końca I kwartału 2007 r.

■ POLSKIE HONOROWE STYPENDIUM NAUKOWE IM. ALEKSANDRA VON HUMBOLDTA

Stypendium to na pobyt w Polsce mogą otrzymać wybitni uczeni niemieccy dowolnych specjalności o znaczącym wkładzie w naukę światową, jako wyraz uznania dla ich osiągnięć badawczych. Kandydatów do tego stypendium zgłaszają wyłącznie polscy uczeni. Zgłaszający polski uczone zobowiązany jest zagwarantować uczonemu niemieckiemu wszelką pomoc w organizacji pobytu w Polsce, a także techniczne możliwości realizacji zamierzonego programu badawczego. **Termin składania wniosków upływa 30 września.**

■ Stypendium dla naukowców zagranicznych na badania w Polsce

W ramach powyższego programu stypendia przeznaczone są dla naukowców z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowowschodniej, zainteresowanych prowadzeniem badań w polskich placówkach naukowych. Stypendia przyznawane są w trybie konkursu, który prowadzi Kasa im. J. Mianowskiego i tam też należy składać wnioski **w terminie do 31 października.**

F. INNE INICJATYWY

■ Program PARTNERZY

Warunkiem otrzymania wsparcia Fundacji jest ponaddiscyplinarny charakter towarzystwa i posiadanie przez nie statusu stowarzyszenia, w którym członkostwo jest dobrowolne i pochodzi z wyboru. Towarzystwa spełniające te kryteria mogą ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przez siebie projektów. Dofinansowanie będzie udzielane tylko najlepszym i najciekawszym projektom na zasadach konkursu. Informacje o nowych zasadach współpracy ze stowarzyszeniami naukowymi będą rozsyłane do poszczególnych towarzystw i organizacji naukowych oraz udostępnione na stronie internetowej Fundacji.

■ Projekt MAPA NAUKI

Fundacja zamierza inicjować, na szerszą niż dotychczas skalę, badania nad stanem nauki w Polsce. W swych działaniach na rzecz nauki w coraz większym stopniu opierać się na wiarygodnych analizach i zweryfikowanych danych dotyczących najistotniejszych potrzeb środowisk naukowych. Fundacja zdefiniuje nowe obszary badań, jakie zostaną podjęte w następnej kolejności. Wszystkie informacje o zasadach konkursów, formularze wniosków oraz dane kontaktowe zamieszczone są w na stronie internetowej Fundacji: <http://www.fnp.org.pl>. Osoby zainteresowane proszone są o zapoznanie się z całością oferty Funduszu na Rzecz Nauki Polskiej. Wnioski należy składać do Fundacji za pośrednictwem Działu Nauki.

Bożena Bieżańska

Dotacja na finansowanie kosztów zakupu aparatury naukowo-badawczej w ramach podstawowej działalności statutowej w 2006 r.

Miło nam poinformować, że Uniwersytet Zielonogórski otrzymał decyzję o zwiększaniu przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotacji na dofinansowanie podstawowej działalności statutowej w 2006 r. Środki finansowe zostały zwiększone łącznie o kwotę 1.794.000 zł dla czterech Wydziałów: Artystycznego; Nauk Pedagogicznych i Społecznych; Elektrotechniki, Informatyki i

Telekomunikacji oraz Inżynierii Lądowej i Środowiska. Dodatkowo przyznane środki finansowe przeznaczone są na finansowanie kosztów zakupu aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji badań naukowych i prac rozwojowych w ramach planu zadań podstawowej działalności statutowej ww. Wydziałów. Wysokość przyznanych środków w rozbiu na poszczególne Wydziały kształtuje się następująco:

Kwota dodatkowej dotacji ogółem	–	1.794.000
Wydział Artystyczny	–	40.000
Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych	–	20.000
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	–	215.000
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska	–	1.519.000

Łączna kwota dotacji podmiotowej na finansowanie podstawowej działalności statutowej dla Uniwersytetu Zielonogórskiego w 2006 r. wynosi 4.198.600 zł.

Katarzyna Bubacz

....Inne informacje

Istotne zmiany w systemie SKEP

W Systemie Komputerowej Ewidencji Publikacji, SKEP (działającym na Uniwersytecie Zielonogórskim od roku 2000) wprowadzono ostatnio istotne zmiany dotyczące zasad punktacji rejestrowanych w nim publikacji naukowych pracowników UZ.

Zmiany te podyktowane były koniecznością dostosowania zasad obowiązujących do tej pory w systemie SKEP do analogicznych zasad obowiązujących w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego [1] stosowanych przy ocenie parametrycznej jednostek naukowych. Jednym z istotnych elementów tejże oceny jest ilość i jakość publikacji naukowych ocenianej jednostki „przeliczona” na odpowiednią ilość punktów z uwzględnieniem stosowanego w ministerstwie podziału publikacji na odpowiednie kategorie.

Pierwszą wprowadzoną w systemie SKEP zmianą jest korekta dotychczas obowiązującej listy kategorii osiągnięć naukowych. Lista dostępna na stronie [2] uwzględnia obecnie zasady ministerialne. Podkreślić należy, że występujące tam kategorie „za zero punktów” pozostawiono w systemie SKEP na potrzeby poprawnego (z bibliograficznego punktu widzenia) rejestrowania publikacji pracowników UZ. Jednak zgodnie z zasadami przyjętymi w MNiSW publikacje z tych kategorii nie są brane pod uwagę przy ocenie parametrycznej jednostek naukowych. Na wspomnianej liście dodano również informacje o całkowitej liczbie zarejestrowanych w systemie SKEP publikacji w każdej z kategorii (liczby w nawiasach).

Dруга zmiana dotyczy odmiennych, w stosunku do stosowanych do tej pory, zasad punktowania publikacji w **czasopismach naukowych**. Obecnie każda taka publikacja otrzymuje tyle punktów, na ile „wycenione” jest konkretne czasopismo w MNiSW. Jest to bardzo istotna zmiana, gdyż do tej pory o liczbie punktów przyznanych publikacji w czasopiśmie decydowało jedynie zaklasyfikowanie jej do odpowiedniej kategorii. Na potrzeby tej wyceny ministerstwo publikuje stosowną listę zawierającą tytuły czasopism wraz z przydzieloną im liczbą punktów. Lista ta jest bardzo obszerna, gdyż zawiera wykaz przeszło 8 tysięcy czasopism (!) podzielonych na dwie główne grupy: czasopisma z oraz spoza tzw. listy

filadelfijskiej. W ramach każdej grupy stosowana jest indywidualna wycena punktowa każdego czasopisma. Przykładowo umieszczone na tym wykazie czasopisma z listy filadelfijskiej mogą otrzymać od 10 do 24 punktów. Wspomniana lista dostępna jest na stronie Ministerstwa [3] oraz w dziekanatach poszczególnych wydziałów.

Oprócz opisanych wyżej zasad punktowania publikacji w czasopiśmie naukowych, wprowadzono również pewną zmianę dotyczącą publikacji w tzw. wydawnictwach zwartych jednostek naukowych (na przykład zeszyty naukowe). Obecnie ilość możliwych do uzyskania punktów za publikację w takim wydawnictwie uzależniona jest od kategorii przyznanej jednostce przez MNiSW. Zasada jest taka, że większą liczbę punktów otrzymują publikacje wydawane w wyżej notowanych jednostkach.

W systemie SKEP konieczne było więc wprowadzenie mechanizmów umożliwiających indywidualne punktowanie każdej publikacji z kategorii *Artykuły w czasopiśmie* oraz *Artykuły w innych wydawnictwach ciągłych*...

. Pracownicy Działu Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej (dział odpowiedzialny m.in. za rejestrację publikacji w SKEP-ie) na bieżąco korygują i uzupełniają brakujące dane. Początkowo każda publikacja została automatycznie wyceniona na minimalną, możliwą do uzyskania w danej kategorii, liczbę punktów. Taki stan będzie trwał do czasu, aż poszczególne czasopisma naukowe zarejestrowane w systemie SKEP otrzymają

właściwą, stosownie do listy z MNiSW, liczbę punktów. Czynność ta musi być niestety wykonana ręcznie, gdyż MNiSW publikuje (i często uaktualnia!) listę czasopism jedynie w formacie pdf, który trudno jest wykorzystać do automatycznego uaktualnienia listy czasopism zarejestrowanych już w systemie SKEP.

Aby umożliwić autorom bieżące kontrolowanie ilości przyznanych punktów danej publikacji w czasopiśmie, przy każdej z nich umieszczono stosowną informację. Przykładowo napis: *Kod: CZR-FILAD BibTeX (pkt: 10)* oznacza, że artykuł w czasopiśmie z listy filadelfijskiej na chwilę obecną wyceniono na 10 punktów. Może się jednak okazać, że punktacja ta jest zaniżona, gdyż konkretne czasopismo jest na liście MNiSW wycenione wyżej. Autorzy mogą wówczas taką informację przekazać bezpośrednio do Działu Informacji Naukowej, co na pewno przyspieszy proces uaktualniania punktacji (gdy tego nie zrobią, dane również zostaną uaktualnione, jednak może to potrwać nieco dłużej).

[1] <http://www.mnisw.gov.pl>

[2] http://publikacje.uz.zgora.pl:7777/skep/show.categories?wp_jezyk=1

[3] http://www.nauka.gov.pl/mein/index.jsp?place=Lead08&news_cat_id=470&news_id=2959&layout=2&page=text

Jarosław Gramacki

Proces Boloński Na UZ

– aktualności:

Ostatni miesiąc prac zespołu wydziałowych Koordynatorów Procesu Bolońskiego upłynął na aktualizacji uczelnianego *Regulaminu ECTS* (Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów Zaliczeniowych). Dotychczas obowiązywał dokument uchwalony w czerwcu 2004 roku, który to obligował wydziały do wprowadzenia systemu punktów kredytowych do końca roku akademickiego 2005/2006. Pół roku po ostatecznym terminie aplikacji systemu nadszedł czas na jego weryfikację i aktualizację.

Nowy regulamin został przyjęty Uchwałą Senatu w dniu 24 stycznia 2007r., teraz kolejnym etapem będzie jego faktyczne zastosowanie na wydziałach. Oficjalnie system ECTS funkcjonuje na uczelni, w rozumieniu formalnego przyporządkowania punktów poszczególnym przedmiotom, jednakże taki sposób przypisania punktacji nie zawsze pokrywa się z wytycznymi Procesu Bolońskiego. Elementy, które należy zweryfikować w pierwszej kolejności:

1/ Naliczanie punktów: korekty wymaga mechaniczny sposób przypisywania punktów, według uznaniowej ważności przedmiotu.

2/ Ankietyzacja studentów: bardzo często wydziały nie ankietyzują studentów pod względem ilości nakładu pracy i trudności przedmiotu. Najczęściej określają to sami prowadzący, na podstawie sylabusów, czy ilości godzin zajęć i formy ich zakończenia.

3/ Przejrzystość oferty: obowiązek informowania studentów o stawianych im wymaganiach. Wraz z punktacją kredytową należy podawać założenia programowe w formie pisemnej. Proces Boloński proponuje do tego celu narzędzie jakim jest *Katalog Przedmiotów/ Informator ECTS*.

Przygotowanie *Katalogów* będzie kolejnym krokiem ku pełnemu wdrożeniu Procesu Bolońskiego, po aktualizacji systemów ECTS na wydziałach. W kilku przypadkach już opracowany i dostępny na stronach internetowych (WEIT, WH i osobno dla kierunku Filozofia), a pozostałe wydziały operują jedynie siatkami zajęć bez

szczegółowych opisów. W przypadku naszej uczelni, przy 9-ciu wydziałach nie przewiduje się tworzenia wspólnego katalogu ze względu na zbyt dużą objętość i szybko dezaktualizację. Obowiązek przygotowania takiego pakietu informacji dostępnego w wersji elektronicznej spoczywa na każdym z wydziałów oddzielnie. W chwili obecnej grupa Koordynatorów opracowuje podstawowe ramy *Katalogu* dla całej uczelni (strona graficzna i elementy obowiązkowe wg PB). Jeszcze w tym roku akademickim wydziały są zobligowane do opracowania wszystkich przedmiotów pod względem treści programowych, stałego kodu przedmiotu, rodzaju zajęć i ich poziomu, wraz z należytą punktacją ECTS, celem, wymaganiami wstępnymi i listą lektur.

Natalia Walewska-Wojciechowska

Pełnomocnik Rektora ds. Procesu Bolońskiego

W połowie grudnia 2006 roku mieliśmy okazję zapoznać się z funkcjonowaniem w Uniwersytecie Warszawskim *Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS)*. System ten działa na UW już od kilku lat i jest stale udoskonalany. Stowarzyszonych w nim (na zasadzie udziałów) jest już ponad 20 polskich uczelni.

Program ten usprawnia (w dużym zakresie) obsługę studentów i pracowników uczelni. Wiele prac, które absorbują prace dziekanatów, mogą wykonać przez USOS, sami studenci i pracownicy w sposób automatyczny. Zaoszczędzić można przy okazji i czas i fundusze. Stanowi on w pewnym zakresie również wsparcie dla Procesu Bolońskiego. Jest niezbędnym narzędziem do przetwarzania informacji związanych z różnorodnymi formami studiów. Pozwala odciążyć administrację i wpływa „jakościowo” na rozwój działalności dydaktycznej uczelni. USOS koncentruje się wokół usprawnienia dostępu do informacji i zarządzania organizacją dydaktyki. Jeśli nasza uczelnia przystąpi do tego systemu – a byłoby to słuszne posunięcie – to usprawni nam prace przy doskonaleniu założeń Procesu Bolońskiego, a także poprawi jakość kształcenia.

Maria Kupisz

Kierownik Działu ds. Jakości Kształcenia

pion
prorektora
ds. jakości
kształcenia

Tam gdzie student, tam jego uczelnia - czyli zdalne nauczanie

31 sierpnia 2006 roku na UZ zakończono realizację projektu *Kształcenie na odległość na kierunku ochrona środowiska*. Projekt został przyjęty przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także zaakceptowany do realizacji przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego.

Na początku...

...Był sceptycyzm. Dużo sceptycyzmu oraz niepewności. Ale był także niepoprawny zapał i ogromna chęć podjęcia wyzwania jakim było wprowadzenie technik zdalnego nauczania do systemu edukacyjnego naszej Uczelni. No i co najważniejsze - była też grupa pracowników UZ gotowych zaryzykować i podjąć się tego zadania. Tylko czy tak młoda uczelnia, licząca zaledwie pięć lat może mieć jakieś szanse w stworzeniu i realizacji czegoś, czym zajmują się z różnym skutkiem uczelnie o znacznie większych możliwościach, prestiżu, no i kilkusetletnim doświadczeniem? Nieliczna grupa niepoprawnych optymistów z Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska uznała, że jak najbardziej tak. Przecież nauczanie na odległość to także bardzo młoda forma kształcenia. Powstała stosunkowo niedawno, a jej intensywny rozwój trwa nie dłużej niż kilkanaście lat. Pierwsze spotkanie zainteresowanych tym projektem odbyło się późną wiosną zeszłego roku. Było to nieoficjalne spotkanie trzech osób. Dwie z nich to byli pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska, trzecią był przedstawiciel firmy 4System specjalizującej się we wdrażaniu rozwiązań e-learningowych i systemach tworzenia oraz zarządzania kursami online. Dysponowali dużym zapałem do pracy i pewnym doświadczeniem. Firma zrealizowała już szereg projektów w tym zakresie. Ponadto jeden z uczestników spotkania, pracownik UZ, brał od 1997 roku aktywny udział w koordynowaniu specjalistycznych kursów internetowych opracowywanych w Birkbeck College Uniwersytetu Londyńskiego.

Początki pełne niepewności.

Po przedyskutowaniu możliwości powodzenia wystąpiono do władz Wydziału, a następnie do J.M. Rektora UZ z wnioskiem przystąpienia do konkursu dotyczącego opracowania i wdrożenia pełnego materiału nauczania na odległość dla kierunku Ochrona Środowiska. Pierwsza re-

akcja władz uczelnianych była przepełniona sceptycyzmem i poważnymi obawami odnośnie szans powodzenia. Było to jak najbardziej zrozumiałe. Podjęcie się takiego zadania, to przecież ogromna praca wielu pracowników Wydziału, zaangażowanie części administracji Uczelni. A przede wszystkim wiązało się to z koniecznością pewnych inwestycji finansowych. Natomiast nikt nie mógł dać żadnej gwarancji powodzenia. Trudno było też przewidzieć, jaki będzie efekt tych wysiłków. Czy przyniesie on chwałę uczelni, czy raczej przeciwnie? Jak nasz projekt nauczania na odległość wypadnie w porównaniu z analogicznymi projektami, realizowanymi przez takie uczelnie jak Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, czy Politechnika Warszawska? Wątpliwości było wiele. Przeważały jednak zapał i optymizm, poparte szczegółową analizą naszych możliwości. Ten optymizm udzielił się władzom dziekańskim oraz rektorskim, które poparły przedstawioną propozycję wniosku, a Dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, prof. T. Kuczyński, osobiście przyłączył się do projektu opracowując materiał merytoryczny dla jednego z przedmiotów.

Mozolna realizacja projektu.

Projekt obejmować miał 41 przedmiotów w formie zdalnych wykładów, ćwiczeń i wirtualnych zajęć laboratoryjnych. I tu pojawił się bardzo poważny problem. Do opracowania było niezwykle dużo materiału, a przeznaczony na to czas liczył zaledwie ok. dwóch miesięcy. W dodatku były to miesiące wakacyjne. Obserwatorzy przyglądający się tym wysiłkom mówili tylko jedno: „to nie może się udać”. No bo jak można opracować kompletny materiał dydaktyczny dla całego kierunku studiów i to jeszcze w ciągu dwóch miesięcy wakacji letnich, w ośrodku akademickim, w którym na realizację zamówienia ryzy papieru do drukarki czeka się kilka tygodni, albo i dłużej? Jak można myśleć poważnie o realizacji projektu nauczania na odległość w ośrodku, w którym zamówienie serwera, pojedynczej stacji roboczej, laptopa, czy choćby drukarki trwa nawet i ponad pół roku? Jaki może być sens porywania się na takie projekty w miejscu, w którym przerośnięta biurokracja paraliżuje skutecznie wszelkie inicjatywy i zniechęca do jakiegokolwiek pracy twórczej o charakterze nowatorskim? W miejscu, w którym litera administracyjnego przepisu, czasem niewiadomego pochodzenia, ma znaczenie priorytetowe ponad cele, które powinny przyświecać uczelni wyższej i którymi uczelnia powinna się przede wszystkim legitymować? Zwątpienie w sukces ogarniało niejednokrotnie także te osoby, które przystąpiły do opracowania materiału. Było też wielu zainteresowanych przyłączeniem się, ale pod warunkiem, że na opracowanie całości przyznany zostanie czas jednego roku. Takiej możliwości jednak nie było. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego było nieugięte pod tym względem. Materiał miał być kompletny do

końca sierpnia 2006 roku. Zdaniem wielu, bardzo wielu, wykonanie takiego zadania w tak krótkim czasie było niemożliwe. A jednak się udało. Udało się dzięki ogromnemu samozaparcu uczestników projektów, dzięki wszystkim zaangażowanym pracownikom UZ, zarówno naukowo-dydaktycznym, jak i pionu administracyjnego, dzięki ofiarności pracowników współpracującej z nami firmy 4Systems. A przede wszystkim dzięki ogromnemu zaangażowaniu dr Artura Wandycz, sprawującego funkcję koordynatora projektu od strony organizacyjnej. Podziw za włożony ogrom pracy należy się wszystkim, lecz gdyby nie wysiłek i upór dr Wandycz, Uniwersytet Zielonogórski nie dysponowałby obecnie możliwością kształcenia studentów na odległość. Podnosił na duchu tych uczestników projektu, którym już brakowało sił i ogarniało zwątpienie, przywracał właściwe tempo postępu pracy w momentach przestoju, dodawał współpracownikom energii, gdy jej brakło. Dał się poznać jako świetny organizator, którego nie sposób zmęczyć lub zniechęcić. Był zawsze na miejscu, kiedy to było konieczne. Doskonale orientował się w bieżącej sytuacji wykonywanych zadań. Niejednokrotnie podrywał cały zespół do pracy, kiedy pojawiały się nieprzewidziane problemy w realizacji, kiedy wielu było przekonanych, że projekt upadnie i nic już się nie da z tym zrobić.

Sukces!

11 sierpnia 2006 roku na terenie kampusu A Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja pod nazwą *Kształcenie na odległość*. Związana była bezpośrednio z końcowymi etapami opracowania materiału nauczania na odległość dla kierunku Ochrona Środowiska. Jej celem było przybliżenie metod i sposobów realizacji projektów edukacyjnych współfinansowanych przez fundusze unijne, w szczególności przez Europejski Fundusz Społeczny (współfinansujący nasz projekt) oraz upowszechnienie zdalnego nauczania wśród szkół wyższych i ich studentów. W konferencji wzięło udział wielu przedstawicieli polskich uczelni wyższych, zainteresowanych wdrażaniem nowoczesnych metod kształcenia. Pełny program konferencji, wraz z zarejestrowanymi wystąpieniami można obejrzeć na stronie <http://www.4system.com/ochrona-srodowiska/konferencja/program.htm>. Choć był to sam środek letniego okresu urlopowego, zainteresowanie imprezą było duże, a dyskusja bardzo ożywiona.

Dawniej student był tam gdzie uczelnia. Od dziś uczelnia jest tam gdzie student.

Jakie korzyści wynikają z wdrożenia metod nauczania na odległość? Jest ich wiele i są niezwykle istotne. Zarówno dla wizerunku uczelni i jej rozwoju, jak i dla jakości kształcenia studentów i poziomu kwalifikacji absolwentów realizujących taką formę kształcenia. Wdrożenie tego rodzaju formy kształcenia na innych uczelniach w Euro-

pie i na świecie wykazało, że ośrodki te bardzo szybko stały się znanymi ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w skali ogólnopolskiej. A niejednokrotnie były to ośrodki o niewielkich szansach pojawienia się na arenie międzynarodowej przy zastosowaniu wyłącznie konwencjonalnych form nauczania. Doskonałym przykładem takiej błyskawicznej kariery edukacyjnej jest Birkbeck College przy Uniwersytecie Londyńskim, który obecnie prowadzi 12 kursów przedmiotowych na poziomie podstawowym (magisterskim) oraz 6 kursów na poziomie zaawansowanym (pomagisterskim). Metoda nauczania na odległość otwiera więc dla Uniwersytetu Zielonogórskiego realne możliwości błyskawicznego awansu w zakresie edukacji na arenie ogólnopolskiej, a nawet międzynarodowej. Młody wiek uczelni nie stanowi tu żadnej przeszkody. Nie jest też przeszkodą skromny budżet uczelni i gorsze wyposażenie sprzętowo-aparaturowe oraz lokalowe w porównaniu z krajowymi uczelniami najwyższej rangi. Warunkiem powodzenia jest przede wszystkim wysoki poziom wartości merytorycznej materiału stanowiącego program zdalnego nauczania. Od strony technicznej wymagania ograniczają się właściwie do dysponowania dobrym zapleczem multimedialnym, dużą przestrzenią dyskową serwerów, sprawną ich obsługą oraz szybkim i niezawodnym transferem danych. To nie są wymagania przekraczające możliwości naszej, czy jakiegokolwiek uczelni.

Obecnie stoimy w obliczu postępującego ograniczenia w naborze nowych studentów, ze względu na nadchodzący niż demograficzny w przedziale wiekowym 19-20 lat. Fakt ten niepokoi władze dziekańskie poszczególnych wydziałów oraz J.M. Rektora, jako że o znaczeniu uczelni świadczy m.in. liczba jej studentów. Ten problem może być znacząco zredukowany, lub wręcz zupełnie zażegnany właśnie dzięki wprowadzeniu nauczania na odległość. Dzięki tej formie edukacji nasz program dydaktyczny może dotrzeć dosłownie wszędzie tam, gdzie jest dostęp do Internetu. W skrajnych przypadkach nawet brak dostępu do Internetu może nie być przeszkodą - materiał dydaktyczny może być dostarczany korespondencyjnie w postaci płyt CD lub DVD. Jeśli program zdalnego nauczania zostanie opracowany także w wersji angielskiej, wówczas pojawi się możliwość kształcenia studentów z innych krajów. Bez konieczności rozwijania całej infrastruktury socjalnej, bez budowania nowych domów akademickich, stołówek, sal wykładowych. Zatem przy takim sposobie nauczania regionalne wahania demograficzne przestaną stanowić jakiegokolwiek problem.

Nowe możliwości wynikające ze zdalnego nauczania, to nie tylko ułatwienie dostępu do edukacji bez konieczności migracji z odległych rodzinnych miast i wsi. To także podniesienie poziomu kształcenia. Taka forma umożliwia bowiem udział w zajęciach wybitnych specjalistów z całego świata, włącznie z laureatami Nagrody Nobla. Specjaliści tacy mogą bezpośrednio z miejsca swojego zamieszkania

prowadzić wykłady, czy spotkania seminaryjne w czasie rzeczywistym przy wykorzystaniu technik multimedialnych typu videokonferencji lub chociażby popularnych chatroom-ów. W ten sposób staje się zupełnie realne prowadzenie przykładowo zajęć dla studentów informatyki Uniwersytetu Zielonogórskiego przez wykładowców z Massachusetts Institute of Technology w Bostonie. Dbałość o odpowiednio wysoki poziom merytoryczny materiału edukacyjnego stanowiącego zawartość zdalnych kursów, w bardzo krótkim czasie zapewnić może stałe i znaczące miejsce naszej uczelni jako ośrodka edukacyjnego w światowym rankingu uczelni. Tak jak wspomniany Birkbeck College z Wielkiej Brytanii, niewielki i mało komu znany ośrodek, w ciągu dwóch lat stał się znanym i cenionym ośrodkiem akademickim w skali ogólnoswiatowej.

Program zdalnego nauczania jest jednocześnie skutecznym rozwiązaniem problemów budżetowych uczelni, jeśli takie istnieją. Na przykład zniknie problem dodatkowych kosztów wynikających z nadgodzin dydaktycznych. Ten sam materiał kursu zdalnego może bowiem obsłużyć nieograniczoną liczbę studentów przy niezmiennym zaangażowaniu prowadzących/autorów wykładów i ćwiczeń. Dla przykładu - jeden wirtualny wykład realizowany przez Akademicką Telewizję Naukową oglądany jest przez kilkanaście tysięcy zainteresowanych. Może być ich jeszcze więcej. A wykład przeprowadzony i zarejestrowany został tylko raz, co zajęło autorowi ok. 2 godzin.

Nie sposób nie wspomnieć o ogromnych korzyściach zastosowania form wirtualnych do przeprowadzenia sesji egzaminacyjnych i przy zaliczeniach przedmiotów. Już teraz w Instytucie Biotechnologii i Ochrony Środowiska UZ przeprowadzenie egzaminu wraz ze sprawdzeniem i wystawieniem ocen dla grupy liczącej ponad 70 studentów, zajmuje nie więcej niż 2-3 godziny. Całość obsługiwana jest przez jednego tylko egzaminatora. Oszczędność czasu i pracy jest więc ogromna. Ponadto pozwala to na utworzenie archiwum kursowego, do którego studenci w każdej chwili mogą powrócić w celu powtórzenia, bądź utwardzenia wybranych partii materiału. Przykładem takiego serwisu na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska UZ jest strona zawierająca materiały pomocnicze do przedmiotów bioinformatyka i biochemia, dostępna pod adresem <http://www.uz.zgora.pl/~jleluk/>.

Zdalne nauczanie służy nie tylko studentom. Ta forma edukacji jest już z wielkim powodzeniem wykorzystywana w kursach doskonalenia zawodowego. Również stanowi doskonały materiał usprawniający pracę badawczą pracowników naukowych ośrodków akademickich, którzy realizują rozmaite projekty badawcze. Sprzyja nawiązywaniu i rozwojowi współpracy międzyuczelnianej oraz między ośrodkami naukowo-badawczymi.

Oczywiście metody nauczania na odległość nie mają na celu wyprzeć metody kształcenia konwencjonalnego. Metody konwencjonalne muszą być zachowane i są niezastąpione zwłaszcza w przypadku zajęć laboratoryjnych. Wszelkie zajęcia, w których istotne jest nabywanie umiejętności praktycznych muszą być prowadzone w formie dotychczasowej. Lecz i tutaj zdalne nauczanie może spełniać ważną rolę wspomagającą. Dotyczy to wszelkich symulacji danych procesów, planowania eksperymentu, analizy jego wyników i właściwej interpretacji. Podstawowym celem coraz szerszego wprowadzania metod nauczania na odległość i form edukacji wirtualnej, jest efektywne wspomaganie metod dotychczasowych, obniżenie kosztów realizacji programu dydaktycznego, poprawienie szybkości przekazu i aktualizacji danych, usprawnienie komunikacji między ośrodkiem akademickim, a studentem oraz bieżące dotarcie do studenta szczególnie w regionach fizycznie oddalonych od ośrodków akademickich.

dr hab. Jacek Leluk, prof. nadzwyczaj.

Koordynator merytoryczny projektu zdalnego nauczania dla kierunku Ochrona Środowiska

Relacja z Koncertu Charytatywnego

Święta Bożego Narodzenia to szczególny czas. I prawdą jest to, iż wypełnia się on radością, pokojem i miłością. W ciepłej i rodzinnej atmosferze, z sercami wypełnionymi wiarą i nadzieją świętujemy cud narodzin Jezusa Chrystusa. W ten wyjątkowy wieczór wystarczyłoby podać sobie dłonie, spojrzeć głęboko w oczy, ogarniając uczuciem miłości siebie nawzajem. „Święta Bożego Narodzenia służą w szczególnie sposób zbliżeniu ludzi w gronie rodzinnym, w ciepłe rodzinne ogniska” (Jan Paweł II).

Dnia 16 stycznia 2007r. mieliśmy niezwykle okazję aby powrócić myślami, wspomnieniami, do tych minionych świąt, których atmosfera w naszej polskiej tradycji przedłuża się o kolejne dni niż tylko te, które określa kalendarz liturgiczny. Ten dzień był doskonałą okazją, aby jeszcze przez chwilę pozostać w „magicznej” atmosferze wspólnego kolędowania. A wszystko to stało się rzeczywistością dzięki Świątecznemu Koncertowi Charytatywnemu, który odbył się w kościele św. Józefa Oblubieńca na „Zaciszu”, gdzie od lat skupia się działalność Duszpasterstwa Akademickiego „Stodoła”, a które to w strukturach Uniwersytetu Zielonogórskiego istnieje jako Katolickie Koło Studentów „Pais”.

Głównym pomysłodawcą tego pięknego i niezwykłego wydarzenia był założyciel Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego dr Jerzy Szymaniuk. Oprócz Big Bandu pana Jerzego wystąpił także Chór Akademicki UZ pod batutą prof. Jerzego Markiewicza. Natomiast patronat honorowy nad koncertem objął Jego Magnificencja

Rektor UZ prof. Czesław Osękowski, który kolejny raz pokazał społeczności akademickiej i wszystkim obecnym na koncercie swoją szczególną troskę i życzliwość wobec tego, co szczególnie wartościowe i związane z promowaniem kultury oraz inicjatyw na rzecz prawdziwego dobra drugiego człowieka.

„Wieczór w tym uroczym i jednocześnie sakralnym miejscu, to niezwykła okazja, by połączyć subiektywne doświadczenie z obiektywnym przeżyciem wydarzenia, które, nie boję się nazwać, choć nasze lokalne, to niemal monumentalne. Dzisiejszy wieczór, poza tym, że będzie posiadał w sobie element wspólnego kolędowania, bez wątpienia zdolny jest rozbudzić nastrój nadziei w sercach, nie tylko twórców i autorów brzmienia, lecz i słuchaczy. Przez to właśnie my wszyscy możemy stać się współtwórcami wspólnego dzieła” - Tymi słowami główny organizator koncertu, ks. dr Paweł Prüfer, już od ponad dwóch lat duszpasterz akademicki przy UZ, zaprosił wszystkich do wspólnego przeżywania i doświadczenia - jak podkreślił - „wytworów zdolności twórczych człowieka i wyraz jego geniuszu - muzyki”.

W koncercie wzięło udział ponad 60 artystów. Poza wymienionymi już zespołami wystąpili też wspaniali wokaliści i studenci zarazem: Katarzyna Mirowska, Justyna Świrniak, Mateusz Pollun, Monika Kręt i Maciej Sławny.

Cały koncert przygotowany był z niezwykłą precyzją. Artyści pomogli słuchaczom doświadczyć i zasmakować piękna brzmienia; wprowadzili w przestrzeń niezapomnianych dźwięków i przeżyć estetycznych. To muzyczne wydarzenie rozpoczęła, znana nam wszystkim kolęda *Bóg się rodzi*, wykonana przez Chór a capella, co pozwoliło wprowadzić słuchaczy w ciepły świąteczny nastrój, który z każdym kolejnym utworem narastał w atmosferze podniosłych uniesień..

Podczas koncertu, dzięki zaangażowaniu studentek Duszpasterstwa Akademickiego, została przeprowadzona zbiórka dobrowolnych ofiar pieniężnych na rzecz bu-

dowanego Domu Seniora – Hospicjum, którego celem będzie pochylanie się nad człowiekiem w jesieni jego życia. Jest to inwestycja, która od niedawna powstaje przy parafii św. Józefa Oblubieńca.

Z wdzięczności za stworzenie tak cudownej muzycznej uczty i za wprowadzenie w niezwykły nastrój, publiczność podziękowała artystom owacją na stojąco. Wielkie podziękowania otrzymali również wszyscy, którzy przyczynili się do tego, iż koncert mógł się odbyć. Spośród wszystkich, którzy zaangażowali się w przygotowanie koncertu szczególne podziękowania należą się: Jego Magnificencji Rektorowi prof. Czesławowi Osękowskiemu, życzliwym nam pracownikom Biura Promocji Uniwersytetu Zielonogórskiego za przygotowanie plakatów i promowanie koncertu, wolontariuszom, studentkom i studentom Duszpasterstwa Akademickiego, osobom zaangażowanym w przygotowanie wystroju kościoła i sprzętu nagłaśniającego, naszym lokalnym mediom za życzliwość w informowaniu o koncercie (Radio Zachód) oraz wszystkim, którzy ofiarowali swoje dobrowolne wsparcie finansowe na budowę Hospicjum. Podziękowanie kierowane jest także ku organizatorowi świątecznego projektu, ks. Pawłowi Prüferowi oraz proboszczowi parafii św. Józefa oblubieńca, ks. Leszkowi Kazimierczakowi. Szczególne podziękowanie należy się wszystkim obecnym na koncercie za stworzenie wspaniałej atmosfery.

Momentem wieńczącym wtorkowy wieczór w kościele św. Józefa na Zaciszu była zagrana i zaśpiewana razem z publicznością kolęda *Lulajże Jezuniu*. Życzymy sobie, aby tego rodzaju przedsięwzięcia były realizowane jak najczęściej w naszych ośrodkach promujących kulturę oraz prawdziwe dobro każdego z nas.

Anna Dobrychłop
autorka jest studentką III roku *pedagogiki*

**Fragment książki wydanej
nakładem Oficyny Wydawniczej UZ, 2006 r.**

Wojciech Eckert

Fortyfikacje Głogowa

Fortyfikacja, w znaczeniu zawężonym do samego systemu obiektów militarnych przeznaczonych do obrony pewnego miejsca, jest już od dłuższego czasu przedmiotem zainteresowania historyków architektury. Fortyfikacje sklasyfikowano ze względu na systemy, określono ogólne zasady budowania, przynależność do szkół itp. Fortyfikacja jako dzieło inżynierskie musi być jednak traktowana inaczej niż pojedynczy obiekt architektoniczny, zespół obiektów lub nawet zespół urbanistyczny. Fortyfikacja związana była bowiem ściśle z terenem bezpośrednio ją otaczającym i jego charakter (góry, rzeki, jeziora, zalewy) miał znaczny wpływ na kształtowanie się fortyfikacji. Twierdza związana była także z dużo szerszym terenem. Terenem na którym istniał także cały system innych twierdz broniących dużych przestrzeni.

Twierdza głogowska, w czasach nowożytnych, była jednym z ogniw łańcucha tworzącego taki system. Były to twierdze usytuowane wzdłuż wschodnich rubieży państwa pruskiego. Do tej grupy zaliczały się Świdnica, Srebrna Góra, Kłodzko, Nysa, Koźle, Brzeg, Wrocław, Głogów, Kostrzyn i Szczecin. Szczególną jednak rolę odegrał Głogów jako jedna z ośmiu twierdz, którą Prusy rozbudowywały dla utrzymania Śląska tworzącego wysunięty cypel pomiędzy Polskę, Saksonię i Austrię. Te twierdze to Głogów, Wrocław, Brzeg, Koźle, Nysa, Kłodzko, Srebrna Góra i Świdnica.

W niniejszym opracowaniu przedmiotem analizy jest twierdza głogowska widziana jako zespół budowli inżynierskich służący do obrony miejsca, a także jako część wielkiego systemu ufortyfikowania granic. Interesujące jest pytanie, jak zmieniło się pojedyncze dzieło budowlane pod wpływem zmian w sztuce inżynierskiej oraz wszelkich uwarunkowań zewnętrznych oddziałujących na układ obronny (polityka, sztuka wojskowa, nauka, czynniki ekonomiczne). Podjęto próbę odwołania zmian zachodzących w architekturze i sztuce budowlanej (technice i technologii) na przestrzeni ok. 300 lat. Jest to okres dostatecznie długi aby dostrzec charakterystyczne prawidłowości.

Miasto-twierdzę można porównać do urządzenia technicznego, które należy nieustannie modernizować, nadążając za postępem technicznym, dostosowując je do zmieniających się warunków zewnętrznych. Nawet wtedy, gdy wydaje się, iż sama twierdza nie ulega zmianom wrażenie jest błędne. Zachodzące zmiany mogą nie być zauważalne. Nie przybywa np. nowych budowli w obrębie murów, nie modernizuje się zabudowy mieszkalnej czy kształtu urbanistycznego, nie rośnie liczba ludności. A jednak miasta-twierdze były dwoma bardzo dynamicznymi. Nieustannie ulepszano kształt wałów, fos, przebudowywano bastiony itp. Dynamika tego rozwoju zauważana jest dopiero przy analizie map, planów i rysunków dzieł fortifikacyjnych.

Literatura tematu wskazuje na to, że Głogów, przez wieki należący do najważniejszych miast Śląska, nie znalazł się dotychczas szerzej w kręgu zainteresowań badaczy. Nie powstała jak dotąd wyczerpująca, historyczna monografia

miasta, nie przeprowadzono kompleksowej analizy rozwoju przestrzennego Głogowa. Dostępne są nieliczne i dość skromne opracowania, które dotyczą głównie okresu od powstania miasta do czasów nowożytnych. Istnieje wszakże duża ilość dokumentacji ikonograficznych związanych z twierdzą głogowską. Materiały te rozrzucone są po całej Europie między innymi w bibliotekach Paryża, Wiednia, Warszawy, Berlina, Merseburga, Pragi, Sztokholmu, Wrocławia, Szczecina i innych. Materiały te, zebrane jednak w całość i poddane analizie, dają szeroki obraz rozwoju technicznego nowożytnych fortyfikacji Głogowa na przestrzeni wieków, od jej powstania do likwidacji.

W historii Głogowa jako twierdzy nowożytnej istniało kilka okresów, zarówno rozwoju jak i stagnacji. W opracowaniu podjęto próbę ukazania tego procesu w oparciu o źródła, literaturę a przede wszystkim materiały graficzne, posługując się analizą planów, map i rysunków oraz porównaniem ich do ocalałych reliktów twierdzy.

Nie ma dotąd opracowania dotyczącego twierdzy głogowskiej. Drobne informacje rozsięte są natomiast w licznych pracach, których spis załączony został w bibliografii. Niemal 90% informacji zapisanych jest w języku niemieckim, przede wszystkim w pracach niemieckich historyków i urbanistów. Podstawowym materiałem dla autora były jednak wspomniane liczne plany, mapy i rysunki, które konfrontowano z zachowanymi fragmentami miasta i twierdzy.

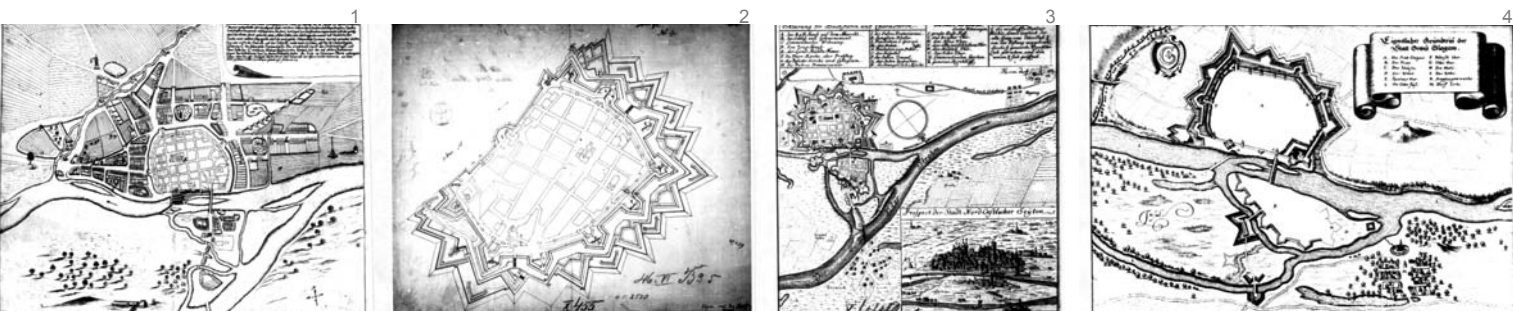
Ikoneografia przedstawiona w niniejszej pracy w ogromnej większości opisana i oznaczona jest w języku niemieckim. Wobec istnienia takich właśnie dokumentów w pracy stosowane jest częściowo nazewnictwo niemieckie. Najczęściej jednak, na ile to było możliwe, nazwy niemieckie zostały przetłumaczone na język polski. Czasem stosowane są nazwy podwójne, polskie a w nawiasie niemieckie. Dotyczy to szczególnie nazw poszczególnych dzieł fortifikacyjnych oraz miejscowości położonych w pobliżu Głogowa.

a/ Stan istniejący

Niewiele reliktów fortyfikacji miejskich Głogowa zachowało się do dnia dzisiejszego. W czasie ostatniej wojny miasto zostało zniszczone w 95%. Zachowały się jedynie resztki systemu obronnego w części południowo-zachodniej miasta i reliktu kilku pojedynczych dzieł zewnętrznych. Pozostała kurtyna między Bastionami Anielskim i Leopolda, Bastion Leopold, kurtyna między Bastionami Leopolda i Sebastianiana, Bastion Sebastian, fragment kurtyny pomiędzy Bastionem Sebastianiana a Lwim i fosa na tym odcinku. Z dzieł zewnętrznych w dobrym stanie zachował się fort Lünette am Schloss See oraz wieża artyleryjska Turm Reduite. Z niektórych pozostałych dzieł zachowały się tylko nieliczne reliktu, niektóre rozebrane zostały w całości. Oglądać można również zrekonstruowane w znacznej mierze fragmenty murów średniowiecznych.

Te zachowane pozostałości fortyfikacji znajdują się w złym stanie technicznym. Przyczyn powodujących destrukcję murów kurtyn i bastionów jest wiele. Jedną z podstawowych jest agresywne działanie wody. Woda znajdująca się w warstwach gruntu za płaszczem ceglanym przenika do wnętrza muru powodując pęcznienie zaprawy. Poza tym woda powoli rozpuszcza substancje wiążące. Woda przenikająca przez mur również mechanicznie wypłukuje składniki mineralne zaprawy oraz słabiej spójone ziarna co przy parciu gruntu na skarpe przyspiesza zjawisko korozji.

W pobliżu Głogowa znajdują się różne zakłady przemysłowe z których największym jest Huta Głogów. Zanieczyszczenie powietrza powstałe w wyniku działań huty nie

pozostaje bez wpływu na otoczenie, także na obiekty murowane. Wraz z deszczem do gruntu oraz na powierzchnię zewnętrzną konstrukcji murowanych dostają się rozpuszczone kwasy (H_2SO_4 , H_2CO_3 , HNO_3) oraz rozpuszczone sole siarczanowe (Na_2SO_4 , $MgSO_4$, NH_4SO_4). Związki te przyspieszają korozję materiału wchodząc z nim w środowisku wodnym w reakcje chemiczne utleniania, uwęglania i hydratyzacji. Objawem przemian zachodzących w takim przypadku są różnego rodzaju wykwyty, naloty, plamy, spęczenia i łuszczenie się warstwy zewnętrznej muru. Bardzo niebezpieczne dla muru są rozpuszczone związki tworzące sole. Sole takie w szczelinach, porach i kapilarach murów tworzą kryształy. Ciśnienie spowodowane przez krystalizujące sole powoduje rozsadzanie struktury materiału w którym się znajdują.

Duży wpływ na niszczenie murów mają rośliny. Drzewa, krzewy, pnącza, mchy i trawy rosną na powierzchni ścian i koronach murów. Korzenie tych roślin przenikają głęboko w spoiny i szczeliny rozsadzając i krusząc strukturę murów.

Równie niekorzystny wpływ na trwałość murów mają dodatkowe obciążenia powstałe w wyniku wybudowania różnych obiektów zbyt blisko krawędzi skarpy. Powoduje to zwiększone parcie gruntu na mur i jego wyboczenie.

Niekorzystnie, zarówno na stan techniczny jak i na wygląd skarpy, wpłynęły próby uzupełnienia mniejszych ubytków cegłą klinkierową na zaprawie cementowej a większych całymi betonowymi ścianami.

Jedynym poważniejszym zabiegiem konserwatorskim jaki tutaj zastosowano było przemurowanie na nowo dużych odcinków skarpy i przeciwskarpy cegłą klinkierową. Konieczność wzmocnienia przeciwskarpy spowodowana była tym, że nad nią znajduje się rzeźbiwa obwodnica miejska. Na razie nie są znane skutki drgań spowodowane wzmogłym ruchem samochodowym w pobliżu obiektu.

Wyżej wymienione czynniki wywarły bezpośredni wpływ na stan relikwów fortyfikacji miejskich Głogowa. Przedstawione poniżej zdjęcia prezentują stan obecny murów kurtyn i bastionów.

b/ Ochrona relikwów twierdzy głogowskiej

Szeroki zakres prac związanych z dziejami nowożytnych fortyfikacji Głogowa wymaga skoordynowanego odjęcia działań w trzech dziedzinach:

1. naukowo-badawczej
2. konserwatorskiej
3. wykorzystania pozostałości dla współczesnych celów

W dziedzinie naukowo-badawczej najważniejszym postulatem jest przeprowadzenie kompletnej ewidencji ocalałych fragmentów. Szczególną uwagę należy poświęcić na badania na terenie wyspy katedralnej gdzie, oprócz XIX wiecznej działobitni, obecnie nie ma żadnych widocznych pozostałości po dawnej twierdzy. Zakres prowadzonych na wyspie badań archeologicznych należałoby rozszerzyć o badania dotyczące okresu nowożytnego. Równocześnie, wraz z trwającą odbudową starego miasta, należałoby rozpocząć prowadzenie badań architektoniczno-archeologicznych fortyfikacji które pozwoliłyby na utrwalenie zarysu dawnego obwodu obronnego miasta. Istnieje również konieczność przeprowadzenia pogłębionej analizy przedstawionych w niniejszej pracy materiałów na bazie historycznej i źródłowej.

W dziedzinie konserwatorskiej podstawowym postulatem jest otoczenie relikwów dawnej twierdzy opieką. Po twierdzy głogowskiej pozostało bowiem niewiele a to co się zachowało wymaga ochrony.

Poddanie relikwów twierdzy konserwacji a potem prawidłowo-

wo ekspozycja służyć będzie pokazaniu ich wartości historycznych, technicznych i dydaktycznych.

Miejski system obronny jest jednym z niewielu obiektów architektonicznych, który oprócz wrażeń estetycznych (piękno układu) ukazuje szczególnie silnie widoczne związki funkcjonalne pomiędzy techniką a technologią. Szybkie podjęcie prac konserwatorskich nad pozostałościami twierdzy daje szansę uratowania oryginalnych zabytków techniki obronnej i zachowania choć części dziedzictwa materialnej kultury europejskiej.

c/ Wnioski

Istnienie koniecznego związku między zapotrzebowaniem społecznym (funkcją), myślą techniczną (koncepcją, projektem technicznym i organizacyjnym budowy) a realizacją (dziełem budowlanym) jest podstawową i oczywistą wartością sztuki budowlanej. Analizując fortyfikacje miejskie jako zespół budowli inżynierskich (dzieła obronnych), w okresie nowożytnym, widoczny jest wpływ jaki miały zmiany zachodzące w długim czasie (300 lat) w sztuce budowlanej (fortyfikacyjnej) na rozwój i przystosowanie wielkiego układu urbanistycznego do zmieniających się warunków obronnych. Widoczny jest również wpływ jaki wywierały zmiany w strategii walk zaczepnych na stopniowe „wygaszanie” inżynierskiej myśli fortyfikacyjnej.

Twierdzenie, bardzo powszechne wśród badaczy fortyfikacji nowożytnych, że rozwój środków ataku wpływał na rozwój środków obrony jest zbyt uproszczonym. Rozwój środków ataku był tylko jednym z wielu czynników kształtujących strategię ataku. To ona wpływała decydująco na rozwój środków obrony. Takich czynników było jeszcze kilka np. rozwój komunikacji (drogi, pojazdy mechaniczne, kolej), zmiany w zapleczu (organizacja żywności, akwizycja), polityka państw, lokalne warunki topograficzne i inne.

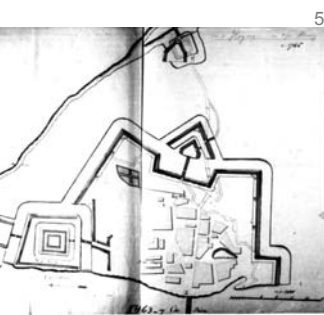
Budowla ma swoje życie, młodość, dojrzałość, starość. W wielu przypadkach zmiany w koncepcjach politycznych czy wojskowych wpływały znacznie silniej na proces destrukcji wszelkich obiektów inżynierskich niż czas, starzenie się tworzywa budowlanego czy brak konserwacji.

Głogów był jedną z ważniejszych spośród ośmiu twierdz śląskich. Część z nich posiada swoje opracowania monograficzne. Niektóre przedwojenne inne powojenne. Głogów jest miastem czekającym na kompleksowe opracowanie. Być może niniejsza praca zapoczątkuje badania interdyscyplinarne nad miastem. Winny one objąć problemy gospodarcze, wojskowe, techniczne, urbanistyczno-architektoniczne itp.

Po skompletowaniu opracowań wszystkich twierdz śląskich nadejdzie czas aby zbadać cały wielki układ obronny jaki tworzyły Głogów, Kłodzko, Nysa, Świdnica, Srebrna Góra, Brzeg, Koźle i Wrocław. Takie opracowanie pozwoli na poznanie roli poszczególnych twierdz w systemie fortyfikacji tego terenu. Pozwoli również poznać jak warunki lokalne wpływały na rozwój cech indywidualnych twierdz.

Badania nad obiektami rozrzuconymi na wielkiej przestrzeni na pewno wniosą nowe elementy do naszej wiedzy. Kilka pytań badawczych można postawić już dzisiaj. Np. Jaki był związek między wielkim budowlanym układem obronnym a myślą polityczną? Czy budowanie wielkiego układu obronnego przez kilka wieków wpłynęło znacząco na pojawienie się nowych pomysłów konstrukcyjnych, technicznych i technologicznych?

Te i inne problemy mogą mieć znaczenie dla kształtowania się pewnego sposobu patrzenia na współczesną sztukę inżynierską, mogą wyjaśnić bliżej rolę przestrzeni, czasu a także czynników politycznych, społecznych, militarnych i ekonomicznych w realizacji przedsięwzięć budowlanych.

RYC. 1. NAJSTARSZY PLAN GŁOGOWA (KONIEC XVI WIEKU), W: BIBLIOTEKA UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO, GABINET ŚLĄSKO-LUŻYCKI

RYC. 2. GŁOGÓW OK. 1640 R., W: BIBLIOTEKA UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO, GABINET ŚLĄSKO-LUŻYCKI

RYC. 3. GŁOGÓW W 1742 R., W: DEUTSCHE STAATSBIBLIOTHEK, BERLIN

RYC. 4. PROJEKT MODERNIZACJI TWIERDZY GŁOGÓW WYKONANY PRZYPUSZCZALNIE PRZEZ CORNELIUSA WALRAVE W 1744 R., W: DEUTSCHE STAATSBIBLIOTHEK, BERLIN

RYC. 5. NIEZREALIZOWANY PROJEKT PRZEBUDOWY SYSTEMU OBRONNEGO WYSPI KATEDRALNEJ TWIERDZY GŁOGÓW-SKIEJ Z 1765 R., W: DEUTSCHE STAATSBIBLIOTHEK, BERLIN

RYC. 6. GŁOGÓW W 1806 R., W: ALBERT DU CASSE, „OPERATIONS DU NEUVIEME CORPS DE LA GRANDE ARMEE EN SILESIE 1806-1807”, PARIS 1851

RYC. 7. PRZYCZÓŁEK MOSTOWY NA NOWEJ ODRZE, OK. 1840 R., W: DEUTSCHE STAATSBIBLIOTHEK, BERLIN

Nowości wydawnicze

M. Kowalski, A. Gawęł,
Zdrowie – wartość – edukacja,
Oficina Wydawnicza IMPULS,
Kraków 2006

Podstawowym założeniem podejmowanych w książce rozważań jest uznanie, iż zdrowie, rozumiane jako fizyczny, psychospołeczny i duchowy dobrostan, stanowi bezcenną wartość człowieka, umożliwiającą mu rozwiązywanie zadań rozwojowych i osiąganie wysokiej jakości życia. Tymczasem związane z postępem cywilizacyjnym niszczenie środowiska naturalnego oraz przemiany w sferze społeczno-kulturowej, a także obserwowane na przestrzeni ostatnich lat rozchwywanie ładu aksjonormatywnego człowieka, generują szeroką gamę zagrożeń dla jego zdrowia – stąd

wychowanie do zdrowia stanowi dziś pilne wyzwanie dla edukacji. Podejmują je Mirosław Kowalski (**Uniwersytet Zielonogórski**) i Anna Gawęł (**Uniwersytet Jagielloński**), autorzy książki pt. *Zdrowie – wartość – edukacja* prezentując w niej nie tylko wieloaspektowe ujęcie problematyki zdrowia, ale również wskazówki dla praktyki pedagogicznej w zakresie edukacji zdrowotnej.

Książka składa się z dwóch części. W części I zawarto syntetyczne ujęcie tradycyjnych i współczesnych sposobów konceptualizacji zdrowia w medycynie i naukach społecznych, przedstawiono kulturowe konteksty zdrowia oraz zaproponowano autorską koncepcję aksjologicznych odniesień fenomenu zdrowia. Przedstawione tu rozważania stanowią punkt wyjścia do namysłu nad zdrowiem jako przedmiotem edukacji i pedagogicznego dyskursu. Część II poświęcona jest edukacyjnemu kontekstowi zdrowia. Zawarto w niej rozważania na temat możliwości pozyskiwania zdrowia w procesie edukacji, które upatrywane są głównie w kształtowaniu podmiotowych determinant zachowań zdrowotnych dzieci i młodzieży oraz w kreowaniu sprzyjającego zdrowiu środowiska psychospołecznego. Wyznaczone w ten sposób zadania edukacji zdrowotnej, nawiązujące do założeń promocji zdrowia, adresowane są do podstawowych środowisk wychowawczych – rodziny i szkoły. Zaprezentowano tu także główne założenia teorii wychowania zdrowotnego.

Książka adresowana jest w pierwszym rzędzie do środowiska pedagogów – zarówno teoretyków, jak i praktyków, studentów pedagogiki oraz uniwersyteckich kierunków nauczycielskich, nauczycieli, wychowawców i rodziców, a także do studentów zdrowia publicznego oraz reprezentantów innych nauk społecznych podejmujących problematykę zdrowia.

R. Fudali M. Kowalski (red.),
Kobieta i mężczyzna
w zawodzie nauczycielskim,
Oficina Wydawnicza IMPULS,
Kraków 2006.

Inspiracją do powstania tego opracowania była próba spojrzenia na zawód nauczycielski przez pryzmat płci jako głównego czynnika różnicującego pedagogów. Świadomość konsekwencji, jakie dla wypełniania swojej roli społecznej stanowi fakt bycia kobietą lub mężczyzną, może przyczynić się do optymalizacji procesu nabywania przez studentów kompetencji zawodowych, a także do pogłębienia refleksji u pracujących pedagogów.

W książce opisano m.in. zagadnienia dotyczące integralności jako edukacyjnego regulatora rozumienia pojęć: mężczyzna i kobieta, feminizacji zawodu nauczycielskiego i jej konsekwencji socjalizacyjnych, komunikacji niewerbalnej pedagogów z uczniami, zachowań prozdrowotnych studentów kierunków nauczycielskich, potrzeby identyfikacji chłopców z osobą nauczyciela-mężczyzny, płci w odniesieniu do twórczości studentów edukacji artystycznej.

STECIĄG M.,
Informacja, wywiad, fe-
lietion. Sposób istnienia
tradycyjnych gatunków w
radiu komercyjnym,
s. 432,
oprawa broszurowa,
15 x 21 cm,
Oficina Wydawnicza UZ,
2006

„Radio komercyjne, podobnie jak inne media masowe nastawione wyłącznie na zysk finansowy, które w Polsce istnieją od niedawna, jest przedmiotem dyskusji

i kontrowersji. Oskarża się je o promowanie manierycznej swobody w komunikacji publicznej, marginalizowanie słowa mówionego w radiu, pochlebianie przeciętnym gustom muzycznym, nastawienie na nieskomplikowaną rozrywkę. Radio komercyjne – „brzęcząca tapeta”, akustyczne tło codziennych zajęć. Nie wymagające skupienia, ale nachalne w autoprezentacji, żywe i spontaniczne, a jednocześnie powtarzalne i przewidywalne, zachowawcze w doborze treści przystosowanych do potrzeb masowej publiczności, ale kontestujące tradycję, powszechnie znane i słyszane, ale czy słuchane?

Niniejsza książka jest próbą językoznawczego opisu występującego w radiu komercyjnym słowa ujętego w formy trzech gatunków dziennikarskich: informacji, wywiadu i felietonu. Ograniczenie ich repertuaru to podstawowa cecha rozgłośni prywatnych, w których mówi się niewiele, wyraźne jest dążenie do ujednolicenia przekazu, a sposób istnienia tradycyjnych gatunków w strumieniu radiowym ma swoją specyfikę.

Jest to przystosowana do publikacji praca doktorska napisana pod kierunkiem Pana profesora Mariana Bugajskiego [...]”.

[Z Przedmowy]

BIBERSTEINOWIE
w dziejach pogranicza
śląsko-łużyckiego,
Red. T. Jaworski,
s. 246,
oprawa twarda,
17x 24cm,
Oficina Wydawnicza
UZ, 2006

„Od pojawienia się państw narodowych pogranicze śląsko-łużyckie było bogate w rody szlacheckie z rozległymi własnościami ziemskimi, które w postaci państw stanowych, Herrschaftów, posiadały sporą niezależność polityczną i gospodarczą. Wśród najważniejszych ich właścicieli należy wymienić: hrabiów von Solms, Promnitzów, Schaffgotschów, Schulenburgów, Brühlów oraz książąt Schöneich-Carolath. Rody się zmieniały, a ich dobra kwitły. Jednym z najbardziej szlacheckich i najbardziej znaczących byli też Bibersteinowie, którzy tu od XIV do XVII w. posiadali m.in. państwa: Frydlant, Żary, Forst-Brody, Beeskow i Storkow.

Na pograniczu Bibersteinowie pojawili się w roku 1278, ale do Żar trafili dopiero w 1355, a zatem w roku 2005 przypadła 650. rocznica. Stąd pomysł, by jubileusz ten podsumować naukową analizą. Zorganizowana sesja wykazała, że dzieje panowania tego rodu nie są przedmiotem szczegółowych badań, a zatem nasza wiedza na ten temat nie posunęła się znacznie w stosunku do tego, co już zostało ustalone w XIX i XX w. Można się spodziewać, iż spotkanie to upowszechni problem i w przyszłości będzie można dużo więcej powiedzieć na temat nie tylko Bibersteinów, ale i o innych tu panujących rodach.

Do takich wniosków może skłaniać fakt pojawienia się na sesji potomków Bibersteinów – Kuno von Bibersteina z Hamburga i Kazimierza Bibersteina-Starowiejskiego z Warszawy. Nie tylko przysłuchiwali się obradom, ale też aktywnie uczestniczyli w jej przygotowaniach, przebiegu i w pracach związanych z opracowaniem materiałów pokonferencyjnych. Szczególnie wiele materiału, informacji i uwag dostarczył Kuno von Biberstein z

Hamburga, który – jedyny – zajmuje się tym rodem od dawna i profesjonalnie.

W tym miejscu nasuwa się jeszcze jedna uwaga, związana z podejmowaniem tego rodzaju problematyki, bo oto okazało się, że nie jest to zagadnienie tylko historyczne, ale ma ono wymiar współczesny. Chodzi tu o pielęgnowanie tradycji rodzinnych, roli tych tradycji, a przede wszystkim o utrzymywanie więzi rodzinnych. Przykład Bibersteinów i to, co zostało ujawnione z okazji tej sesji, dowodzi, że burze dziejowe nie były w stanie tych więzi, tradycji i szacunku zniweczyć. Potwierdzić to może nie tylko przyjaźń, jaka wywiązała się między Kuno von Biebersteinem i Kazimierzem Starowiejskim, ale także i to, że po sesji skontaktował się z nami członek jeszcze jednej gałęzi tego rodu – Bogusław de Biberstein Kazimirski z Olsztyna.

Wszystkie te względy spowodowały, że prezentowane materiały pokonferencyjne podzielono na dwie części:

II. referaty wygłoszone na sesji,

III. glosy, uwagi, listy potomków rodu Bibersteinów.

W pierwszej części wyodrębniono jeszcze pięć podrozdziałów, w których ujęto:

1. dzieje rodu,
2. działalność gospodarczą,
3. stosunek do przemian religijnych,
4. obraz Bibersteinów w sztuce i literaturze.

Taki podział ma na celu ułatwienie nie tylko prześledzenia miejsca tego rodu w dziejach pogranicza śląsko-łużyckiego, ale także pokazanie dorobku konferencji".

[Ze Wstępu]

**ECKERT W.,
Fortyfikacje Głogowa,
s. 234,
oprawa broszurowa,
21 x 21 cm,
Oficina Wydawnicza UZ, 2006**

« [...] W niniejszym opracowaniu przedmiotem analizy jest twierdza głogowska widziana jako zespół budowli inżynierskich służący do obrony miejsca, a także jako część wielkiego systemu

ufortyfikowania granic. Interesujące jest pytanie, jak zmieniło się pojedyncze dzieło budowlane pod wpływem zmian w sztuce inżynierskiej oraz wszelkich uwarunkowań zewnętrznych oddziałujących na układ obronny (polityka, sztuka wojskowa, nauka, czynniki ekonomiczne).

[...] Miasto-twierdzę można porównać do urządzenia technicznego, które należy nieustannie modernizować, nadążając za postępem technicznym, dostosowując je do zmieniających się warunków zewnętrznych. Nawet wtedy, gdy wydaje się, iż sama twierdza nie ulega zmianom, wrażenie jest błędne. Zachodzące zmiany mogą nie być zauważalne. Nie przybywa np. nowych budowli w obrębie murów, nie modernizuje się zabudowy mieszkalnej czy kształtu urbanistycznego, nie rośnie liczba ludności. A jednak miasta-twierdze były tworami bardzo dynamicznymi. Nieustannie ulepszano kształt wałów, fos, przebudowywano bastiony itp. Dynamika tego rozwoju zauważana jest dopiero przy analizie map, planów i rysunków dzieł fortyfikacyjnych.

[...] W historii Głogowa jako twierdzy nowożytnej istniało kilka okresów, zarówno rozwoju, jak i stagnacji. W opracowaniu podjęto próbę ukazania tego procesu, opierając się na źródłach, literaturze, a przede wszystkim na materiałach graficznych, posługując się analizą planów, map i rysunków oraz porównaniem ich do ocalałych relikwów twierdzy.

Nie ma dotąd opracowania dotyczącego twierdzy głogowskiej. Drobną informację rozsiane są natomiast w licznych pracach, których spis został załączony w bibliografii. Niemal 90% informacji zapisanych jest w języku niemieckim, przede wszystkim w pracach niemieckich historyków i urbanistów. Podstawowym materiałem dla autora były jednak wspomniane liczne plany, mapy i rysunki, które konfrontowano z zachowanymi fragmentami miasta i twierdzy.

Ikografia przedstawiona w niniejszej pracy w ogromnej większości opisana i oznaczona jest w języku niemieckim. Wobec istnienia takich ważnych dokumentów w pracy stosowane jest częściowo nazewnictwo niemieckie. Najczęściej jednak, na ile to było możliwe, nazwy niemieckie zostały przetłumaczone na język polski. Czasem stosowane są nazwy podwójne, polskie, a w nawiasie niemieckie. Dotyczy to szczególnie nazw poszczególnych dzieł fortyfikacyjnych oraz miejscowości położonych w pobliżu Głogowa".

[Ze Wstępu]

**Edward Hajduk,
Hipoteza w badaniach pedagogicznych. Poradnik dla studentów,
Zielona Góra 2006.
Oficina Wydawnicza UZ.**

Nakładem Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego ukazała się książka autorstwa Edwarda Hajduka *Hipoteza w badaniach społecznych. Poradnik dla studentów*. Publikacja, adresowana przede wszystkim do studentów przygotowujących się do pisania pracy promocyjnej, może się jednak znaleźć w kanonie lektur rekomendowanym tym, którzy zawodowo zajmują się badaniem związków i zależności między zjawiskami czy procesami społecznymi. Sięgnąć po nią mogą zarówno młodzi pracownicy nauki jak i doświadczeni badacze społeczni. Rozważania dotyczą metodologicznych aspektów uprawiania nauki. Autor – wykorzystując swoje wieloletnie doświadczenia dydaktyczne i wiedzę z metodologii nauk społecznych – w sposób rzeczowy, a jednocześnie zrozumiały, wyjaśnia tajniki rzetelnego warsztatu metodologicznego. Wprowadzając w problematykę podkreślił znaczenie, które dla jakości wiedzy i efektywności jej upowszechniania mają reguły formułowania i procedury tworzenia, szczególnie w przypadku nauk społecznych, w których nie są one jasno oddzielone i niejednokrotnie trudne do odróżnienia. W rozważaniach wstępnych opisano typy prac promocyjnych w naukach społecznych. Autor wskazał, które z nich podporządkowane powinny być sprawdzeniu hipotez oraz omówił miejsce hipotezy w procedurze badawczej i usytuował ją w różnych typach wiedzy. W dalszej części pracy, w sposób klarowny, odwołując się do licznych przykładów, Edward Hajduk wskazał kryteria definicyjne, które wyznaczają sformułowanie poprawnej hipotezy. Opisując kolejne postulaty stawiane hipotezie ukazał ich implikacje dla procesu badawczego i konsekwencje ich zaniedbania. W kolejnych rozdziałach dokonał rozpoznania rodzajów hipotez, przyjmując kryteria merytoryczne i epistemologiczne. Ilustrowane przykładami, przeglądy różnego rodzaju hipotez odniósł do wielu dyscyplin naukowych, analizując ich rodzaje ze względu na funkcję wiedzytwórczą.

Autor skupił uwagę na roli i miejscu hipotez w układzie składników języka naturalnego, wskazując na znaczenie wiedzy o zależnościach przy tworzeniu dyrektyw praktycznych. W osobnym rozdziale zamieścił rozważania dotyczące składników języka i rodzajów wiedzy, których język jest nośnikiem. Wyjaśnił odmienności kryjące się za zdaniami niosącymi informację o regularnościach empirycznych, relacjach przyczynowo-skutkowych, generalizacjach historycznych i prawach nauk empirycznych. W publikacji zawarł również dyskusję sposobów (metod) rozwiązywania sporów o wartości czy oceny, która jest rodzajem odpowiedzi Autora na postulat wyeliminowania ocen etycznych i estetycznych z języka nauki. Książkę zamyka rozdział porządkujący wiedzę o wskaźnikach (których dobór przesądza o sprawdzeniu empirycznym hipotez) oraz rozdział zawierający uwagi dotyczące sprawdzania hipotez. Całość uzupełnia wykaz literatury zarówno cytowanej, jak i polecaniej.

Prezentowana praca nie jest obszerna, a mimo to, na 85 stronach formatu B5 znajduje się wnikliwy i wyczerpujący wykład tocący się wokół pojęcia hipotezy i zagadnień z nią związanych. Autor nazywa go skromnie „zbiorem sugestii metodologicznych” i adresuje głównie do czytelnika mniej doświadczanego, jednak – czytelnika pewnie poruszającego się w zagadnieniach metodologii badań społecznych – lektura książki może zainteresować i skłonić do refleksji nad własnym warsztatem metodologicznym.

Edyta Mianowska

**ZIELIŃSKA M.,
Ariergarda realnego socjalizmu,
s. 300, oprawa broszurowa,
17 x 24 cm,
Oficina Wydawnicza UZ, 2006**

„Autorka podejmuje bardzo interesujące i trudne do metodologicznej operacjonalizacji pytanie o to, w jakim zakresie wydarzenia lat 80. (strajki „solidarnościowe” i realia stanu wojennego, a następnie zmiana ustrojowa w 1989 roku) wpłynęły na społeczne biografie pokolenia ludzi urodzonych w latach 50. i 60. Fakt, że znaczące spójniacze fazy życia tego pokolenia nałożyły się na znaczące wydarzenia polityczne w najnowszej historii Polski sprawiły, że biografie pokoleniowe zostały „przerwane” – potoczyły się inaczej niż planowano, inaczej niż wynikałoby to z (ukształtowanych w realiach PRL-u) wzorców, inaczej niż gdyby owe ważne wydarzenia nie nastąpiły. To główna teza pracy”.

[Z recenzji prof. Krystyny Safranek]

Redakcja otrzymała

* * *

W ramach współpracy Zakładu Filologii Angielskiej z Ambasadą Amerykańską, 9 grudnia uczelnię odwiedził szef kadry odpowiedzialnej za sprawy obywateli USA w Polsce - Scott Renner. W trakcie dwugodzinnej spotkania ze studentami anglistyki wygłosił referat na temat różnic w procedurach prawnych w Polsce i USA, a także podzielił się spostrzeżeniami o naszym systemie prawnym. Z racji na brak wśród wykładowców nauczyciela z USA, takie spotkania są dla studentów szczególnie cenne, gdyż mogą praktykować komunikowanie się w tym rodzaju angielszczyzny. Bardzo z nich z tego skorzystało i, po zakończonym wykładzie, gość przez ponad godzinę odpowiadał na rozmaite pytania. Owocem spotkania jest m. in. zapowiedź wizyty studentów drugiego roku w Ambasadzie USA wczesną wiosną.

Marek Kuczyński
kierownik Zakładu

Inżynierii Środowiska, że przez coroczne sukcesy Okręg jest w Polsce dobrze postrzegany i uczniowie z naszego województwa należą do prądujących przyrodników w Polsce. Olimpiada promuje Uniwersytet i Instytut Inżynierii Środowiska.

dr hab. Marlena Piontek

Wspomnienia z Paryża

Studenci IKiSM należący do koła „mUza” w listopadzie (17 – 21) ub. roku gościli w Paryżu i jego okolicach na zaproszenie „Institution St Stanislas” z Osny. Współuczestnikami wyjazdu byli wolontariusze (także studenci) z Civitas Christiana z Zielonej Góry. Celem wizyty we Francji było nawiązanie współpracy naukowo – dydaktycznej z powyższym ośrodkiem. Kilkuniedniowy program obejmował zwiedzanie Paryża, Osny i Montmorency. Byliśmy tam jednak nie tylko dla przyjemności. Uczestniczyliśmy więc w warsztatach muzyczno – dydaktycznych z udziałem polskiej i francuskiej młodzieży. Zorganizowaliśmy też dwa koncerty *Muzyki Polskiej* w wykonaniu naszych studentów – jeden w Montmorency (19.11.06r.) a drugi w Osny (21.11.06r.) gdzie spędziliśmy ostatni dzień. Gospodarze powitali nas pokazem multimedialnym o edukacji muzyki we Francji. Spotkaliśmy się też z dyrektorką i gronem pedagogicznym zaprzyjaźnionej szkoły. Po obiedzie zaś referat wygłosiły prof. Janina Fyk *Edukacja muzyczna w Polsce* i dr Anna Łuczak *Problemy występujące w pedagogice muzycznej na etapie wczesnoszkolnym*. Po kolacji nastąpiła część rozrywkowa. Po wysmienitej zabawie – powrót do Zielonej Góry. Paryż to urokliwe miejsce, do którego wraca się za każdym razem z wielką przyjemnością. Mam nadzieję, że nie była to ostatnia wizyta w Instytucie Św. Stanisława i współpraca rozpoczęta na razie bez oficjalnych umów rozwinie się, i nasi studenci oraz pracownicy Instytutu będą mieli okazję do częstszych odwiedzin w tej uroczej, podparyskiej miejscowości.

A. Ł.

XXXVI OLIMPIADA BIOLOGICZNA
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH
W ROKU SZKOLNYM 2006/2007
www.olimbiol.unw.edu.pl

Olimpiada Biologiczna w Uniwersytecie Zielonogórskim

13 i 14 stycznia 2007 roku odbyła się po raz kolejny w naszej Uczelni XXXVI Olimpiada Biologiczna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2006/2007. Zawody II stopnia są eliminacjami okręgowymi do zawodów ogólnopolskich, które odbędą się w kwietniu br. w Warszawie. W kilku słowach pragnę wszystkich poinformować, że od tego roku, od XXXVI Olimpiady Biologicznej zostałam Przewodniczącą Komitetu Okręgowego, a historia olimpiad biologicznych w Uczelni toczyła się tak: olimpiady rozpoczęły się na początku lat '70. Osobiście jestem finalistką drugiej z nich, a członkiem komitetu byłam przez 28 lat. Początkowe Olimpiady miały dla naszego województwa (wówczas zielonogórskiego) swój okręg w Poznaniu przy UAM im. A. Mickiewicza, ale wkrótce od 1978 roku siedzibą Okręgu została Zielona Góra i Instytut Inżynierii Środowiska, z którego wywodzili się członkowie Komitetu Okręgowego i jego Przewodniczący.

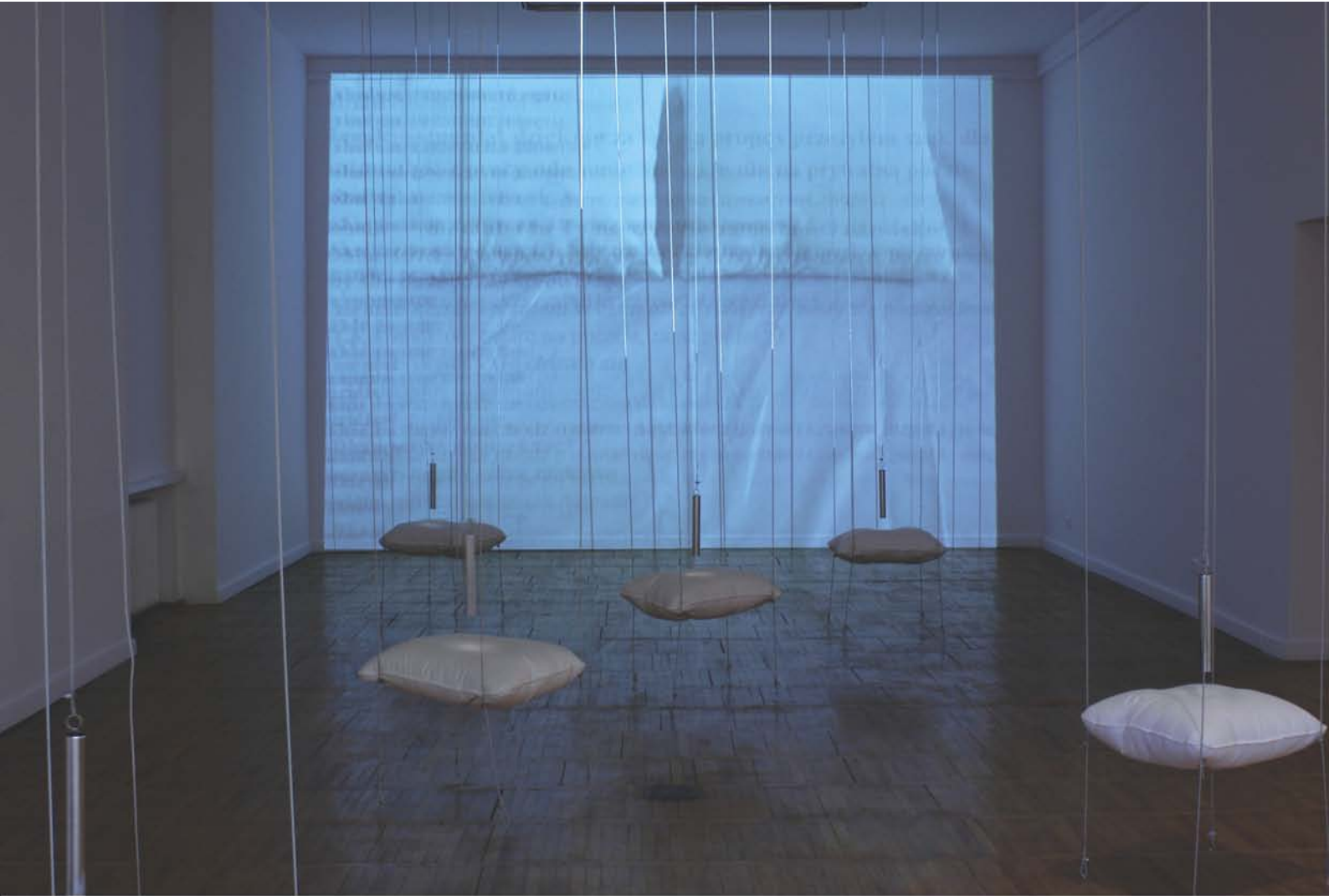
Pierwszym przewodniczącym był prof. Stanisław Teofil Kołaczkowski - twórca i założyciel Instytutu Inżynierii Środowiska. Po nim prof. Adam Solski. Przez ostatnich 10 lat był nim prof. Henryk Greinert. Profesor jest głównie naukowcem, ale z niezwykłą pasją i zaangażowaniem oddawał się pracy z uczniami. Za życzliwość i pomoc nauczycielom i uczniom podziękowaliśmy Profesorowi w pierwszym dniu otwarcia Olimpiady.

W tegorocznych zawodach udział wzięło 67 uczniów z 8 miejscowości województwa lubuskiego (Gorzów, Zielona Góra, Krosno Odrzańskie, Sulechów, Lubsko, Żary, Szprotawa, Gubin)

Dużo, bo 16 uczniów przeszło po teście do niedzielnego konkursu ustnego i obrony prac olimpijskich badawczych, które kwalifikowały do udziału w zawodach okręgowych. Po tej części zawodów odnieśliśmy wspólnie – uczniowie, nauczyciele i Komitet Okręgowy kolejny sukces. Aż 9 uczniów zakwalifikowało się do Warszawy na III ogólnopolski etap XXXVII Olimpiady Biologicznej. Pierwsze trzy miejsca zajęli: Mateusz Rawlik z II LO z Gorzowa Wlkp. (93 pkt.), Wojciech Demuth z I LO z Zielonej Góry (88 pkt.) i Grzegorz Aleksiejuk ze Społecznego LO w Żarach (86 pkt.)

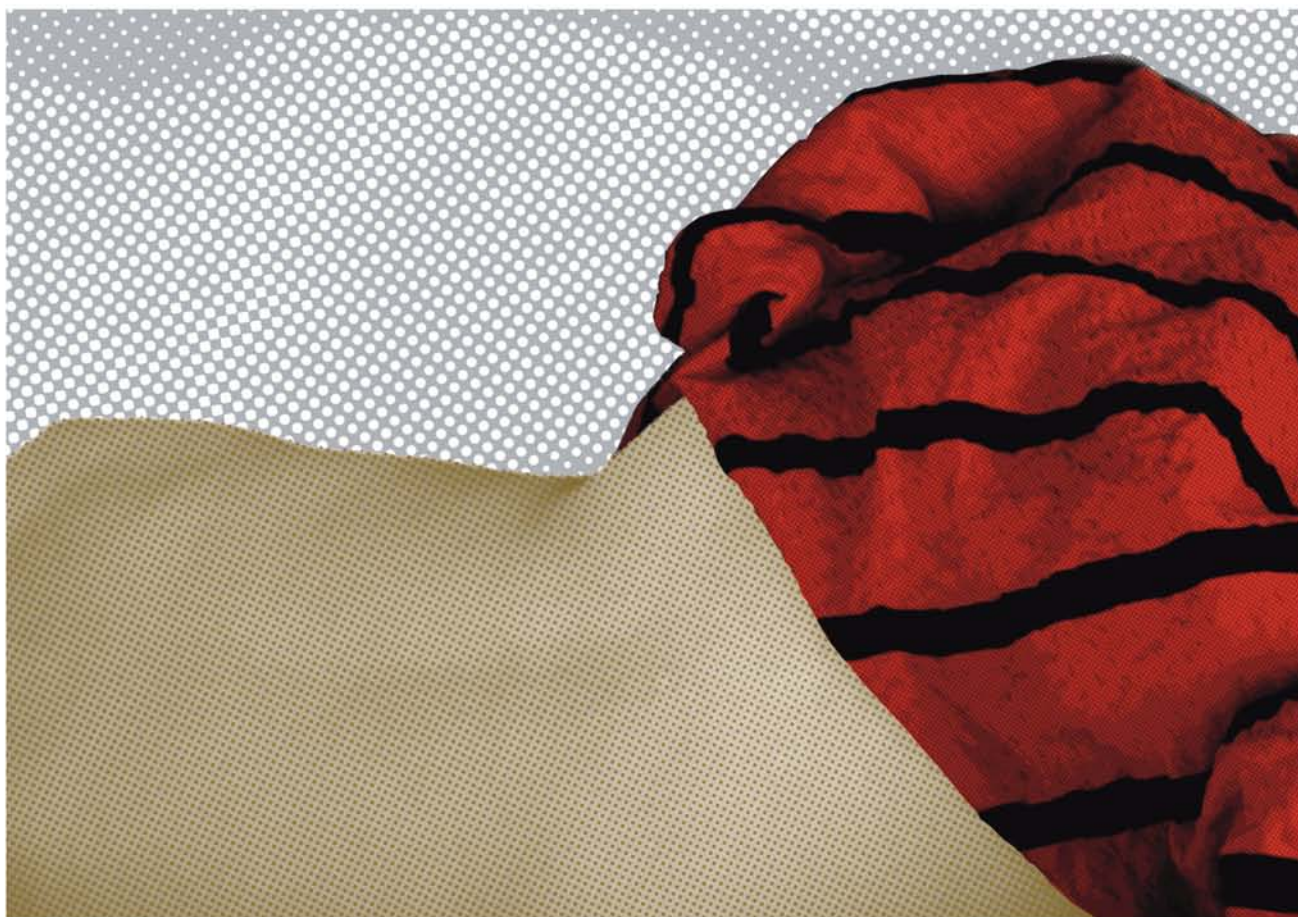
Cieszymy się, że przez prawie 30 lat okręgowe eliminacje Olimpiady Biologicznej odbywają się w Instytucie

HELENA KARDASZ; NON_ENS.NET; GALERIA NOWY WIEK MUZEUM ZIEMI LUBUSKIEJ; PAŹDZIERNIK-GRUDZIEŃ 2006

JACEK PAPLA PORANEK 1, 2005, DRUK CYFROWY, 70 x 100 cm

IZABELLA GUSTOWSKA OGRÓD 1, 2006, LIGHT BOX, 3 x Ø 70 cm x 15 cm